

సంపుటము-1

సమావేశము-XXXI

నంబరు. 3

పేల : రూ. 12-00
10 సెప్టెంబరు, 2018
సోమవారం
విశంబి నామ సం.
భాద్రపద శు. 1

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన వరిష్ఠ కార్యకలాపాలు
**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

విషయ సూచిక

క్రమ నంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
(1)	సభా కార్యక్రమం – వాయిదా తీర్మానం	01-02
(2)	ప్రశ్నాత్మరాలు	02-35
(3)	సభా కార్యక్రమం – ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు	35-37
(4)	సభా కార్యక్రమం – అర్థి సమర్పణ	37-38
(5)	రాజధాని నగర అభివృద్ధి పై లఘు చర్చ కొనసాగింపు – పురపాలక పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి డా.పి. నారాయణ ప్రత్యుత్తరం	38-81
(6)	పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల పెరుగుదలపై ఆర్థిక మంత్రి తీర్మానం, చర్చ.	81-96

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరివత్తు

ప్రధాన అధికారులు

షైర్మన్

:

శ్రీ ఎస్. ఎం.డి. ఫరూక్

డిప్యూటీ షైర్మన్

:

శ్రీ రెడ్డి నుబ్రహ్మణ్యం

ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

:

డా. ఎం.వి.వి. ఎస్. మూర్తి

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి

డా. ఎ.ఎస్. రామకృష్ణ

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు

కార్యదర్శి (ఇన్ఫార్మేషన్)

:

శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు

ఉప కార్యదర్శులు

:

శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు

శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ వి. వి. సుబ్రహ్మణ్యే

శ్రీ కె. రాజుకుమార్

శ్రీమతి అర్. వసితారాణి

డా. వై. కామేశ్వరి

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు

శ్రీ డి. జగన్మహావాన్రావు

శ్రీ బి. ప్రభాకరరావు

శ్రీమతి కె. భారతి

శ్రీమతి డి. విజయకుమారి

చిఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్

సమవారం, 10వ తేది సెప్టెంబర్, 2018

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(గౌరవ అధ్యక్షులు అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

1. సభా కార్యక్రమం - వాయిదా తీర్మానం

మిషన్ చైర్మన్: వాయిదా తీర్మానం. పెట్రోలు, డీజిల్ ధరల పెరుగుదల గురించి గౌరవసియులు సర్వార్థి బొడ్డు నాగేశ్వరరావుగారు, విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు, యండుల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు, రాము సూర్యరావుగారు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించడమైనది. కృష్ణ అవర్...

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - కృష్ణ, గుంటూరు): అధ్యక్ష, దేశంలో విపరీతంగా పెరుగుతున్నటువంటి పెట్రోలు, డీజిల్ ధరల మీద ఎన్నో ఆందోళనలు జరుగుతున్నాయి.

మిషన్ చైర్మన్: బొడ్డు నాగేశ్వరరావు గారూ వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించాను.

(గౌరవ సభ్యులు సర్వార్థి విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, రాము సూర్యరావు, కత్తి నరసింహరెడ్డి, బొడ్డు నాగేశ్వరరావు, యండుల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడి మాట్లాడసాగారు.)

మిషన్ చైర్మన్: నోటీస్ ఇవ్వండి. వేరే రూపంలో చర్చకు రండి.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - చిత్తూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు): అధ్యక్ష, బయట ఇంత ఆందోళనలు జరుగుతుంటే, బయట జరుగుతున్న విషయాలకు అనుగుణంగా సభలో మాట్లాడకపోతే ఏమీ ఉపయోగం ఉండదు. ఆందోళనలు జరుగుతున్న దానిని గురించి మాట్లాడకుండా పాంతన లేకుండా లోపల వేరే మాట్లాడుకుంటే ఎట్లా? పెట్రోలు కొనాలంటే భయమేస్తుంది. ఏరోజు ఎంత ధర పెరుగుతుందో ఎవరికి అర్థం కావడం లేదు. ఇది చాలా సీరియస్ ఇమ్మా. కాబట్టి ప్రభుత్వమే స్వందించాలి.

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్ష, పెట్రోలు, డీజిల్ విషయంలో దేశ ప్రజలంతా ఆందోళన చెందుతున్న విషయం అందరికి తెలిసినది. ఈరోజు మాప్రేర్చి కూడా నిరసనలో పాల్గొంటోంది. ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభలో స్టేట్మెంట్ ఇస్తారు. ఈరోజు సమావేశం ముగిసేలోపు ఈసభలో కూడా స్టేట్మెంట్ చేస్తాము. దాని మీద మనమంతా చర్చించుకుని తీర్మానం చేసి పంపుదాము. సహకరించమని సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటవు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, మేము అడిగేదేమిటంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యాటలో కొంత తగ్గింపు చేయాలి. అంతర్జాతీయ మార్కెటలో ఎప్పుడు ధర పెరిగినా రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు ఎంతో లాభదాయకంగా ఉండేటువంటి ఈ భారాన్ని అదనంగా ప్రజలమీద వేయడం ఏమి న్యాయం?

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చాక దాని మీద చర్చ జరుగుతుంది. అప్పుడు వారి అభిప్రాయాలు చెప్పవచ్చు.

(గౌరవ సభ్యులు నర్స్‌లీ విటవుబాలసుబ్రహ్మణ్యం, రాము సూర్యారావు, కత్తి నరసింహరెడ్డి, బోడ్డ నాగేష్వరరావుగారు, యండుపల్లి శ్రీసివాసులు రెడ్డి తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడి తీర్మానం చేయడం కాదు న్యాయపరమైన నిర్ణయం తీసుకోవాలని అనసాగారు.)

(అంతరాయం)

మిశ్ర్ చైర్మన్: ముఖ్యమంత్రి గారు స్టేట్‌మెంట్ చేస్తారని చెప్పారు. ఇక్కడ ప్రభుత్వం కూడా దీని మీద స్టేట్‌మెంట్ చేస్తానని చెబుతోంది. మీరు కూర్చుండి.

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, ఇంత క్లియర్‌గా స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామని చెబుతున్నాము. చర్చలో వారి అభిప్రాయాలను చెప్పమనండి. ప్రభుత్వం రిప్పై ఇస్తుంది. దాని మీద చర్చించుకుందాం. ఈరోజు సభ ముగించే లోపు స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తాము.

శ్రీ విటవు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వైపు నుండి సానుకూలంగా వ్యాట తగ్గించే ప్రతిపాదన వారు ఇచ్చే స్టేట్‌మెంటులో రావాలని మేము కోరుకుంటున్నాము.

2. ప్రశ్నలు:

మార్కెట్ సెన్ క్రింద వసూలైన ఆదాయం

ప్రశ్న నెం. 10572 (21)

శ్రీ గౌసివారి శ్రీనివాసులు, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన మార్కెటింగ్ మరియు గిడ్డంగుల శాఖమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలోని వ్యవసాయ మార్కెట్ నుండి మార్కెట్ సెన్ ద్వారా మార్కెట్ కమిటీ వారీగా పాందిన రెవెన్యూ వివరాలేమటి;

- ఆ) ఆయా ప్రాంతాలలో మెరుగైన సదుపాయాల కల్పన మరియు అంతర్గత రోడ్ల అభివృద్ధికి ఖర్చు చేసిన మొత్తం ఎంత ?

గౌరవనియులైన మార్కెటీంగ్ మరియు రిడ్జంగుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ సిహెచ్. ఆదినారాయణరెడ్డి):

అ) 2014-15 నుండి 2017-18వరకు రాష్ట్రంలో దాదాపుగా 191 మార్కెట్ యార్డులకు సంబంధించిన వివరాలను దాదాపుగా రూ.1600 కోట్ల సెన్స్ రూపంలో రాబట్టడం జరిగింది. సంబంధించిన వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమైనది.

ఆ) ఆయా ప్రాంతాలలో మెరుగైన సదుపాయాల కల్పన మరియు అంతర్గత రోడ్ల అభివృద్ధికి ఖర్చు చేసిన మొత్తం క్రింది విధంగా ఉంది.

ఎ) ఎంఎంసి పనుల విలువ - రూ.194.23కోట్ల

(2014-15 నుండి

2017-18 అగస్టు వరకు)

బి) రైతు బజార్ ఆధునికరణ - రూ.9.10కోట్ల

సి) కొత్త రైతు బజార్లు - రూ.13.53కోట్ల

డి) లింకు రోడ్లు(ఎంసి) - రూ.53.91కోట్ల

శ్రీ గౌనివారి శ్రీసివాసులు(నామినేటెడ్): అధ్యాం, చాలా సంతోషం గౌరవ మంత్రివర్యులు ఎవంసి పనుల విలువ, ఆధునికీకరణకు, కొత్త రైతు బజార్లకు, లింక్ రోడ్లకు ఎంత ఖర్చు పెట్టామనేది తెలియజేశారు. అయినప్పటికీ కూడా వివిధ మార్కెట్ కమిటీలలో సమయాలు ఎక్కువగా వేధిస్తున్నాయి. కొన్ని చోట్ల మార్కెట్ కమిటీలను అద్దె భవనాలలో ఏర్పాటు చేసుకునే పరిస్థితి కూడా ఉంది. చిత్తురు జిల్లాలో కూడా చాలా చోట్ల కనీస సాకర్యాలు లేసి పరిస్థితి ఉంది. దీని పైన మంచి ఆదాయం వస్తుంది కాబట్టి మనం కనీస సాకర్యాలు కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. హమాలీలకు కూడా సాకర్యాలు కల్పించవలసిన పరిస్థితి ఉంది. మంచి నీళ్ల సాకర్యం కలుగజేయవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా పారుగు రాష్ట్రాలలో మార్కెట్ కమిటీలలో రైతులు ఉండడానికి గెస్టుహాస్టలు ఏర్పాటు చేసిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ విషయాన్ని మనం గమనించాలి. రైతులు విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి నరివడే వసతులు కూడా కల్పిస్తే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాను. కొన్ని యార్డులలో రైతులు తుకానికి బయటకు వెళ్లే పరిస్థితి కూడా ఉంది. అందువలన ఎలక్ట్రానిక్ తూకం యంత్రాలను కూడా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందనే సూచనను కూడా తెలియజేస్తున్నాను. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాలా చక్కగా వ్యవసాయదారులకు కావలసిన ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేసే పరిస్థితి ఉంది. దీని పైన ఆదాయం కూడా వస్తుంది కాబట్టి తగు చర్యలు తీసుకుని రైతుల సంక్లేఘనానికి కృషి చేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహరాణ్డి(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కర్నూలు, కడవ, అనంతపురం) : అధ్యక్షా, మార్కెట్ యార్డులలో ప్రధానంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం కొన్ని వంటలకు మద్దతు ధర ప్రకటిస్తోంది. మద్దతు ధర ప్రకటించినటువంటి వేరుశనగ లేదా బియ్యం వంటి వాటికి ఒకశాతం సెన్ వసూలు చెయ్యరు. దాని వలన ఆ మార్కెట్ యార్డులో ఆదాయం తగ్గిపోయి జీతాలు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితులలో ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, గోడాన్లు లేకపోవడం వలన ఈరోజు కర్నూలు జిల్లా డోన్ నుండి మార్కెట్ యార్డులో తిరువతికి గానీ నంద్యాలకు గానీ గుంటూరుకు గానీ ఒక్క లారీకి రూ.30,000/-బాడుగ పెట్టి ఆక్కడ నుండి ఇక్కడకు పంపి గోడాన్లో స్టోక్ పెడుతున్నారు. ఆ లారీలకు పెట్టే బాడుగల ఖర్చుతో అయినా ఆ మార్కెట్ యార్డులో గోడాన్లను నిర్మించుకునేందుకు అవకాశం ఉంటుంది.

అధ్యక్షా, నేను కొన్ని మార్కెట్ యార్డులను సందర్శించాను. మార్కెట్ యార్డులో దళారీలు బయట అమృకం చేసి లోపల కొనుగోలు చేస్తున్నారు. ఆ దళారీ వ్యవస్థను కూడా నివారించవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. లింక్ రోడ్లకు రూ.54కోట్లు ఖర్చుపెట్టారు. ఆ రూ.54కోట్లతో మార్కెట్ యార్డులో గోడాన్లు నిర్మించుకునేందుకు కూడా అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇవ్వాలని కూడా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కరణం బిలరామకృష్ణమూర్తి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ట్యూక్కుల రూపేణా వచ్చే దానికి గౌరవ మంత్రిగారు వివరణ ఇచ్చారు. 1999లో శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయిడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తొత్తం సేల్స్ ట్యూక్కులో రాయితీ ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ దానిని మధ్యలో వచ్చిన ప్రభుత్వాలన్నీ ఎత్తిపేశాయి. దానిని మరలా ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సుబాబుల్, జామాయిల్ ధరలు వివరించా పడిపోయాయి. దాని మీద పెద్దయెత్తున ఆందోళన ఇరుగుతుంది. గౌరవ మంత్రిగారు త్రిసభ్య కమిటీ పేశారు. ముగ్గురు మంత్రులు కూర్చోసి మాటల్లాడుకున్నారు. కానీ దాని మీద ఫలితం ఏమీ కనిపించలేదు. దైతులకు ఏవిధంగా గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలనే ఆలోచన లేకపోవడం చాలా విచారించదగిన విషయం. ఇష్టాల్కెనా దాని మీద చౌరవ తీసుకుని వారికి రాయితీ ఏవిధంగా కల్పించాలనే దాని మీద చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇంతకు మందు సభ్యులు చెప్పినట్లు మార్కెట్ కమిటీలకు వచ్చి సరకు బయటకు వెళ్లే విధంగా ఉంటే మధ్య దళారీలకు అవకాశం లేకుండా ఉంటుంది. దాని వలన మార్కెట్ కమిటీలకు సెన్ ఎక్కువగా వస్తుంది. ఎంత సరకు వస్తుంది, మార్కెట్ కమిటీ సెన్ ఎంత వస్తుంది, దొంగ దారిలో సరకు తీసుకెళ్లేవారు ఎంత మంది ఉన్నారు అనే వివరాలను తెలుసుకోవాల్సిన అవసరమందని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహలు(సానిక సంస్థలు - చిత్తూరు): అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లాకు మంత్రిగారు కార్బ్ తీసుకుంటూనే సంవత్సరం నుండి పెండింగ్ లో కొత్త ప్రాజెక్టులను అంటే 10 మార్కెట్ కమిటీలకు రూ.19కోట్లు

మంజురు చేయడం జరిగింది. నర్స్ జరుగుతోంది. వారికి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. చిత్తారులో మార్కెట్ యార్డు సుమారు 10 ఎకరాలలో ఉంది. కొత్తగా మార్కెట్ కమిటీకు రూ.11 కోట్ల మంజురు చేశారు. వర్షా జరుగుతోంది. దీనిని పెంటనే మునిసిపాలిటీకు అప్పగించమన్నాము. లేదా మీరు అయినా రన్ చేయండని చెప్పాము. చిత్తారు జిల్లాలో చాలా ఇరుకుగా ఉంది. పూల మార్కెట్ గాసి, పండ్ల మార్కెట్ గాసి అస్త్ర కూడా ఒకే చోట పెడితే బాగుంటుంది. నుమారుగా 3 రెషిడ్యుల్ ఉన్నాయి. దానిలో మార్కెట్ ఏర్పాటు చేసి మీదైనా నడవండి లేదా మునిసిపాలిటీకు అప్పగించినా బాగుంటుంది. అనువర్తికి వెళ్లాలంటే మార్కెట్ గుండా వెళ్లాలి. ఆంబులెన్సు మార్కెట్ గుండా వెళ్లలేక అలన్స్యం అవడం వలన ఒకరిద్దరు చనిపోవడం కూడా జరిగింది. మార్కెట్ రిసెలల లోగా హృద్భవంతుంది. కొత్తగా యార్డుకు స్థలం ఇచ్చారు. అది హృద్యమ్యోలోగా ఈ ఘ్రాక్షర్లో ఏదైతే పాత మార్కెట్ కమిటీ ఉందో దానిని చిన్న చిన్న పెడ్డులుగా విభజించి మార్కెట్ కమిటీ చేస్తారా లేదా మునిసిపాలిటీలకు ఇస్తారా అనేది తొందరగా నిర్ణయిస్తే మాకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని కోరుతున్నాను.

అధ్యాక్షా, అదే విధంగా లింక్ రోడ్డుకు కూడా 20 శాతం మార్కెట్ సెన్స్ లో నుండి వంపించడానికి ఇచ్చారు. నరేగా క్రింద 40 శాతం పెట్టారు. వని అయిన వాటికి బిల్లులు చెల్లించడంలో జాప్యం జరుగుతోంది. ఈ విషయమై నిన్ననే అధికారులకు తెలియజేయడం జరిగింది. అది కూడా తొందరగా ఇచ్చే విధంగా తగు చర్చలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఉ.10.10

శ్రీ సిహెచ్.ఆదినారాయణ రెడ్డి: అధ్యాక్షా, సభ్యులు శ్రీ కత్తి నరిసింహ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు ఒక శాతం సెన్సు మధ్యలో దళారులు రాబట్టడం అనేది ఏ ప్రాంతంలోనూ జరగడం లేదు. రైతుల దగ్గర ఉన్న సరకు అంతా మా దృష్టికి తీసుకువస్తే తగిన చర్చలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. రెండోది సభ్యులు కరణం బలరామకృష్ణమార్తి గారు చెప్పినట్లు నుబాబుల్, జామాయిల్ ధరల విషయంలో ముఖ్యమంటి గారు చెప్పిన మేరకు నేను మంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత ఫార్మెన్ కమిటీ ఒక రేట్ ను ఫిక్స్ చేశాము. ఆ సరకునంతా ప్రైవేట్ పేవర్ మిల్స్ వారు కొంటున్నారు. వారికి జాయింట్ కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో చెప్పినా కూడా మొండిగా కూర్చోని సరుకు కొనసి కారణంగా రైతులు ఆపేశణి తక్కువ ధరకే అమ్మకంటున్నారు. అయినా కూడా ప్రభుత్వం రైతులకు వదే వదే చెబుతూనే ఉంది. వేయింగ్ మెషిన్ కూడా బయట కాకుండా లోపలికి వచ్చిన సరకు తీసుకుని వెళితే ప్రభుత్వం కంట్లోల్ ఉంటుందని చెబితే, రైతులు కూడా ధర ఉన్న రేటుకే అమ్మకంటే బాగుంటుందని, సరకు కొనుగోలు కాకపోతే చాలా ఇబ్బంది పడాల్సివస్తుందని భయాందోశనలకు గురై రైతులు అమ్మడం కూడా వాస్తవం. మేము, కలెక్టర్, జాయింట్ కలెక్టర్ స్థాయిలో చెప్పినా కూడా 40 శాతం తప్ప జరిగేది వాస్తవమే. దీని నియంత్రణ కోసం మేము చెబుతున్నాము. నుబాబుల్, జామాయిల్ సాగు ఎక్కువగా ప్రకాశం, సెల్లారు, కృష్ణ జిల్లాల్లోనే ఉంటుంది. దీనిని

కృష్ణ జిల్లాలో కంటోర్ చేయగలిగాము. ప్రభుత్వం మార్కెట్ యార్డుల ద్వారా కొనుగోలు చేయుటకు మా దగ్గర అంత నిధులు ఉండవు. అందుకని ప్రభుత్వం ద్వారా బయట అమ్మటకు గైతులు సహకరించరు. ఆవిధంగా గైతులు బయట అమ్మకునేది వాస్తవం, దళారులు కూడా కొనేది వాస్తవం. అలాగే నభ్యలు శ్రీ బి.ఎన్ రాజనేంపులు చిత్తారు జిల్లా నమస్కారమును సభ దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. అందులో 16 షాఖలను ప్రభుత్వమే కంటోర్ చేసి మున్సిపాలిటీకి అప్పగించకుండా నియంత్రణ చేస్తాము. ఈ విషయాన్ని గతంలో కూడా చెప్పాము. మరలా దానిని పర్యవేక్షణ చేసి పరీక్షించాము. ఏదేమైనా కూడా అందరికీ నిధులు సరిగా రాలేదని అంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ఇబ్బంది లేదు. మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ కార్యక్రమం ద్వారా జరగాలి. అది జిల్లా కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో జరగాల్సింది. దానిని వారి దృష్టికి తీసుకుపెట్టి బిల్లులు మంజురు అయ్యేలా చర్యలు తీసుకుంటాము. మన రాష్ట్రంలో 191 మార్కెట్ యార్డులు ఉంటే వాటికి గతంలో 2014-15వరకు లింక్ రోడ్లకు డబ్బులు ఇచ్చారు. దానికి మంత్రి శ్రీ నారా లోకేసన్ గారు లింక్ రోడ్ల కోసం గతంలో ఒక కిలోమీటరుకు రూ.2.7లక్షలు ఉంటే దానిని ఇప్పుడు రూ.8ిలక్షలకు మార్చారు. ఎన్ని ప్రధాన రహదారులు ఉన్నా అన్నింటికి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కలెక్టర్కు చెప్పి లింక్ రోడ్లను గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా ఇస్తున్నాము. మేము చెప్పడంతోనే మా దగ్గర డబ్బులు లేవు దానికి గైతు సాధికార మిత్ర కోసం చాలా నిధులు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇది కూడా గైతులదే కదా అని, ఆ నిధులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా రూ. 16పేల కోట్లు విడుదల చేస్తే, మా డబ్బులు కొన్ని వాడిన మాట వాస్తవం. దీని కోసమే ప్రభుత్వం చౌరం తీసుకుని గ్రామీణ ఉపాధి శాఖ ద్వారా పంచాయితీరాజ్ మంత్రి గారు లింక్ రోడ్లకు క్లియర్స్ చేయడమే గాక, ఈ సంవత్సరం 25 శాతం అంటే 50:50 శాతం గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ద్వారా ఇవ్వాలనే నేను ఇప్పటివరకు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా ఈ నివేదికను పంపించడం జరిగింది. చాలా మంది నభ్యలు అడిగారు దానికి క్లియర్స్ వస్తే మాత్రం లింక్ రోడ్ల మంజూరు చేస్తామని చెప్పాము. ఆ లింక్ రోడ్లపై ముఖ్యమంత్రి గారు క్లియర్ చేస్తామని కూడా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణ మూర్తి: అధ్యక్షా, కందులు, శెనగలు, మిరపకు ఏ విధంగా సబ్సిడీ ఇస్తున్నారో, వాటితోపాటు సుబాబుల్, జామాయిల్కు కూడా ఉన్నాకు ఇంతని సబ్సిడీ ఇవ్వగలిగితే బాగుంటుందని, రైతాంగానికి మేలు జరుగుతుందని నేను కోరుతున్నాను.

మిషన్ షైర్క్స్: మంత్రిగారూ ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకోండి.

MR.CAHIRMAN: Question No 10593.

మత్స్యకారుల ఇంధనంపై నబ్బిడీ

ప్రశ్న నెం. 10593(22)

శ్రీ వప్పల చలవతిరావు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసియులైన మార్కెటింగ్, పశుసంవర్ధన, పాణి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది నమాచారం తెలియాజేస్తారా;

అ) మత్స్యకారులకు ఇంధనంపై అందించిన నబ్బిడీ పరిమాణం ఎంత?

ఆ) నదరు నబ్బిడీని పెంచేందుకు ప్రభుత్వ ఉండేశిస్తున్నదా?

గౌరవసియులైన మార్కెటింగ్, పశుసంవర్ధన, పాణి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (సి.హావ్. ఆదినారాయణ రెడ్డి) గారు సమాధానం

అ) రాష్ట్రంలో మొటారు మరియు యాంత్రిక పడవలు రెండింటికి ఇంధనంపై లీటరుకు రూ.6.03 షైనలు చోపున మత్స్యకారులకు నబ్బిడీ ఇచ్చే నిమిత్తం 2018-19 సంవత్సరానికి రూ.57.28 కోట్ల బడ్డెటును కేటాయించడమయింది.

ఆ) ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ వప్పల చలవతి రావు(స్థానిక సంస్థలు - విజయనగరం) : అధ్యక్ష, పూర్వం 500 లీటర్లు ఇచ్చే వారు, ఇప్పుడు 300 లీటర్లు ఇచ్చి రూ.6.03 షైనల నబ్బిడీ ఇస్తున్నారు. అది కాకుండా పూర్వం లాగా 500 లీటర్లు ఇవ్వాలని నేను మంత్రి గారిని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి(స్థానిక సంస్థలు - విశాఖపట్టణం): అధ్యక్ష, అంధ్రప్రదేశ్ చేవల ఎగుమతిలో మొదటి స్థానంలో ఉంది. ఆ స్థానాన్ని మనం రిటైన్ చేసుకోవాలన్నప్పుడు ఈ మధ్యనే ఎగుమతికి చేస్తున్నప్పుడు ఫార్మాలీన్ వంటి కొన్ని వచ్చి కొన్ని రిజెక్ట్ అయిచాలా ఇబ్బందులుపడి మార్కెట్ అంతా అస్తవస్తుంగా ఉంది. దానిని ఈరోజు మనం చూస్తున్నాము. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయని ఇప్పుడు బంద్ జరుగుతునే ఉంది. ప్రభుత్వం ఇచ్చే నబ్బిడీ నెగ్గిజిబుల్ అనలు నబ్బిడీ ఇచ్చినట్టే కాదు. రూ.57కోట్ల వాళ్ళ ఇంతవరకు ఇచ్చిన నబ్బిడీ అని చెబుతున్నారు. మనమేమో రూ.53వేల కోట్ల చేవలను ఎగుమతి చేస్తుంటే అనలు షై మొత్తం నబ్బిడీ క్రిందకు వస్తుందా, అనలు 500 లీటర్లు, 300 లీటర్ల లెక్కలు ఎందుకు? వారు వేటకు వెళ్లినప్పుడు బోట్కి ఎంత ఆయుల్ పడుతుందో అంత ఇప్పండి, లేకొఱ్చే 50 శాతం మార్కెట్ రేటుకి రాయితీ ఇప్పండి. దానివలన ప్రభుత్వానికి చాలా తక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. దానివలన చేవలు వట్టుకునే వేలాది కుటుంబాలు లబ్బి పొందుతాయి. They are in distress వాళ్ళ లైవ్ లో డిష్ట్రెన్ ఉంది. వాళ్ళ ఆ వని తప్ప ఏ వసి చేయలేరు. ఈ వనికి వెళితే వారికి

సరిపడినంత ఆయుర్ ఉండదు. ఇంత అస్తవ్యాప్తంగా ఉన్నప్పుడు మీ ద్వారా నేను మంత్రి గారిని కోరేదేమిటంటే, దీనిని ఆలోచించి ఎంత ఆయుర్ పడితే అంత యాక్షయం ఇవ్వండి. అందులో మినయూజ్ అవుతుందంటే దానిని మనం కట్టడి చెయ్యాలి తప్ప వారికి ఎంత ఆయుర్ అయితే అంత 50 శాతం మార్కెట్ రేటుకి సబ్సిడీ ఇవ్వండి. అలా ఇచ్చినప్పుడు ఇంకా రాష్ట్రంలో ఎగుమతులు పెరిగి మనకు ఆదాయం కూడా పెరుగుతుంది. దీనిని ఆలోచించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్ర రావు(స్థానిక సంస్థలు - తూర్పుగోదావరి): అధ్యక్షా, మంత్రి గారి సమాధానంలో మత్స్యకారులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి మెక్కెళ్లబోట్సు, చిన్న బోట్సుకి శ్రీ నందమూరి తారకరామారావు గారి దగ్గర నుంచి కూడా సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. అయితే ఇది చాలా మంచి కార్బూక్మం. అప్పుడే రూ.6.03 పైనలు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు కూడా అదే ఇస్తున్నారు. పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు వివరితంగా పెరిగిపోతున్నాయని సభ్యులు ఇప్పుడు చెప్పారు. నేడు బంద్ కూడా అని మంత్రి గారు చెప్పారు. ఇంత దారుణంగా పెరిగిపోతే మత్స్యకారులు భరించలేని స్థితిలో ఉన్నారు. వారు ఏమి చెబుతున్నారంటే పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు బాగా పెరిగిపోతున్నాయి. మధ్యలో నేటకు రెండు, మూడు నెలలు ఖాళీ ఉంటుంది, అప్పుడు మాకు ఏ వనులు ఉండడం లేదు. దానివలన మేము చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నామని అంటున్నారు. ఇప్పుడు మంత్రి గారు సబ్సిడీని పెంచేందుకు వరిశేలనలో ఉందని చెబుతున్నారు తప్ప చేస్తామని చెప్పలేదు. మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుగారు మత్స్యకారుల దినోత్సవం రోజున మత్స్యకారులందరూ అడిగిన సందర్భంగా 12.93 శాతం ఉన్న టాక్ట్ మొత్తాన్ని తగ్గిస్తానని చెప్పడం జరిగింది.

ఉ.10.20

అంతేగాకుండా, మెక్కెళ్లబోట్సు, స్కూల్ బోట్సు కొన్నింటికి ఇస్తున్నారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం పెయ్యి మందికి ఇస్తున్నారనుకుంటున్నాను. కానీ, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 19,000 బోట్లు ఉన్నాయి. వాటన్నింటికి కూడా ఈ సబ్సిడీ వర్తించేయాలని కోరుతున్నాను. లీటరుకు రూ.6.03 పైనలు ఇస్తున్న సబ్సిడీని, రూ.12.93కి పెంచుతామని సీఎం గారు మత్స్యకారుల దినోత్సవం నాడు అనోన్స్ మెంట్ చేశారు కాబట్టి, అది కూడా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మూడు పాయింట్ ఏమిటంటే, మత్స్యకారులకు **dots** అనేవి ఉంటాయి. మత్స్యకారులు నేటకు వెళ్లినప్పుడు వారి ప్రాణాలను కాపాడుకోవడానికి ఇవి చాలా అవసరం. హెల్ప్ విషయంలో గాని, బోట్లు మునిగిపోయినా గాని, శైర్ అయినా గాని, ఇంజిన్ ఫెలుల్ అయినా నరే ఈ **dots** కోడితే మద్రాసు పోర్టుకు సమాచారం వెళుతుంది. మద్రాసు పోర్టు నుండి ఎక్కుడుంటే అక్కడికి వైజాగ్ గాని, సెల్లూరు గాని, కాకినాడ గాని ఎక్కుడవడితే అక్కడికి వచ్చే అవకాశముంది. ఆ **dots** అనే మెషిన్ తక్కువ మందికి ఇచ్చారు. బటన్ నొక్కితే పెంటనే సమాచారం వెళుతుంది. దాని ధర నుమారు రూ.15 వేలు ఉండనుకుంటాను. దాన్ని కూడా సబ్సిడీపై అందివ్వాలి. నలలకు రూ.3 లక్షలు

ఖర్చు అవుతుంటే, అందులో 75 శాతం వరకు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నబ్బిడి ఇచ్చారు. అదేరకంగా ఈ dots కూడా రూ.15 వేలు ధరలో, అదే విధంగా 75 శాతం నబ్బిడి ఇవ్వాలని తమ ద్వారా మంత్రి గార్థి కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈ రోజు పెరిగినపెట్టోలు, డీజిలు ధరలు చూస్తే, మన ప్రభుత్వమిన్నస్తను రూ.6.03 పైనలు సెగ్రీజబుల్ అమోంట్. ఇది అనలు మనం నబ్బిడి ఇచ్చే పరిధిలోకి రాదు. నాలుగేళ్ళ క్రిందట, రూ.50, 60 మధ్యలో ఉండే డీజిలు, రూ.60, 65 మధ్యలో ఉండే పెట్టోలు ఈ రోజు రూ.85 వరకు వెళ్లింది. కాబట్టి, ముందు ఈ నబ్బిడిని పెంచాలనేది విజ్ఞాపి. రెండవదేమంటే, ఈ రోజు మన వ్యవసాయ బడ్జెట్లో దాదాపుగా 25 శాతంగా ఆదాయం వస్తుంటే, అందులో 44 శాతం మత్తు సంపద మీద వస్తోందనేది మన బడ్జెట్ లెక్కల్లో కూడా ఉంది. కాబట్టి, నేను కోరేదేమంటే సంప్రదాయక మత్తుకారులు ఎవరైతే ఉన్నారో, నదుల్లో గాని, సముద్రాల్లో గాని చేపల్ని వేటాడే వాళ్ళకు సంబంధించినంత వరకు ఈ రోజు పెరుగుతున్న ఆక్వా కల్చర్, డెవలపమెంట్ మూలాన వాళ్ళ స్వపోయేటటువంటి అవకాశం ఉంది కాబట్టి, వాళ్ళని ఆదుకనే ప్రయత్నం మన ప్రభుత్వం చేయాలని నేను విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు కృష్ణా నది ప్రాంతంలో చేపలుపట్టి అమ్మకునే వాళ్ళకి స్థలం లేకపోతే మొత్తం మీద మనం ప్రయత్నం చేస్తే ఏదో ఒకటి కేటాయించారు. అది వూర్తిగా ఉంటుందనే హామీనివ్వాలని కోరుతున్నాను. రైతుబజ్జర్లలోనే ఒక్కటైన దినికి సంబంధించిన ఏర్పాట్లు కూడా చేస్తే బాగుంటుందని నా విజ్ఞాపి.

శ్రీ రాము సూర్యారావు(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - తూర్పు, వశిమ గోదావరి): అధ్యక్షా, మత్తుకారులు నముద్రం ఆటుపోటుల్లో ఉన్నప్పుడు వేటకు వెళ్లేందుకు అవకాశం లేకుండా పోతోంది. అలాగే, కొన్ని రోజుల పాటు చేపల వేటపై నిపేధం ఉంటుంది. ఆ నమయాల్లో వారు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు కాబట్టి మీ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞాపి చేసేదేమంటే - ఆ నమయంలో మత్తుకారులకు సరైన భత్యం ఇచ్చి వారిని ఆదుకోవాల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.పెట్.ఆదినారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ నమస్వర్చి దృష్టిలో పెట్టుకుని, మత్తుకారులకు చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయనే ఉద్దేశంతో చేసేతలకు, కల్లుగెతు కార్బికుల్లో 50 సంవత్సరాలు నిండిన వారికి ఏవిధంగానైతే ప్రభుత్వం ఫించను ఇస్తున్నదో, అదేవిధంగా 50 సంవత్సరాలు నిండిన మత్తుకారులకు కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు ఫించన్న ప్రకటించడం జరిగింది. చాలా వరకు మత్తుకారులు కవర్ కావడం జరిగింది. అంతేగాకుండా, నముద్రంలో చేపల వేటకు వెళ్లి ప్రమాదవశాత్తూ చనిపోయే మత్తుకారులకు సాయమందించేందుకు చంద్రన్న బీమా పథకాన్ని ప్రకటించడం, చనిపోయిన వాళ్ళకు రూ.5 లక్షల చోపున వరిపోరం కూడా ఇస్తోంది. గతంలో ఇలాంటిది లేదు. ఈమాదిరిగా చంద్రన్న బీమా పంటి పథకాన్ని ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ప్రవేశ పెట్టింది లేదు. కేవలం రూ.15 ప్రీమియం కడితే, ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు రూ.5 లక్షలు వరిపోరం లభించే విధంగా చంద్రన్న బీమా పథకాన్ని వర్తింపచేశాము. అదేవిధంగా సభ్యులు చెప్పినట్లు మత్తుకారులు నముద్రంలోకి వెళ్లినప్పుడు ఎక్కుడికి పోతున్నారనేది

గమనించాల్సిన అవసరముంది. మొన్నామధ్య కొంతమంది కాకినాడ దగ్గర సముద్రంలోకి దిగి, 7 రోజులైనా కనపడకపోతే మేం సెర్వ్ చేసినా, స్పీషల్ బ్రాంచ్ వాళ్ల రంగంలోకి దిగినా కూడా వారి జాడ కనుకోలేకపోతే, వారంతా శ్రీకాకుళం దగ్గర సముద్రం నుండి బయటకు వచ్చారు. అటువంటి పరిస్థితులు కూడా ఉంటాయనే ఉధేశంతో ఒక సాఫ్ట్వేర్ ని రూపొందించి, దానికి కూడా బడ్జెట్ నిచ్చి, అది కూడా త్వరలో పరిష్కారం చేస్తాము. ఏదేమైనాకూడా ఈ సమీడీ విషయానికి వస్తే, ఇది నిజంగా రూ.50, 60 ఉన్నప్పుడు కాదు, రూ.40 ఉన్నప్పుడు 12 సంవత్సరాల క్రిందట లీటరుకు రూ.6.03 పైనలుగా ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. ఈ రోజున రూ.80కు పెట్టోలు, డీజిల్ ధరలు చేరుకున్నాయి కాబట్టి, దామాషె ప్రకారం రూ.12.50 పైనలు మత్తుకారులు డిమాండ్ చేస్తున్నమాట వాస్తవం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా పైల్ పంపించాము. అది కూడా త్వరలో పరిష్కారం చేస్తాము. ఇందుకోసం రూ.75 కోట్లు అదనంగా కావాలి. అది మాత్రమే కాకుండా, మన గౌరవ సభ్యులు డా.ఎం.వి.వి.ఎస్.మూర్తి గారు చెప్పినట్లు అన్ని రకాల బోట్లను కలిపితే $18,500 + 1500 = 20000$ మెక్కెడ్జ్, మూడుడ్జెడ్జ్ బోట్లకు సమీడీ ఇస్తున్నాము. కాకపోతే, ఎన్ని లీటర్లకై ఇవ్వాలని సభ్యులు మూర్తిగారు చెబుతున్నారు. అన్ని రాష్ట్రాల్లో మాదిరిగానే ఇంత్తె మేము భరించగలము, ఎక్కువైతే మేము అక్కొంటబిలిటీ చేయడం కష్టం కాబట్టి, బోట్లు ఏపైనా మిస్ అయితే వాటిని కవర్ చేస్తాము. కాసీ, ఇన్ని లీటర్లకు అనేది రెషిడ్యూల్ చేయడం అన్ని రాష్ట్రాల మాదిరిగానే మన రాష్ట్రంలో కూడా చేస్తున్నాము. ఏదేమైనప్పటికి కూడా సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకుని పరిష్కారం దిగుగా చేత్తునెనంత సాయం ప్రభుత్వం చేయాలనే ఉంది.

MR.CHAIRMAN: Question No.10577 deemed to have been answered.

LAND DISTRIBUTION TO POOR

LCQ No.10577 (23)

Sri Kolagatla Veerabhdra Swamy, MLC.,

Sri Alla Kali Krishna Srinivas, MLC.,

Sri Pilli Subhash Chandra Bose, MLC.,

Will the Deputy Chief Minister (Revenue) be pleased to state:

- Whether any Agriculture land distribution programme has been taken up by the Government to the poor and Backward Classes people in the state; and
- If so, the district-wise details of the number of poor people provided land through the scheme?

Hon'ble Deputy Chief Minister, Revenue, Stamps & Registration (Sri K.E. Krishna Murthy):

- Yes Sir.

b) A statement showing the district wise details is placed on the table of the House.

MR. CHAIRMAN: Question No.10525 postponed at the request of the member. Now Question No.10682.

మణిష్టోక్కులలో ఎం. ఆర్.పి. ధరల అమలు

ప్రశ్న నెం. 10682(25)

సర్వార్థి వట్టికూటి పీర వెంకన్ చౌదరి, డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి, ఎం.ఎల్.సి.లు,

గౌరవనీయులైన్ పొరసరఫరాల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

ఆ) సినిమా ధియేటర్లు మరియు మణిష్టోక్కుల వికయ కేంద్రాలలో ఎం.ఆర్.పి. ధరలను అమలు చేయాలని ప్రభుత్వం ఉధేశిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, అందుకు సంబంధించిన విపరాలేమటి?

గౌరవనీయులైన్ పొరసరఫరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ వత్తిషాటి పుల్లారావు):

ఆ) అవునండి.

ఆ) 2011, తూనికల కొలతల (ప్యాక్ చేసిన సరకులు) సియమావళిలోని 18(2) సియమం ప్రకారంగా తయారిదారు, ప్యాకర్, దిగుమతిదారు మరియు హోల్సెల్ డీలరుతో సహ చిల్లర వర్తకుడు లేదా ఇతర వ్యక్తి ప్యాక్ చేసిన రూపంలో ఉన్న ఏదేని సరకును దాని చిల్లర అమ్మకం ధర కంటే ఎక్కువ ధరకు అమ్మాదు.

పై సియమావళి ప్రకారంగా సినిమా ధియేటర్లు మరియు మణిష్టోక్కులలోనే కాకుండా ఏవేని ఇతర సంస్థలలో కూడా ఏవేని ప్యాక్ చేసిన సరకును తయారి ప్యాకర్, దిగుమతిదారు మరియు హోల్సెల్ డీలరుతో సహ ఎవరేని చిల్లర వర్తకుడు లేదా ఇతర వ్యక్తి ద్వారా ఎం.ఆర్.పి. రూపంలో (పన్నులన్నింటితో సహ) అందుకు సంబంధించి మార్కెట్ చేసిన చిల్లర అమ్మకం ధర కంటే ఎక్కువ ధరకు విక్రయించినట్లయితే, ఈ నిబంధనలను ఉల్లంఘించిన ఆ వ్యక్తులపై కేసును నమోదు చేయడమన్నతుంది.

అంతేగాక, తరచుగా తనిట్టు మరియు అవగాహన కార్బూక్మాలను నిర్వహించడమన్నతున్నది.

శ్రీ వట్టికూటి పీర వెంకన్ చౌదరి:(శాసనసభా నియోజకవర్గం) అధ్యక్షా, ప్రతి వారాంతానికి వివేదం కోసం మణిష్టోక్కు ధియేటర్లో ఒక మధ్యతరగతి కుటుంబికుడు సినిమా కోసం వెళితే అతని జీవన ప్రమాణాలకు మించి, అతని జీబుకు దారుణంగా చిల్లలు వడుతున్న స్థితిని మనమందరం కూడా గునించాలని కోరుకుంటున్నాను. ఒక మంచిస్త్ర బాటిల్ కొనుకోవాలన్నా కూడా ధరలు అదుపులో లేకుండా యాభై, అర్పై రూపాయలు వసూలు చేస్తున్న విషయాన్ని మనమందరం కూడా అనుభవిస్తున్నాము. అదే రకంగా పెల్లలు ఆశగా చూస్తున్నా ఒక పాప్కార్స్ కోనిపెట్టాలన్నా కూడా ఆ కుటుంబ యజమానికి దిక్కులు చూసుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. నీటి మీద ఒక

నియంత్రణ లేకపోవడం, మంత్రిగారు ఎంఆర్.పి రేట్లను మించి అమ్మడానికి పిల్లేదని, ఆ రకంగా అమృషట్లయితే తీవ్రమైన చర్యలుంటాయని సమాధానంలో చెప్పారు. నంతోషమే. ప్రభుత్వం దీని మీద కృషి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది, నియంత్రించాల్సిన అవసరముంది. ఈ చట్టాన్ని అక్కరాలా అమలు జరపాల్సిన అవసరముంది. కానీ, ఎక్కుడో లోపం మాత్రం కనపడుతోంది. ఒక మర్టీప్లేట్ ధియేటర్కు వెళ్లి బయటకు వచ్చేటప్పటికి సినిమా చూసిన ఆనందం కంటే, జీబులో నుండి ఖర్చుపోయిన డబ్బు జ్ఞాపకు వచ్చి మధ్యతరగతి కుటుంబీకుడు చాలా ఆపేదన చెందుతున్నాడనే విషయాన్ని ఈ సభ ద్వారా, మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ.10.30

శ్రీ ఎం.వి.వి.ఎస్. ముర్తి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం tunnel view లాగా ఉంది. అంటే ఎదురుగా ఏది కనిపిస్తే ఆ రూల్ ప్రకారం అదే చెప్పారు తప్ప వాస్తవాలు గ్రహించి దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. ఎం.ఆర్.పి. ధరల ప్రకారం అమ్మకపోతే శిక్షిస్తాము, కొలతల ప్రకారం కాకుండా తక్కువ ఉంటే శిక్షిస్తాము అన్నారు, కర్ఱీక్. దానిని ఎవరూ కాదనరు. ఉదాహరణకు రోలెక్స్ వాచ్ ఐఎక్కువోనికి వెళ్లారనుకోండి వాటిని అందరూ కొనగలరా? కాబట్టి ఎక్కువ ధరలు ఉన్నవే కాకుండా సామాన్యాలు కొనగలిగేవి కూడా ఏర్పాటు చేయాలి. అలాగే, మర్టీప్లేట్కు వెళ్లినప్పుడు అన్ని రకాల వస్తువులను ఏర్పాటు చేయాలి. నా ముందు చౌదరిగారు మాట్లాడారు. మర్టీప్లేట్లలో ఒక కూల్‌డ్రింక్ బాటిల్ రూ.100 ఎం.ఆర్.పి. ఉన్నదే పెడతారు. రూ.10ల బాటిల్ను అమ్మడానికి పెట్టరు. పాప్కార్స్ ప్యాకెట్స్ మీద రూ.300 లు ఎం.ఆర్.పి. అని పెడతారు. అదేమంటే దానిమీద ఉన్న ధరకే అమ్మతున్నామని అంటారు. దానిమీద ప్రభుత్వానికి ట్యూక్ వస్తుంది కాబట్టి హ్యాపీ. ఎవరికీ ఇబ్బంది లేదు. సినిమా చూసేవాడికి మాత్రం జీబు చిల్లువడుతోంది. చిల్లు వడడమేమిచి అనలు జీబులే లేకుండా పోతున్నాయి. అది గ్రహించుకోవాలి తప్ప ఎం.ఆర్.పి. రేటుకే అమ్మానునడం, ఎం.ఆర్.పి. కంటే ఎక్కువ అమ్మతే పట్టిస్తామంటే, అనలు ఈ ప్రశ్న వేయవలసిన పనే లేదు, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసిన వని అంతకంటే లేదు. అది కాదు కావలసింది. ఒక విషయమేమంటే, సామాన్యాడికి అక్కడ అన్ని వస్తువులు కొనుక్కుసేందుకు వీలువడేలా చేయాలి. రెండవదేమంటే ఎవరైనా తినుబండారాలు తెచ్చుకుంటే సినిమా హోలులోకి పట్టుకెళ్లనివ్వాలి. వాళ్ల తినేది ఎందుకు పట్టుకెళ్లకూడదు? మంచిస్ల బాటిల్ తినుకెళ్లినా కూడా తీసి అవతల పారేస్తారు. సిళ్ల బాటిల్ ఎందుకు పట్టుకెళ్లకూడదు అధ్యక్ష? ఎయిర్పోర్టులో కంటే మర్టీప్లేట్లలోనే ఎక్కువ చెకింగ్ ఉంటోంది. అధ్యక్షా, తమరు ఎప్పుడూ వెళ్లి ఉండరు అందుకని తమకు తెలియదు. ఆ చెకింగ్లలోంచి వెళ్లగలిగితేనే మనం లోపలకి వెళ్లగలుగుతాము. ఎయిర్పోర్టులలోకి పెళ్లడం నులువు సార్, మర్టీప్లేట్లలోకి పెళ్లలేము. ఇవస్నీ పట్టించుకోకుండా, ఎదో ఎం.ఆర్.పి.కంటే ఎక్కువ అమ్మతే మొదట చర్యలు తీసుకుంటామని కాదు, ఇవాళ వాళను కరిసంగా శిక్షించాలి. సామాన్యాలకు అమ్మ వస్తువులస్నీ అక్కడ అమ్మాలి. అక్కడ జనతా బజారు ఉండాలి. అదేదో ఖరీదైన బజారు కాదు. కామన్సమాన్ కి కావలసిన వినోద అంశం సినిమా. సినిమా ధియేటర్కు వచ్చేది సామాన్యాలే. వాళ్లకు కావలసిన కామన్ బజారు ఉండాలి తప్ప కాష్టి

బజారు పెట్టి వస్తువులను అమ్మించడం భావ్యం కాదు. ఎవరి వస్తువులు వాళ్ల లోపలకి వట్టుకెళ్లేలా చెయ్యాలి. సమూలంగా సంస్కరణలు చెయ్యాలి. ఇందుకు మంత్రిగారు చిత్తశుద్ధితో పనిచెయ్యాలని తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - చిత్తారు, ప్రకాశం, సెల్లూరు): సార్, ప్రధానపట్టణాలైన తిరుపతి, సెల్లూరులో నేను గమనించినంతవరకూ ముఖ్యంగా ఇటువంటి ధియేటర్లు ఒక సిండికేటగా తయారై ఒకరిద్దరి ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్నాయి. ఆ కారణంచేత ఏదైనా సినిమాకు వెళ్లాలంటే భయమేస్తోంది. మనవళ్లు, మనవరాళ్లతో వెళ్లినప్పుడు సాధారణంగా పిల్లలు తినుబండారాలు అడుగుతారు. అవి కొనాలంటే టికెట్సుకంటే నాలుగింతలు ఖర్చుతున్నది. ఈవిధంగా సిండికేటలా ఏర్పడి ధియేటర్లో ఉన్న స్టోర్సుండి ఎక్కువ ధరలు వసూలు చేస్తున్నట్లు సమాచారం కూడా ఉన్నది. దీనిమీద ప్రత్యేకమైన దృష్టిసారించి తగుచర్చలు తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఒత్తిడిని తట్టుకోవడానికి వీలుగా ఉన్న రిక్రియేషన్ సెంటర్లు చాలావరకు మూతపడుతున్నాయంటే ఇవి కూడా ఒక కారణం. సామాన్యానికి వినోదం అందుబాటులో లేని ప్రత్యేకమైన వరిస్థితి వీటివలన వస్తున్నది. కాబట్టి మంత్రిగారు దృష్టిసారించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సోము పీరాజు(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, వాస్తవానికి మర్మిప్లెక్స్ ధియేటర్లో యాక్ష్మను చూసినట్టుతే పార్టీంగ్కు అనలు రుసుము వసూలు చేయకూడదని ఉన్నది. కాసీ, దానిని చాలా కామన్గా వసూలు చేస్తున్నారు. అధ్యక్షుల వారిని కోరేదేమంటే యాక్ష్మను ప్రైక్స్ గా అమలు చేయాలి. మర్మిప్లెక్స్ లలో కార్ పార్టీంగ్ ప్రీగా పెట్టాలి. అది చట్టంలో ఉంది కాసీ ఎక్కడా దానిని అమలు చేయడం లేదు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని చోట్ల ఈవిధంగా కామన్గా పార్టీంగ్ ఫీజును వసూలు చేస్తున్నారు. సామాన్యాలు చాలా దోషిడి గురవుతున్నారు. యాక్ష్మలో ఉన్నదానిని ఒకసారి వరిశేలన చేయవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

సినిమా చూడడమనేది సామాన్యాడికి సంబంధించిన వ్యవస్థ. సినిమా అనేది ఎంటర్టెన్మెంట్. మర్మిప్లెక్స్ లో కూర్చుపెట్టి మిగతానిపయాలలో వారు చేస్తున్న దోషిడి అంతా ఇంతా కాదు. అంటే సినిమాకు వెళ్లకుండా కూడా కొనుకోవచ్చా. అలా అయితే, దానికి విడిగా మార్కెట్ పెట్టమనండి. మర్మిప్లెక్స్ లోనే రెండు ప్లాట్ చేయమనండి. ఒకటి సినిమా, రెండవది వ్యాపార రంగం. మర్మిప్లెక్స్ లో ఒకటి కామన్మాస్కు ఏది కావాలో దానికి వరిమితం చేసి అందుకు సంబంధించిన ఫెసిలిటీస్ ఇవ్వాలి. మామూలు సినిమా ధియేటర్లో కూడా కూర్డింక్ అమ్ముతున్నారు. కోద్దిగా ఎక్కువ ధర పెట్టే అమ్ముతున్నారు. కాసీ, ఇంతదోషిడి లేదు. ప్రతీది ప్రజల శరీరాలకు అలవాటు చేసేస్తున్నాము. మనకున్న వ్యవస్థలో రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్ చాలా ఉన్నాయి. అధికారులకు ప్రజాధనంతో జీతాలు ఇస్తున్నాము. ప్రజాప్రతినిధులేమో రెగ్యులర్గా పీటిగురించి మాట్లాడుతున్నారు. అధికారులు ఏం చేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. మంత్రివర్యులను గైడ్ చెయ్యాలి వాళ్ల బాధ్యత అది. డెమ్యూక్షీలో రాజకీయ వ్యవస్థ ఎంత ముఖ్యమో, అంటే ప్రధానమైనది

పరిపాలన రంగం కూడా. అందుకు నంబంధించిన అంశాలపై నోట్ పెట్టి ప్రజాప్రతినిధులను గైడ్ చేయాల్సిన బాధ్యత మరచిపోతే ఎలా? రెగ్యులర్గా పబ్లిక్ రిప్రజెంటేచివ్స్కు ఉండే ఒత్తిడి వాళ్కు ఉంటుంది. ప్రభుత్వ పరిపాలనా రంగం ఈ విషయం మీద ఏం జేస్తోంది? అధికార యంత్రాంగాన్ని ఈనాడు నిలదీయాలి. ఏదైనా ప్రభుత్వం 5 సంవత్సరాలు ఉంటుంది. తరువాత మారిపోతుంది. కానీ, ఇటువంటి విషయాలు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చూడాలి. అంటే ఇదే తీరుగా పరిస్థితులు కంటిన్యూగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నారా అని మీ ద్వారా నేను అడుగుతున్నాను అధ్యాత్మా.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యాత్మా, మట్టిపెక్క ధియేటర్లలో 5 స్టార్ హోటల్లలో మాదిరిగా ధరలు ఉన్నాయి. ఒకే బ్రాండ్ వస్తువులను రెండు రకాల ఎం.ఆర్.పి. ధరలతో అమ్ముతున్నారు. రూ.20లు ఉన్న సాఫ్ట్ డ్రెంక్సు రూ.60 కంటే తక్కువగా ఏ మట్టిపెక్కలోనూ అమ్మడం లేదు. ఇటీవల విజయవాడలో 5 మట్టిపెక్క ధియేటర్లలైన వినియోగదారుల ఫోరింలో కేనులు దాఖలు అయినప్పుడు రూ.5 లక్షలు పైన్ వేయడం జరిగింది. ఎవరైనా సినిమా ధియేటర్కు వెళ్ళేవాళ్లు వాటర్బాటిల్సు కూడా లోపలకి తీసుకువెళ్లకూడదు. దానిపై ఇప్పుడు విజయవాడలోని ధియేటర్ యజమానులు న్యాయస్థానంలో కేను కూడా వేశారు. అంటే ధియేటర్లలో మేము అమ్మన వస్తువులే వినియోగదారులు లోపలకు తీసుకువెళ్లాలి, అంతకుమించి వాటర్ బాటిల్సు కూడా తీసుకువెళ్లడానికి అవకాశం లేదని న్యాయస్థానంలో కేను వేశారు. దీనిపై కలినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు తిరువతి వచ్చినప్పుడు బస్టాండ్లలో తనిట్టు చేశారు, వార్షింగ్ ఇచ్చారు, ఆ తరువాత షాపుల మీద ఎంఆర్.పి. ధరలకు అమ్మబడును అని బోర్డులు కూడా పెట్టారు. అలా వారం, పది రోజులైన తరువాత షర్టా మామూలే అయింది అధ్యాత్మా. దీనిపై శాశ్వతమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు: మట్టిపెక్కలలో జరుగుతున్న అక్రమాలు, దోషిడిల గురించి చాలామంది గౌరవ సభ్యులు సభ దృష్టికి కొన్ని అంశాలను తీసుకువాడం జరిగింది. ఇటువంటివి జరుగుతున్న మాట వాస్తవం. నేను వచ్చిన తరువాత విస్తుతంగా, ఇంతవరకూ ఎవరూ చేయనన్ని తనిట్టు చేశాను. ఎక్కడకు వెళ్లినా ఒక విజిట్ పెట్టి మట్టిపెక్కలు, బస్టాండ్లు, దైల్చే స్టేషన్లు వంటిచోట్లు నేను గానీ, మా డిష్టర్మెంట్ అధికారులు గానీ తనిట్టేస్తున్నాను. జిల్లాలవారిగా ఎవరైనా డీవియేట్ అయితే పెంటనే కేనులు నమోదు చేస్తున్నాము. 2016-17లో 52 కేనులు, 2017-18లో 112 కేనులు, 2018-19లో ఇప్పటివరకూ 30 కేనులు పెట్టాము. అదేవిధంగా కోర్టులు కూడా వినియోగదారులకు అనుకూలంగా జడ్డిమెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. విజయవాడలో పీ.ఎ.పి. మార్కు రూ.20,000లు జరిమానా విధించారు. ఎం.ఆర్.పి. కంటే ఎక్కువ ధరలకు అమ్మడం వంటి వాటిపై ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు కనుష్మామర్ కోర్టు రూ.5 లక్షలవరకూ జరిమానా విధించింది. అయినప్పటికీ, ఇంకా కొన్ని మట్టిపెక్కలలో

ఇటువంటివి చేస్తున్నారు. లూజ్ వస్తువులపైన ధరలను నియంత్రించే అధికారం మనకు లేదు. మర్టీప్లెక్స్ లలో అన్ని వస్తువులు అందుబాటులో ఉండాలన్న అంశం వాస్తవంగా మంచిదే కాసి, మా డిపోర్ట్ మెంట్ పరిధిలోకి రావడం లేదు.

ఉ.10.40

మర్టీప్లెక్స్ లలో అన్ని వస్తువులు అందుబాటులో ఉండాలనే విషయం మంచిదే కాసి అది మా శాఖ పరిధిలోకి రావడం లేదు. నేను ఇటీవల విజయవాడలోని ఒక మర్టీప్లెక్స్ కు వెళ్లినపుడు కిన్తీ అనే బ్రాండెడ్ కంపెసీ వాటర్ లీటరు రూ. 20 లు లేకుండా సబ్ స్టోండర్డ్ అండ్ నాన్ బ్రాండెడ్ కంపెసీ లీటరు వాటర్ రూ. 60 లకు అమ్ముతున్నారు. ఎమ్.ఆర్.పి. కూడా నియంత్రించే అధికారం మా శాఖ పరిధిలోకి రావడం లేదు. బ్రాండెడ్ కంపెసీ లీటరు వాటర్ రూ. 20 లు ఉంటే, సబ్ స్టోండర్డ్ అండ్ నాన్ బ్రాండెడ్ కంపెసీ లీటరు వాటర్ రూ. 60 లకు అమ్ముతున్నా చట్టప్రకారం వారిపై చర్యలు తీసుకోవడం మాశాఖ పరిధిలోకి రావడం లేదు. వాస్తవానికి పార్కింగ్ కోసం డబ్బును వసూలు చేయకూడదు. అది మాశాఖ పరిధిలోకి రాకపోయినా నియంత్రించడానికి మేము ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోంది.

అధ్యక్ష, సభ్యులు శ్రీ సరసింహారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, గతంలో వాటర్ బాటిల్పై గాసీ, పెప్పి, కోక్, థమ్స్ అం వంటి కూల్ డింకులపై ద్వ్యాయల్ ప్రైస్ ఉండేది. ప్రిప్యాక్స్ ద్వారా ద్వ్యాయల్ ప్రైస్ ఉండడానికి వీలులేదని కేంద్రప్రభుత్వ వినియోగదారుల కోర్టు కూడా డైరక్షన్ ఇచ్చింది. ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కడా కూడా ప్రిప్యాక్స్ ద్వారా ద్వ్యాయల్ ప్రైస్ ఉందు. మేము దానిని ఇప్పుడు వూర్తిగా నియంత్రించాము. అదేవిధంగా, ఎమ్.ఆర్.పి. కంటే ఎక్కువగా అమ్మకుండా కూడా నియంత్రించాము. ఇంకా ఎక్కడైనా మా నోటీసుకు వస్తే, లీగల్ మెట్రాలజీ శాఖాధికారులు వెళ్లి దానిని కంట్రోల్ చేస్తున్నారు. మర్టీప్లెక్స్ లలోకి బయట నుంచి సీరు మరియు తిను బండాలు తీసుకువెళ్లవచ్చని విజయవాడ కన్స్యూపర్ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు చాలా బాగా వచ్చింది. మర్టీ వెంటనే సుప్రీంకోర్టు దానిపై స్టేట్ త్రట్టర్ రూలు ఇచ్చింది. చట్టం పరిధిలో ఉన్న మాశాఖకు సంబంధించిన అన్ని అంశాల విషయంలో కంట్రోల్ చేస్తున్నాము. ఇతర శాఖల పరిధిలో ఉన్న అంశాలను ఇంకా ఇసీపియేట్ చేయవలసిన అవసరముంది. గౌరవసభ్యులు మర్టీప్లెక్స్ లకు సంబంధించి చెప్పిన వాటిలో కొన్ని వాస్తవాలు ఉన్నాయి. అవి ప్రజలను దోషించి చేయడం జరుగుతోంది. అవకాశమున్నంత వరకూ ఆ దోషించిన మేము నియంత్రిస్తున్నాము. వాటిని కంట్రోల్ చేయడంలో ఇంకా కలిసంగా వ్యవహరిస్తామని తమరిద్వారా గౌరవసభ్యులకు నేను తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Question No. 10613.

శనగల నిల్వలు

ప్రశ్న నెం. 10613 (26)

సర్వశ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, బొడ్డు నాగేశ్వరరావు, యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.లు.

గౌరవసియులైన మార్కెటింగ్ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజ్ఞురా;

- అ) ప్రకాశం జిల్లా రెట్లుల వద్ద లభ్యంగా ఉన్న శనగల నిల్వల పరిమాణమెంత;
- ఆ) లభ్యంగా ఉన్న నిల్వలను కొనుగోలు చేసేందుకు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవసియులైన మార్కెటింగ్, గిడ్డంగులు, వశు సంవర్ధకం, డెయిరీ అభివృద్ధి, మత్స్య, నహకారశాఖ మంత్రి (శ్రీ సి.పెం.ఆదినారాయణ రెడ్డి):

- అ) ప్రకాశం జిల్లాలో 1,02,646 హెక్టార్ విస్తీర్ణంలో శనగవంటను సాగుచేయడమయింది. 1,30,048 మెట్రిక్ టన్నుల ఉత్పత్తిని అంచనా వేయడమయింది.
- ఆ) 2018, రఘీ కాలంలో 2.00 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల శనగలను సేకరించడానికి కేంద్రప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అనుమతిసిచ్చింది. ఆ ప్రకారంగా, సాగు విస్తీర్ణం ఆధారంగా ఒక్కొక్క జిల్లాకు కేటాయింపును ఇవ్వడమయింది. ఒక్కొక్క జిల్లాలో కొనుగోలు కేంద్రాలను ప్రారంభించడమయింది.

ప్రకాశం జిల్లాలో, 19.03.2018 తేదీన 18 శనగల కొనుగోలు కేంద్రాలను ప్రారంభించడమయింది. మొదటిగా, శనగల మార్కెట్ ధరలను కోసిన మద్దతు ధర పైబడి నివేదించడమయింది.

అందువల్ల, దైతులు సమీప భవిష్యత్తులో మెరుగైన ధరలను ముందుగా ఊహిస్తూ శీతల గిడ్డంగులలో వారి ఉత్పత్తిని నిల్వచేయడమయింది. ఎం.ఎస్.పి.కి దిగువన శనగల మార్కెటు ధరల నిరంతర రిపోర్టింగ్స్ పాటు, దైతులు తమ నిల్వలను విక్రయించడానికి కొనుగోలు కేంద్రాలను ఆశ్చర్యించడమయింది. 13456 మంది దైతుల నుండి రూ. 98.34 కోట్ల విలువగల 22349.018 మెట్రిక్ టన్నులను మార్కెట్ సేకరించింది. ప్రకాశం జిల్లా జెడిఎ నూచించిన ప్రధాన వంట విస్తీర్ణంలో సేకరించడం జరిగింది. ఈ వధకంతో ఈ ప్రాంతాలలోని దైతులు లభ్య పొందారు.

అంతేగాక, రాష్ట్రవాహింగా 2 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కోసం కేంద్రప్రభుత్వం అనుమతిస్తే, 25.05.2018 తేది వరకు మాత్రమే గడువు ఇవ్వడం జరిగింది. బయట రేటు ఇవ్వడు రూ. 4100 లుగా ఉంది. రూ.4400 లు ఎం.ఎస్.పి. అయితే, రేటు ఎలాగూ దానికి తగ్గట్టగా వస్తుందని చాలామంది అమ్మకుండా ఇంకా ఎక్కువరేటు కావాలనే ఉద్దేశంతో మావద్దకు వారు రావడం లేదు. దాదాపు రూ. 440 కోట్ల నాఫెడ్ సంఘ పెట్టడం జరిగింది.

గింది. కేంద్రప్రభుత్వం సహార్ట్ర లేకుండా ఎం.ఎస్.పి.టో అంతకంటే మించి కొనడం కోసం మాకు కూడా అంత హక్కు లేదు. మావద్ద నిధులు కూడా లేవు. ఇది రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 14 వంటలకు మాత్రమే కేంద్రప్రభుత్వం ఎం.ఎస్.పి. ప్రకటించింది. మామిడి, ఉల్లి, ఉమోటాలు మొదలైన పాడైపోయే వస్తువులకు కూడా అడుగుతున్నారు. కాకపోతే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చిత్తురు జిల్లాలో మామిడి తక్కువరేటుకు పోతుంటే రూ.1500 లు నఖ్మిడీని ప్రకటించి కొనడం కూడా జరిగింది. గతంలో ప్రభుత్వం 5 సంవత్సరాల్లో రూ.400 కోట్లు ఇన్వెస్ట్ చేస్తే, ఈ ప్రభుత్వం ఈ 40 సెలల్లో దాదావు రూ. 3600 కోట్లు రైతులకోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమే భరించడం జరిగింది. ఎం.ఎస్.పి. పైన కూడా కేంద్రప్రభుత్వ సహార్ట్ర నరిగా లేకుండా కూడా అన్ని ధాన్యాలకోసం పెట్టుబడి పెట్టడం జరిగింది. శనగలపై బయట రేటు రూ. 4100 లుగా ఉంటే మా ఎం.ఎస్.పి. రేటు రూ.4400 లు ఉంది. కేవలం రూ. 300 లు మాత్రమే తేడా ఉంది. ముఖ్యంగా, రాయలీమ జిల్లాల్లో, మీ ప్రాంతంలో గాసీ శనగుంట 90 శాతం వండిస్తున్నారు. శనగుంట నులభంగా ఉంది, ఆదాయం కూడా నులభంగా ఉంది. దీనికి రేటు ఒకప్పుడు రూ. 10 వేలు ఉంది కాబట్టి ఆ రేటు వస్తుందేమోనన్న ఆశతో రైతులు ఎదురుచూస్తున్నారు గాసీ, ఆ రేటు అంత నులభంగా రాదు. వంట ఉత్సత్తి పెరిగింది. ప్రస్తుతం రూ.4100 లుగా మాత్రమే ఉంది.

మిశ్ర్ శైర్స్: బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ విటవు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం చూస్తే, రూ.4400 లకు కొనడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. కాసీ, ఇంతకంటే ఎక్కువ రేటు వస్తుంది కాబట్టి అమ్మడానికి రైతులు సిద్ధంగా లేరు. ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్న ఇంకా ఎక్కువ రేటు వస్తుందన్న ఆశతో, లేదా దురాశతో వంటను వాళ్ల కోల్డ్ స్ఫోర్జెలలో పెట్టుకున్నట్లుగా మంత్రిగారి సమాధానం ఉంది. ఇది అన్యాయం. మొత్తం 1.30 లక్షల టన్నుల శనగుంట కోల్డ్ స్ఫోర్జెలలో ఉంది. ఆ వంటను రూ.4400 లకు కొనడానికి తగినంత నిధులు ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నాయా? ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేస్తుందా? మొత్తం రైతులందరితో రూ.4400 లతో మేము కొనుగోలు చేయిస్తే, మొత్తం కొనుగోలు చేయడానికి సిద్ధంగా ప్రభుత్వం వద్ద నిధులు మరియు యంత్రాంగం ఉన్నాయా? దానికి మీరు సిద్ధమని క్యాటగారికల్గా ప్రకటిస్తారా అని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. రూ.4400 ల రేటు న్యాయమైన రేటా, కాదా అనేది చర్చ కాదు. రూ.10 వేల రేటు ఒకప్పుడు ఉన్నది కాబట్టి అంతే రావాలి అనేది కూడా పాయింటు కాక పోవచ్చు. ప్రకాశం జిల్లాలో వ్యవసాయవనులు ఇంకా ప్రారంభం కాలేదు. అక్కడ వర్రాలు లేవు. కాబట్టి రైతుకు వెంటనే చేతిలో డబ్బు అవసరం లేదు. వర్రాలు ప్రారంభమై వనులు ప్రారంభమైతే, పెద్దవెత్తున వాటిని అమ్మకుని ఆ డబ్బుతో వ్యవసాయవనులు ప్రారంభించాలి. అవ్వడు డిమాండు వస్తుంది. ఆ డిమాండు వచ్చిన సందర్భంలో క్షిసం రూ. 6 వేలు అయినా కావాలనేది వారి కోరిక. రోరోజు రూ.4400 లకు కూడా పెద్దగా గిట్టుబాటు కావడం లేదు. శనగ వంటను వండించే రైతుల్లో మాకున్న అంచనా ప్రకారం 90 శాతం మంది కౌలు రైతులు న్నారు. ఒకవేళ కౌలు కట్టాలి. మరొకవేళ వంటకు పెట్టుబడి పెట్టాలి. అమ్మిన దానిలో నుంచి తమకు ఎంతో

కొంత గిట్టుబాటు చేసుకోవాలి. ఇదేమీ చిన్న వ్యవహారంగా లేదు. ఆ పరిస్థితుల్లో మార్కెట్ మాయాజాలంలో వారిని ఇరికించి గందరగోళంలోకి నెట్టివేయడం సరికాదు. రూ. 6 వేల ధర కావాలని ఆశించడం అనేది పెద్ద సేరం కాదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వానికి పెద్దగా డిమాండు ఉన్నట్లుగా కనపడకపోవచ్చగానీ, రేపు నాలుగు చినుకులు వడి వ్యవసాయ వనులు ప్రారంభమైతే, రైతులు మొత్తం కోల్డ్స్టార్జ్ నుంచి పంటను తెచ్చి అమ్ముకోవడానికి పూనుకుంటారు. అప్పుడు ప్రభుత్వానికి రూ.4400 లకు కొనుగోలు చేయడానికి సాధ్యం కాకసోతే రూ.3000 లు, రూ.3500 లు లేదా రూ.4000 లకు రైతులు తెగబడి అమ్ముకునే పరిస్థితి వస్తుందని నేను మీద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

మష్టర్ శైర్ఫ్: శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారూ, మాటలాడండి.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా తర్వాత అత్యంత వెనుకబడిన జిల్లాల్లో ప్రకాశం జిల్లా ముందు వరుసలో ఉండే జిల్లా. ఇక్కడ మెట్ట ప్రాంతంలో శనగపంటను ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. శనగపంట ఎక్కువ కాలం నిల్వ చేసుకోగలిగిన పంట. రూ.4400 లుగా ఉన్న ఎం.ఎస్.పి. రేటును పెంచాలి. మంత్రి గారు ఇచ్చిన సమాధానంలోనే శనగపంట 1,30,048 మెట్రిక్ టన్లు ఉత్సత్తు అవుతుందని అంచనా వేశారు. కానీ, రూ.98.34 కోట్లు విలువగల 22349.018 మెట్రిక్ టన్లు మాత్రమే సేకరించారు. శనగపంటను పండించే రైతుల బాధలు చెప్పాలంటే, ఫెబ్రవరి, 2018 సంవత్సరంలో ఎక్కడా అనుకూలమైన సెంటర్లలో పంటను కొనుగోలు చేయలేదు. దానివల్ల దఖలీలు పెరిగిపోయి పేద రైతులు, కొలురైతులు రూ.4400 లకు కాదు కదా, ఇంకా తక్కువ రేటుకు కూడా విక్రయించుకుని పెట్టిన పెట్టుబడులు కూడా రాక నష్టపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి.

క్ష. 10.50

అధ్యక్షా, ఈ పంటను ఎక్కువగా నిలవేసుకునే అవకాశముంది కాబట్టి కేంద్రప్రభుత్వం అనుమతించిన మేరకు కూడా మనం ఈ పంటను ప్రధానమైన రిడ్డంగులలో నిలవ చేసుకునే పరిస్థితి లేకపోవడం చాలా బాధాకరమైన అంశం. దినైపై ప్రత్యేకమైన దృష్టిని సారించాలి. ఎక్కువ వ్యవసాయాధారిత జిల్లాగా ప్రకాశం జిల్లా ఉంది. ప్రత్యేకమైన పరిస్థితుల్లో కూడా ఈ పంటను అక్కడ ప్రాధాన్యతగా తీసుకోవాలని, వారి నష్టాన్ని కూడా ఆలోచన చేసి నష్టపరిహారం కూడా కట్టించాలని చాలా సందర్భాల్లో డిమాండ్ చేశాం. ఈ విషయాన్ని మరొకసారి మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాం.

శ్రీ బోడ్డు నాగేష్వరరావు: అధ్యక్షా, సెనగలకు సంబంధించి బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు, శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పారు. దానితో పాటుగా కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు, ఉభయ గోదావరి జిల్లాలలోకూడా వర్షాభావం వల్ల సీరు లేనటువంటి సందర్భాల్లో నుబాబుల్, జామాయిల్, సరుగుడు శాగుచేస్తున్నారు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా కూడా పెద్ద ఎత్తున వాటికి సరైన ధరలు లేకపోవడంతో కేబినెట్ ఆమోదించి జి.బి.సెం.31 ప్రకారం సుబాబుల్ ఉన్న రూ.4200, జామాయిల్, సరుగుడు టన్న రూ.4,400 కొనాలని చెప్పి ఇస్తే అది అమలు జరగడంలేదు.

దానివల్ల ఈ ఆరు జిల్లాల్లో ఉన్న రైతాంగం పెద్ద ఎత్తున నష్టపోతున్నారు. కాబట్టి ఎక్కడైతే అగ్రికల్చరల్ మార్కెట్ కమిటీలు ఉన్నాయో వారు ఖచ్చితంగా పిటిని కొనుగోలు చేసే విధంగా చూడాలి. అక్కడే నిలవ ఉంచుకునే నదుపాయాన్ని కల్పించాలి. కర్రనస్సగా ఉండని పారేస్తున్నారు. తరువాత ఆ కర్రను వాళ్ళ కలుపుకుని తీసుకెళ్తున్నారు. అలాగే కర్ర మీద ఉన్న బెరడు తోలగించడంలేదు. దానికికూడా వాళ్ళు బాధ్యత వహించాలని చెప్పున్నారు. ఈ విధంగా ఏ జి.ఎస్.ఐ అమలు చేయమన్నామో ఆ జి.ఎస్.కు ఫీస్‌గంగా జరుగుతోంది. దయచేసి మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుని ఆ రైతాంగానికి న్యాయం చెయ్యమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.పాచ్. ఆదినారాయణ రెడ్డి: అధ్యాత్మా, రబీ సీజన్ ఇంకా రాలేదు కాబట్టి కొత్త ఎం.ఎస్.పి ప్రకటన కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయడంలేదు. కాసీ సరకు గడువు ఇచ్చిన లోపల వారు ఆసక్తి చూపడం జరగలేదు. కారణం ఆరోజు ఇవ్వబడిన రేటు, ఈ ఎం.ఎస్.పి రేటు దాదాపు సరిగా ఉండడం వల్ల రైతాంగం ఆసక్తి చూపడం జరగలేదు. కాసీ మొన్న మేసెల వరకే గడువిచ్చారు. కాసీ ఇప్పుడు క్షీంటాలుకు రూ.4400 చోప్పున మీరు కొనగలరా అంటే నేను చెప్పినది గడువు తరువాత కోసిదాని కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం **NAFED (National Agricultural Cooperative Marketing Federation of India)** ద్వారా మాత్రమే కొనిస్తున్నాము తప్ప రాష్ట్రప్రభుత్వం ద్వారా కాదు. అయితే, సరుకు అమ్ముతే ఆ రేటు మరింత వడిపోతుంది కాబట్టి ఈ కొన్న 90,000 టన్నుల సరకును అమ్మకుండా **NAFED** వాళ్ళను నియంత్రణ చేశాము. ధరల స్థిరీకరణ ఉండాలంటే వారివద్ద ఉన్న సరకును గోడాన్లో పెట్టారు. మిగతా సరకంతా రైతులదగ్గర ఉంది. మత్తీ రేటు ప్రకటించిన తరువాతే ఈసారి ప్రభుత్వం తరఫున ఎక్కువ రెక్కమండ్ చేయడం జరిగింది. ఇంకా సీజన్ రాలేదు కాబట్టి రబీ తరువాతనే రేటును అసౌస్ చేస్తారు. రబీ సీజన్లో రేటు పెరిగితే అప్పుడు రైతులు అమ్మకునేదానికి ఉంటుంది. రైతులను మేము కించవరిచే ఉధ్వేశంతో చెప్పడంలేదు. మా ఊర్లోకూడా సాగు ఉంది. గతంలో రూ.10,000కు అమ్మడైంది. ఇప్పుడు రైతులు ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టారు కాబట్టి 80 శాతం మంది ఇంతవరకూ అమ్మలేదు.

అధ్యాత్మా, కొన్న జిల్లాలలో కొలుకు ఇచ్చినా, రాయలసీమ జిల్లాలలో 90 శాతం రైతులే స్వంతంగా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. అలాగే, మా జిల్లాలో కూడా కొలుకు ఇవ్వకుండా రైతులే స్వంతంగా సాగు చేస్తున్నారు. వారంతా ఛైర్యంగా ఉన్నారు. రేటు పెరగాలని మేము కూడా కోరుకుంటున్నాము. రాష్ట్రప్రభుత్వ రెక్కమండెన్స్‌తో కేంద్రప్రభుత్వం రేటు పెంచితే 50 శాతం రేటు రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద వడుతుంది. అయినా, మేము నష్టపోయినా ఘరవాలేదని, మొత్తం 14 ఉత్పత్తుల ధరలను నిర్ధారించవచ్చుని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరితే వారు 60 శాతంకి మించి ధరలను నిర్ధారించడంలేదు. వాటిని కూడా వాళ్ళు అనుకున్నదానికంటే తక్కువ వరిమాణంలోనే కొంటున్నారు. అంతేగాకుండా గడువులోపలే అమ్మకోవాలనే నిబంధనను కూడా పెడ్డున్నారు. ఎం.ఎస్.పి నిర్ధారించే విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం దారుణంగా ప్రవర్తిస్తాందనేది వాస్తవం. ఒకవిధంగా రాష్ట్రానికి సహార్థ చేయడంలేదు. దీని కారణంగానే ప్రభుత్వం ఇంత ఖర్చు భరించే వరిస్తితో లేదు. అక్కడికీ రాష్ట్రప్రభుత్వం రూ.4600కోట్ల వరకూ ఖర్చుచేసిందనేది వాస్తవం.

గత ప్రభుత్వాలు అయిదు నంవత్తరాలలో కీసం మూడు, నాలుగు వందల కోట్లు కూడా ఖర్చుపెట్టలేదు. వీటన్నింటినీ గౌరవ సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలి.

అధ్యక్ష, ఇది అప్పు రాప్టర్. దీనికి ఆదాయం లేదు. కొత్త రాజధాని కట్టాలి. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో సుబాబుర్ జామాయిల్ వంటి వాటికి మర్గతు ధర కూడా ప్రకటించాము. మేము కమిటీ ద్వారా చెప్పాము. ఇంతకుముందే ఈ ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం ఎంత చిత్తపుద్దితో ఉన్న కూడా ప్రజల్లో నమ్రకం ఏర్పడాలి. దైతులు నష్టపోయింది వాస్తవం. ఇప్పుడు కూడా రూ.4100 ఉంది కాబట్టి రూ.4400 చేయమని కేంద్రాన్ని కోరితే వ్యతాసం రూ.300 అయినా కూడా చేయడంలేదు. శెనగపంటను మా నియోజకవర్గంలో 90 శాతం నంద్యాల నియోజకవర్గంలో 70 శాతం పండిస్తున్నారు. ఏదేమైనా కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకరించాల్సిన అవసరముంది.

MR. CHAIRMAN: Question No.10716 (27) .

గిరిజనావాసాల పిల్లలలో పోవకాహోర లోపం

ప్రశ్న నెం. 10716 (27)

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. ముర్తి, శ్రీ వట్టికూటి పీర వెంకన్న చౌదరి, ఎం.ఎల్.సిలు.,

గౌరవసియులైన మహిళాభ్యుదయం మరియు శిశు సంక్లేశు శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది నమచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) ఐసిడెఎస్ సరఫరా చేసిన పోవకాలులేని ఆహారం వలన గిరిజన కాలసీలలలోని బాలులు బాధపడుతున్నారన్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, పోవకాహోరాన్ని సరఫరా చేయడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవసియులైన మహిళా సాధికారత, శిశు సంక్లేశుం, విభిన్న ప్రతిభావంతులు మరియు వయోవృద్ధుల శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పరిటాల సుసీతమ్):

- అ) లేదండీ.

అయితే, భాగోళిక పరిస్థితుల కారణంగా, రాష్ట్రంలోని ఇతర ప్రాంతాలతో పోలిచినప్పుడు, గిరిజన కాలసీలలలోని బాలల పోవకాహోరలోపం అధికంగా ఉన్నది.

- ఆ) గిరిజన కాలసీలలలోని బాలులు, మహిళల పోవకాహోరలోపం నమన్యను పరిష్కరించడానికి వలు చర్యలను చేపట్టడమయింది.

1. అనుబంధ పోషకాహార కార్బూకమం (ఎన్.ఎన్.పి)

- 7 నెలల నుండి 3 సంవత్సరాలు వయస్సుగల బాలలకు బాలామృతం సరఫరా చేయడమయింది.
- 3 సంవత్సరాల నుండి 6 సంవత్సరాల వయస్సుగల బాలలకు అంగ్న వాడీ కేంద్రాలలో (ఎడబ్బుస్థిలు) మధ్యాహ్న భోజనాన్ని అందించడమయింది.

2. గిరి గోరుముద్దలు

- 23 గిరిజన ఐసిడెస్ ప్రాజెక్టులలో, బాలలందరికి అంటే 7 నెలల నుండి 6 సంవత్సరాల బాలలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గిరి గోరుముద్దలు వధకాన్ని అమలు చేస్తున్నది. ఈ వధకం కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులలో 2015 నుండి రెగ్యులర్ ఎన్.ఎన్.పితో నహ ప్రతి రోజు గుడ్డ మరియు పాలు అందించడమయింది.

3. బాల సంజీవని

- ప్రభుత్వం, ఇటీవల ఈ వధకాన్ని ప్రారంభించింది. ఎన్.సి, ఎన్.టిల జనాభా 75 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలలో, పోషకాహార స్థాయితో సంబంధం లేకుండా బాలలందరికి, ప్రతిరోజు గుడ్డ, పాలు, గర్భిణీ స్త్రీలు, బాలింతలకు టేక్ పోం రేపన్ (టి.ప్యాచ్.ఆర్) ను అందించడమయింది.

గర్భిణీలు మరియు బాలింతలకు అన్నామృతం వధకంద్వారా భోజనంతో పాటు ఒక కోడి గుడ్డ ప్రాంతం నుండి గుడ్డ ప్రాంతాలలో వధకం కింద రాష్ట్రాలలోని 24 గిరిజన ఐసిడెస్ ప్రాజెక్టులలోని పిల్లలకు 2015 సంవత్సరం నుండి గిరి గోరుముద్దలు వధకాన్ని అమలు చేస్తున్నాం. ఈ వధకం ద్వారా ప్రతిరోజు ఒక కోడిగుడ్డ మరియు 100 మి.లీ పాలు అందిస్తున్నాం. బాల సంజీవని కార్బూకమంలో భాగంగా ఎన్.సి, ఎన్.టి జనాభా 75 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉన్న అంగ్నవాడీ కేంద్రాలోని పిల్లలకు ప్రతిరోజు 100 మి.లీ పాలు, ఒక కోడి గుడ్డ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అదేవిధంగా, గర్భిణీ మరియు బాలింతలకు ప్రతిరోజురూ 16 తో వేరుశనగ ముద్ద, రాగిజావ, పండ్ల వంటివి కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

డాక్టర్ ఎం.వి.వి.ఎన్.మూర్తి: అధ్యక్షా, సేను ప్రభుత్వాన్ని మెచ్చుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే వారు అన్న ప్రయత్నాలూ చేస్తున్నారు. కానీ ప్రముతం మాత్రం బాగా జరగడంలేదు. ఎందుకంటే మాతా శిశు మరణాలు రోజుకు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. గత ఆరు సెలలలోనే 1939 మంది చనిపోయారు. పీరిలో అధికంగా గిరిజనులే 145 మంది దాకా ఉన్నారు. బాలామృతం, గోరుముద్దలు వధకాల గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు. కానీ ఐసిడెస్ లు కొన్నిచోట్లే ఉండడంవల్ల వారికి అని అందడంలేదు. ఈ ఆహారం తీసుకోవడానికి కొన్నిచోట్లు చిన్న పిల్లలు మూడు నుంచి నాలుగు కిలోమీటర్లు నడిచి పెళ్ళవలసి వస్తోంది. కడువ, సెల్లారు నరిహాద్దుల్లో పోషికాహారం ఎవరికి అందడం

లేదు. పాపం అంతదూరం వాళ్ళు వెళ్లేక నెలకు ఒకసారి వెళ్లి తెచ్చుకుంటారంట. ఇటువంటి పరిస్థితులు కాకుండా ఎక్కుడైతే గిరిజన జనావాసాలున్నాయో, వాటికి దగ్గర్లో ఈ కేంద్రాలు పెడితే భాగుంటుంది. ఐసిడీఎస్ కేంద్రాలు ఎక్కువగా నెలకొల్పాలి. ఎందుకంటే ప్రాణానికి మించింది మరేది లేదు. ప్రాణముంటే ఏదైనా చేయగలుగుతారు. అందులో సమాజంలో అట్టడుగు వర్గాలవారు గిరిజనులు. వాళ్ళని మనం అలా వదిలిపెడితే అంతకంటే దారుణం, అన్యాయం ఇంకొమీ ఉండదు. వాళ్ళకి స్క్రమంగా ఆహారం అందేవిధంగా చేయగల బాధ్యత ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతి నమామేశంలోను చాలా కోవ్వుడుతున్నారు. ఈ వనులు చేయాలంటున్నారు. కాసీ గిరిజనులకు అందడంలేదు. మరి మంత్రిగారు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని గిరిజనులందరికి న్యాయం జరిగేలా చూడాలి. మనతో పాటే వాళ్ళు కాబట్టి సమాజంలో వారికి కూడా న్యాయం జరగాలి.

క.11.00

Everybody has the Right to Live and Right to Food. ఈ రెండింటికి మనం గ్యారెంటీ ఇచ్చినప్పుడు ఈ రెండూ అందుతున్నాయా లేదా అని చూడవలసిన బాధ్యత హృద్యిగా ప్రభుత్వానిదేనని మీద్వారా తెలియజేస్తాడిని మీద శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి.వి.వి.చోదరి: అధ్యక్షా, మాత్రాశికు నంరక్షణ మరియు అంగ్నవాడీ కేంద్రాల మీద ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాడుకు అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా సెప్టెంబర్ నెలలో దశల వారీగా దీనిమీద హృద్యిగా అవగాహనా కార్యక్రమాలు నిర్మాంచడానికి ప్రణాళిక ఉన్నది. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మాట ఎలా ఉన్నా, గిరిజన ప్రాంతాలలో నివాస ప్రాంతాలుకొంచెం దూరంగా ఉంటాయి. చెల్లాచెదురుగా ఉండే గ్రామాలు, నివాస ప్రాంతాలవల్ల దూరంగా ఉన్నప్పుడు చిన్న వంచాయాలీ అయినా, తండ్రా అయినా వంచాయాలీగా నోటిష్టే అయినా కాకపోయినా, ఆ యా ప్రాంతాలలో అంగ్నవాడీ కేంద్రాలను పెట్టాల్సిన అవసరముంది. ఎక్కువ దూరం నడిచివెళ్లాల్సిన ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి ఉన్నది కాబట్టి గిరిజన ప్రాంతాలలో అంగ్నవాడీ వ్యవస్థను కొంత నరథిక్షతం చేయాల్సిన అవసరమున్నదని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కొన్నిచోట్ల పిల్లల్ని తీసుకుని మూడు, నాలుగు కిలోమీటర్ల నడచివెళ్లాల్సి వస్తోంది. అలాకాకుండా వంచాయాలీగా గుర్తింపు ఉన్నా, లేకపోయినా జనావాసం ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలలో అంగ్నవాడీ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాల్సిందిగా మీద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ సోము వీరాజు: అధ్యక్షా, ప్రధానంగా ఈ అంశాల అవులలో లోపమున్నదని పెద్దలు కూడా చెప్పడం జరిగింది. అంగ్నవాడీ కేంద్రాలలో తల్లుల కమిటీలు ఉంటాయి. ఈ కమిటీల గురించి విజిలెస్ కమిటీ సమామేశాలకు పెళ్లినప్పుడు, అన్ని సందర్భాలలో చెబుతున్నాము. కాసీ, ఆ తల్లుల కమిటీలను ఎట్టి పరిస్థితులలో నేయకూడదనే గట్టి నిర్ణయం క్రిందనున్న అధికారవ్యవస్థ తీసుకోవడమే దీనికి ప్రధానమైన కారణం. ఐసిడీఎస్ పారశాల అంటే ఏదో ఒక చిన్నపిల్లల బడి, పాలబడి అని చూస్తున్నాము. కాసీ, వ్యవస్థలో ఇదొక ప్రధానమైన అంగంగా మారిపోయింది.

గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు పెద్దాపురం ఎమ్మెల్చు తోట గోపాలకృష్ణనాయకత్వంలో 14 మండి ఎమ్మెల్చులు తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఐసిడిఎస్ ప్రాజెక్ట్ ఆఫీసర్(పిఎస్) పథకాలు అమలుచేయడంలో ఘోరమైన వైఫల్యం చెందారని వారిమీద కంపెంట్ ఇస్తే వెంటనే వారిని నిజామాబాద్కు బ్రాస్ట్స్పర్ చేసి, నిజామాబాద్ నుండి ఒక ఆఫీసర్ను ఇక్కడకు పోస్ట్ చేయడం జరిగింది. కానీ ఎంత శక్తిమంతురాలు కాకపోతే ఆవిడ ఆ బ్రాస్ట్స్పర్ నిలువుదల చేయించింది. ఆ సమయంలో ఉన్న ఒక మంత్రిగారు ఇప్పుడు మనదగ్గర ఉన్నారు. పీరిద్దరూ కలిసి ఆ బ్రాస్ట్స్పర్ నిలువుదల చేశారు. ఆ సమయంలో జవహర్ రెడ్డిగారు కలెక్టర్గా ఉన్నారు. కానీ, ఆమెను ఇక్కడి నుండి కదపలేకపోయారు. మిమ్మల్ని పెట్టుకోవడానికి ఇద్దరు పెద్దవారు చెబుతున్నారు, నేనేం చేయలేని చెప్పడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో అవతలి వ్యక్తి ఆరుమాసాలు గాలిలో ఉండి, కోర్టుకు వెళ్లి తెచ్చుకుని తరవాత ఆమెను అక్కడకు బ్రాస్ట్స్పర్ చేయడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. రూ.400కోట్లు ప్రతిసంవత్సరం ఖర్చుపెడుతున్నాము. ప్రతి జిల్లాలో 60:40 రేషియోలో ఖర్చు పెడుతున్నాము. అనేక రకాలైన కార్బూకమాలు ఇందులోకి వస్తాయి. అట్టడుగు వర్గాలకు చెందిన పేదవారున్నారు. లండన్లో అందరికి అస్సీ ఇస్తున్నారని చెబుతున్నారు, మనం కూడా అస్సీ ఇస్తున్నాము, ఇంటి దగ్గర ఉండేవారికి ఇస్తున్నాము, 0-3 సంవత్సరాల వయస్సు గల వారికి ఇస్తున్నాము, 3-6 సంవత్సరాల వయస్సు గల పిల్లలను పారశాలల్లో పెడుతున్నాము. 60 గ్రాముల కోడిగుడ్డు పెట్టమంటే పిల్లల సంఖ్య పెరిగిపోయి జిల్లాలో ఉన్న పెద్దమనములు కోడిగుడ్డు కాంట్రాక్టర్యార్యారు. కోడిగుడ్డమీద ముద్రలు వేస్తున్నాము. కానీ ఆ కోడిగుడ్డు నూడిల్నీ బండ్ల దగ్గర కనిపిస్తున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితి ఎంతకాలం కొనసాగుతుంది? ఎవరో యువన్స్ పోషికాపోరటోపం ఉన్నదని చెబుతున్నది. ఎందుకు చెబుతున్నది? నేను ఒక పార్టీనో, ప్రభుత్వాన్నే అనడం లేదు. అమలుచేయాల్సిన వ్యవస్థ ఘెరంగా వైఫల్యం చెందుతోంది, చేయాల్సిన బాధ్యత వారిమీద ఉన్నది. ఈమధ్యకాలంలో రణ్ణగోదావరిలో కలెక్టర్గా అరుణ్ కుమార్ వచ్చిన తరవాత కొన్ని సిస్టమ్సును అమలుచేయడం కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇంకా కూడా మదర్ కమిటీ ఎందుకు వేయరు? మదర్ కమిటీ వేయడమే కాదు, శిక్షణ కూడా ఇవ్వాలి. స్కూల్లలో పేరెంట్ కమిటీ అని ఉంది, అదేవిధంగా మదర్ కమిటీలు వేసి వారికి శిక్షణనిచ్చే కార్బూకమాలు చేపడితే వారే క్రిందిస్థాయిలో అమలుచేయడానికి బాధ్యత తీసుకుంటారని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, శిశుమరణాలు బాగా తగ్గించాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. వారు చేసిన కష్టానికి తగిన విధంగా ప్రభుత్వం ఒక అంగ్నవాడి టీచర్కు నెలకు రూ.10,500/- జీతం ఇస్తున్నది. ఆయాలకు కూడా జీతాలు పెంచడం జరిగింది. కానీ, ఈ జీతాలు పెంచినందుకు కృతజ్ఞతగా చాలా ప్రాంతాలలో నమామేశాలు పెట్టారే తప్ప ఏ లక్ష్యంతో అంగ్నవాడి సెంటర్లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందో, అంత నుండరమైన భవనాలు ఎందుకు నిర్మణం చేయబడ్డయో అర్థంకాని పరిస్థితులలో ఉన్నది. ఈరోజు ప్రభుత్వ వథకాలైన గోరుముద్దలు, అన్న అమృతము, పాలు, కోడిగుడ్డు అంటున్నారు. గోరుముద్దలు అంటే చిన్న చిన్న ముద్దలు. ఎన్ని గోరుముద్దలైతే ఒక పెద్ద ముద్ద అవుతుంది?

గోరు ముద్దలే దొరకడం లేదు, ఇంక ముద్దలు ఎక్కుడ దొరుకుతాయి? కోడిగుడ్లు గురించి రోజుచిన ఎత్తికలలో వస్తున్నాయి. చిన్నప్పుడు మేము గోలీగుండ్లు ఆట ఆడేవారము. రెండు గోలీ గుండ్లు చిన్నవి వేసి, పెద్ద గుండుతో ఒక గుండు కోడితే ఒక గుండు తగిలితే రెండు చిన్న గుండ్లు ఇస్తారు. అంత పెద్ద గుండు సైజులో తప్పితే కోడిగుడ్లు పెద్దసైజులో ఎక్కుడా దొరకడం లేదు. పాలు అన్నటు ఇవ్వడం లేదు. బాలామృతం ఇస్తున్నాము కాబట్టి పాలు ఎందుకు అంటున్నారు. మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే - తల్లుల కమిటీని వేయండి, వేసి ప్రతి మూడు సెలలకు ఒకసారి నమావేశం నిర్ణయించి ఆ తల్లుల అభిప్రాయం తెలుసుకోండి. క్రిందస్థాయిలో ఉన్న ఉద్యోగులు ఏమాత్రం కూడా సరైన విధానంలో లేదు. చిన్నవారికి చిన్నవారు, పెద్దవారికి పెద్దవారనే లాలూ। వ్యవహారంలోనే జరుగుతోంది. దయచేసి మంత్రిగారు అనంతపురంలో ప్రతిమిచింగు పెదుతున్నారు, కాసి జిల్లా కమిటీలో నుండి గ్రామ కమిటీలోకి వచ్చేసరికి అది డిసార్ట్ అవుతోంది. కాబట్టి ఒకరిద్దరిపైన కరిన చర్యలు తీసుకుంటే భాగుంటుంది.

శ్రీమతి గుమ్మిడి సంధ్యారాణి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, పిల్లలకు పౌష్టికాహారం అందించాలని బాలసంజీవని, బాలామృతం, గిరిగోరుముద్దలు అనే మంచి వథకాలు ప్రవేశపెట్టారు. అయితే కార్యక్రమాల అమలులో ఎక్కుడో ఒకరిద్దరు అధికారులు చేస్తున్న చిన్న చిన్న తప్పిదాల వలన గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కొన్ని అవకతవకలు జరగడం వాస్తవం. అయితే 24 మండలాలకు మాత్రమే గిరిగోరుముద్దలు వథకం అమలవుతోంది. విజయనగరం జిల్లాలో ఎనిమిది మండలాలుంటే కేవలం నాలుగు మండలాలకే అమలవుతున్నాయి. అలాగే విశాఖపట్టణంలో 11 మండలాలుంటే కొన్ని మండలాలలో మాత్రమే అమలు చేస్తున్నారు. గిరిగోరుముద్దలు వథకం అన్న గిరిజన మండలాలకు అమలయ్యే విధంగా చూడాలని కోరుకుంటూ, అలాగే ఈ వథకాల మీద వర్యావేక్షణ చేసినట్టయితే పిల్లలకు పౌష్టికాహారాలోపం లేకుండా ఉంటుంది. సీజనల్ వ్యాధులు వస్తున్నాయి, వాటిని పిల్లలు తట్టుకోలేకపోవడానికి గల కారణాలేమంటే వారు బలమైన ఆహారం తీసుకోకపోవడమే. అటువంటి సమయంలో వారికి పౌష్టికాహారం అందడం వలన సీజనల్ వ్యాధులను ఎదుర్కొనడం చాలా నులువుగా ఉంటుంది కాబట్టి సదరు అంశంపై వర్యావేక్షణ చేయవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

ఉ.11.10

శ్రీమతి అంగూరి లక్ష్మీ శివకుమారి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ మధ్యనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అంగ్నవాడి వర్గరకు కూడా జీతాలు పెంచి, మరి వారి కష్టానికి తగ్గఫలితాన్ని ఇచ్చారని చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. అయితే, దినిలో భాగంగా ఈ అంగ్నవాడి కేంద్రాలకు వచ్చే ప్రశ్నాహారం ఏదైతే ఉందో, అందులో పాలు ముఖ్యమైనవి. ఈ పాలు రావడం అయితే వస్తుంది కాసి, ఆ ప్యాకెట్ చించి గిస్కెలో పొసేటప్పుడు మాత్రం వానన వస్తోంది. ఎందుకంటే ఈ మధ్య గ్రామదర్శిని కార్యక్రమం ద్వారా రెండు, మూడు సెంటిల్టర్లలో ఈ విషయాన్ని గమనించడం జరిగింది. అనలు ఆ పాలు పనిచేయడం లేదు. పిల్లలు ఎవరూ ఆ పాలు త్రాగడం లేదు,

అంతా పారపోనేన్నున్నారు. దయచేసి ఆ పాలకు సంబంధించి మాత్రం గ్రామాలలో ఎవరైతే రైతులు ఉంటారో, ఆ రైతుల దగ్గర నుంచి పాలను ఇప్పిస్తే పిల్లలు మంచి పాలు త్రాగడానికి అవకాశం ఉంటుందని నా ఉధీశం అధ్యక్షా.

మరొక విషయం ఏమిటంటే – కొన్ని కేంద్రాలలో అయితే గ్యాసు ఉంటోంది కానీ, మరికొన్ని కేంద్రాలలో గ్యాసు కూడా ఉండడం లేదు. ఈ మధ్య ఒక పిల్లవాడు కట్టెలపాయ్య మీద వంట చేస్తుంటే, పాయ్యలో వడి చెయ్యి కూడా కాలడం జరిగింది. కాబట్టి, ఆయా కేంద్రాలలో గ్యాసు ఇచ్చే అవకాశాన్ని కూడా కల్పిస్తే బాధ్యంటుందని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వరిటాల సుసీత: అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత బాల సంజీవిని అనే కార్యక్రమం పెట్టి, ఎస్సీ,ఎప్పీ సబ్స్టాం నిధుల ద్వారా దాదాపు రూ.360కోట్ల నిధులను కూడా ఖర్చుచేయడం జరుగుతోంది. ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా పిల్లలకు ప్రతిరోజుకోడిగ్రుడ్లు మరియు 100ML పాలు గానీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. గర్భాణీలు, ఎస్సీ, ఎప్పీలు, బాలింతలకు, స్త్రీలకు రోజురూ.16ల తో వేరుశనగ ముద్ద, రాగిజావ, పండు వంటిని కూడా ఇస్తున్నారు. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా మొత్తం 6,67,871మంది ఎస్సీ మహిళలు, పిల్లలు లభ్య పాందుతున్నారు. అలాగే, పెద్దూర్ధ్ల ప్రాంతాలలో కూడా ప్రత్యేక పోషకాహారం నిమిత్తం మొత్తం 3,97,636 మంది ఎప్పీ మహిళలు, పిల్లలు కూడా లభ్య పాందుతున్నారనే విషయాన్ని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా గిరిజన ప్రాంతాలలోని పిల్లల మరణాలకు కూడా కేవలం పోషకాహారం ఒక్కటే కారణం అని కూడా చెప్పారు. తక్కువ జనం ఎక్కడైతే ఉన్నారో, ఆ ప్రాంతంలో కూడా ఒక మిసీ అంగ్నవాడి కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసి, అక్కడ ఉండే వారికి కూడా పోషకాహారాన్ని అందిస్తున్నామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా క్రొత్త కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం లేదు. అవసరం లేని ప్రాంతాలలో ఉన్న అంగ్నవాడి కేంద్రాలను అవసరం ఉన్న ప్రాంతాలకు తరలించే అవకాశం మాత్రం ఉందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, అన్న అమృతహస్తానికి సంబంధించి ప్రజలు సంతృప్తి పాందారనే విషయానికి సంబంధించి 93శాతం నర్సేలలో వెల్లడైందనే విషయాన్ని కూడా తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నామ. అదేవిధంగా అంగ్నవాడి లభ్యిదారుల వివరాలను కూడా ప్రతి గ్రామ పంచాయతీలోని నోచీసుబోర్డులలో కూడా ఉంచుతున్నాము. గౌరవ సభ్యులు, పెద్దలు ఆయా ప్రాంతాలకు వెళుతూ ఉంటారు కాబట్టి అక్కడి పంచాయతీలను కనుక చూస్తే అనటు అక్కడ బోర్డు ఉండా లేదా అనే విషయం కూడా తెలుస్తుందని, కాబట్టి ఒకసారి వారివారి ప్రాంతాలకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఉండే పంచాయతీలలో ఉండే బోర్డులను కూడా పరిశీలించాలని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు కోడిగ్రుడ్డు సైజు గురించి చెప్పారు. కోడి గ్రుడ్డు బరువు వచ్చేసరికి 45 గ్రాముల ముండి 50 గ్రాముల వరకు ఉండాలి. ప్రస్తుతం 66 ప్రాజెక్టులలో బయోమెట్రిక్ విధానం ద్వారా కోడిగ్రుడ్డును కూడా సరఫరా చేస్తున్నాము. ఈ పద్ధతిలో కోడిగ్రుడ్డు ట్రే బరువును కూడా చూస్తున్నాము. ట్రే పెట్టి, దాని బరువును తూచి నిర్ధారించుకుంటున్నాము. ఆ తరువాత వేలిముద్దలు వేసి, కోడిగ్రుడ్డును తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఏదివడితే అది వాళ్ళ బ్రేలు ఇస్తే తీసుకోవడం కాకుండా అప్పుడు కూడా కోడిగ్రుడ్డు ట్రే బరువు చూసే తీసుకుంటున్నాము. దాదారు 30 కోడిగ్రుడ్డు ఉన్న ఒక ట్రే బరువు వచ్చేసరికి ఒక కేజి, 350 గ్రాముల నుంచి, ఒక కేజి, 500 గ్రాముల వరకు ఉండాలి. ఆ విధంగా ఆ ట్రేలు లేకపోతే పెంటనే వాటిని వెనక్కి పంపించమని కూడా చెప్పాము. ఇందులో పెద్దల హాస్టం ఇందులో లేదని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. కోడిగ్రుడ్డు సైజు చిన్నదిగా ఉంటే మాత్రం వాటిని పెంటనే తిరస్కరించమని అంగ్నవాడీ ఉపాధ్యాయులకు, ఇతర అధికారులకు కూడా తెలియజేశాము.

అదేవిధంగా, పాలు, గ్రాస్ విషయానికి సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు ఇప్పుడే నూచించారు. అందుకు సంబంధించి మా నోటిసులో ఉంది కాబట్టి, తప్పకుండా దీనిమీద తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సాము పీర్రాజు (మైక్రోఫోను): మదర్స్ కమిటీకి సంబంధించి గౌరవ మంత్రివర్యులు ఏమీ సమాధానం చెప్పాలేదు.

శ్రీమతి పరిటాల సుసీత: మదర్స్ కమిటీని కూడా వేయమని పెద్దలు, గౌరవ సభ్యులు అడిగారు.

శ్రీ సాము పీర్రాజు (మైక్రోఫోను): అధ్యక్షా, గతంలో మదర్స్ కమిటీలు ఉన్నాయి, కాసీ, వాటిని ఎందుకో వేయడం లేదు. ఎందుకంటే ఇన్ని జరగడానికి కారణం మదర్స్ కమిటీలు వేయకసోవడం. కాసీ మదర్స్ కమిటీలు వేయడం వలన మదర్స్ కేర్ తీసుకోవడానికి ఎక్కువ అవకాశం ఉంటుంది. గతంలో ఆ కమిటీలు ఉండేవి. అని ఇంప్లిమెంట్ చేయకుండా ఉండే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఆ కమిటీలను ఎక్కడా వేయడం లేదు.

శ్రీమతి పరిటాల సుసీత: గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని తప్పకుండా ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అనాథ శరణాలయాలు

ప్రశ్న నెం.10707 (28)

డా.గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మహిళాభ్యుదయం మరియు శిశు నంక్షేము శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) పోలీసు శాఖ అనుమతితో రాష్ట్రంలో అనాధారమాలను నిర్వహిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, రాష్ట్రంలో జిల్లా వారీగా నిర్వహించబడుతున్న అనాధారమాల సంఖ్య ఎంత;
- ఇ) అనాధారమాలలో బాలికల రక్షణ కోసం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమటి?

గౌరవనీయులైన మహిళా సాధికారత, శిశు నంక్షేమం, విభిన్న ప్రతిభావంతులు & వయోవృద్ధుల నంక్షేము శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పరిఠాల సుసిత):

అ) అవునండి.

ఆ) రాష్ట్రంలోని 788 అనాధారమాలు / శిశు సంరక్షణ సంస్థలు ఉన్నాయి. వీటిలో 65 సంస్థలను ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్నది. మిగిలిన 723 సంస్థలను ప్రభుత్వేతర సంస్థ (ఎస్.జి.ఓ)లు నిర్వహిస్తున్నాయి. వివరాలు ఇందుపేంట జతపరచడమయింది.

ఇ) ఏరి రక్షణ కోసం ప్రభుత్వం ఈ క్రింది చర్యలను తీసుకుంటున్నది :

- ప్రభుత్వం బాలికల కోసం 61 అనాధారమాలను / శిశు సంరక్షణ సంస్థలను నిర్వహిస్తున్నది.
- ప్రభుత్వేతర సంస్థలు 373 అనాధారమాలను / శిశు సంరక్షణ సంస్థలను నిర్వహిస్తున్నాయి.
- ఆశ్రమాలలో రేయంబవుళ్ళ సంరక్షణ & రక్షణ సేవలను అందించడమయింది.
- మొత్తం సిబ్బంది మరియు సంరక్షకులుగా మహిళలు మాత్రమే ఉంటారు.
- ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న సదనాలలో బాలికలకు అపోరం, దుస్థులకు అదనంగా శాసిటరీ నాయకీన్లను సమకూర్చడమన్నతున్నది.
- సిసి కెమెరాలను ఏర్పాటు చేయడానికి ఆదేశాలను జారి చేయడమయింది.
- పారశాలలకు హాజరుకావడానికి బాలికల నెంట మహిళలను తోడుగా వంపడమయింది.
- బాలల సంరక్షణ ఆశ్రమాలలో బాలికలపై భోతిక / లైంగిక వేధింపులకు సంబంధించిన సమస్యలపై ప్రత్యేక రృపితో అన్ని అనాధారమాలు / శిశు సంరక్షణ ఆశ్రమాలలో ప్రభుత్వం నియమించిన తనిష్టమిటీలు తనిష్టిను నిర్వహిస్తున్నాయి.
- బాలికల సమస్యలను అర్థం చేసుకోవడానికి శిశు సంరక్షణ కమిటీలు, తనిష్టమిటీలు మొదలైన వాటిలో మహిళా సభ్యులు అందుబాటులో ఉండేలా చూడడమయింది.

**Details of the CCIs registered under JJ Act along with the Children Particulars as
01.09.2018**

Name of the district	No. of CCIs* registered	No. of CCIs* run by NGOs		No. of Govt. run CCIs*		No. of Children residing in the NGO run CCIs*		No. of Children residing in the Govt. run CCIs*	
		For Girls	For Boys	For Girls	For Boys	Boys	Girls	Boys	Girls
Srikakulam	33	13	15	5	0	383	206	4	182
Vizianagaram	50	21	24	5	0	950	722	5	169
Visakhapatnam	91	41	42	7	01	1826	879	78	498
East Godavari	58	35	19	4	0	1351	1145	3	116
West Godavari	89	45	39	4	01	1882	2079	146	43
Krishna	67	28	34	5	0	2401	2116	11	168
Guntur	105	56	45	4	0	1103	1615	4	189
Prakasham	76	42	30	4	0	690	385	5	159
Nellore	60	26	28	6	0	701	325	4	210
Kurnool	33	14	15	4	0	682	310	8	122
Ananthapuram	44	18	22	4	0	1129	1028	3	105
Kadapa	43	18	19	5	01	627	702	83	76
Chittoor	39	16	18	4	01	752	602	93	171
TOTAL	788	373	350	61	04	14477	12114	447	2208

*CCIs meant for Children in need of Care and Protection

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం): అధ్యక్షా, ఇటీవల మనం గమనించినట్లయితే అనాధ శరణాలయాలలో బాలికలపైన అత్యాచారాలు జరుగుతున్నట్లుగా మన దృష్టికి పరిమిత ద్వారా వస్తోంది. వీటికి నంబంధించి ప్రభుత్వం ఎన్నో రకాలుగా కార్యక్రమాలు చేస్తున్నప్పటికీ కూడా అనుకున్న విధంగా వారికి రక్కొ కల్పించడంలో కొంచెం ఇబ్బంది వస్తోంది. దానికోసం తప్పనిసరిగా రాష్ట్రంలో ఎష్టేతే అనాధ శరణాలయాలు ఉన్నాయో, అవి క్రిష్టియన్లు నిర్వహిస్తున్న సూక్ష్మ ద్వారాను కావచ్చు, లేక మదర్సలు, లేక మనం నిర్మిస్తున్నట్లువంటి 788 ఆశ్రమాలు కావచ్చు, ఎవైనా నరే ప్రభుత్వంలో తప్పనిసరిగా రికార్డు కావాలి. అక్కడ పిల్లలు గాసీ, ఇతర చోట్ల ఉన్న పిల్లలు గాసీ తప్పనిసరిగా అధార్ కార్డుతో నహి లింకేజ్ కావాలి. వాళ్ళ పోషణకు, అభివృద్ధికి నంబంధించి గాసీ, లేక వాళ్ళ పెద్దవాళ్ళగా మారిన తరువాత ఏ రకంగా పెళుతున్నారనే వివరాలకు నంబంధించిన ట్రాక్ మెత్రుం కూడా మన టెక్నాలజీ ద్వారా అన్న వివరాలు అందుబాటులో

ఉండేలా చూసినట్లయితే, తప్పనిసరిగా ఇటువంటి అరాచకాలు జరగకుండా చూడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. తద్వారా ఒక ప్రయోజనకరమైనటువంటి బాలలను నమజానికి అందించే ముఖ్య సంస్థలుగా అని తయారుకావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, వీటిషైన ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, తప్పనిసరిగా చేయాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్ష, అదేవిధంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో కూడా ఇటువంటివి దొంగిలించి వట్టికువెళ్ళడం, ప్రభుత్వ వ్యతిరేక కార్యాకలాపాల కోసం ఇటువంటివి వాడడం ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. వాటిని నిరోధించడం కోసం ప్రభుత్వం పెద్దపుత్తున దృష్టికేంద్రికరించాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అలాగే, రహదారులపైన వెత్తేటప్పుడు చాలామంది అనాధలు పేచివారిలాగా, మహిళలు కూడా పేచివారై, వస్త్రధారణ లేకుండా మనకు కనిపిస్తూ ఉంచారు. వారిని చూసినప్పుడు చాలా బాధ కలుగుతూ ఉంటుంది. కానీ, ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి. అటువంటివారిని కూడా ప్రభుత్వం గుర్తించి వారిని కూడా ఈ అనాధ శరణాలయాలకు వంపించి, వారిని రక్షించవలసిన భాధ్యత కూడా ప్రభుత్వం పైన ఉందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా చిన్న పిల్లలను కూడా దత్తత తీసుకునే కార్యక్రమాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, అవస్త్రి శిశు సంక్షేమంలో చాలా అనాధరైష్ణగా జరుగుతున్నాయి. కావున వాటన్నింటిని కూడా నియంత్రించడం కోసం నూతన టెక్స్యూలజిని ఉపయోగించుకుని ఒక చక్కని విధానాన్ని తీసుకువచ్చినట్టటే మంచి ప్రయోజనాలు లభిస్తాయని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్ష, అనాధాక్రమాలు అటు ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోనూ, ఇటు ఎన్జీవోల ఆధ్వర్యంలో కూడా నిర్మించబడుతున్నాయి. నిజంగా ఇటీవల కొన్ని రాష్ట్రాలలో జరిగినటువంటి సంఘటనలు మీడియా ద్వారా గసుకచూసినట్టే ఒప్పు జలదరిస్తుంది. అలాంటి సంఘటనలు ఈ మధ్య ఎక్కువగా కషాయముతున్నాయి. ఈ మధ్యకాలంలో కడు టోన్లో సాక్షాత్తు ఒక జడ్డిగారు అనాధాక్రమాన్ని నందర్శించి ఎంతో ఆవేదన చెందిన అంశాలు కూడా వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. అందుకని అనాధాక్రమాల్లో చేరిన అనాధల సంరక్షణల కోసం ప్రభుత్వం చిత్రశుద్ధితో ఏవైతే ఆలోచనలు పెడుతోందో అవస్త్రి ఆచరణలోకి వచ్చేట్లుగా చూడాలని తమ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకించి ఈ మధ్య 10వ తరగతి చదివిన పిల్లలకు ఉన్నట్లుండి తల్లిదండ్రులు చనిపోయారు. వారిని బంధువులు ఎవరూ చేరదియలేదు. అలాంటి పిల్లలు గానీ, లేక ఎంతమంది పిల్లలు వచ్చినా ఈ అనాధాక్రమాల్లో అవకాశం కలిపుస్తారా? లేదా వాప్పు ఇంటర్వీడియెట్ వరకు చదువుకున్నాక వారిని మాన్యించేస్తారా? లేక వారి తెలివినిబట్టి వాప్పు ఎంతవరకైనా చదివి, వాప్పు జీవితంలో స్థిరపడే వరకు అంటే వివాహం చేసేవరకు లేక ఉద్యోగం వచ్చేవరకు వారిని ఈ ఆశక్రమాలలో ఉంచుతారా? లేక వారు స్థిరపడేవరకైనా ఈ ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా నేను గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఉ.11.20

శ్రీమతి పణుల నుసీత(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ధన్యవాదములు. ఈ మధ్యకాలంలో మహిళా సాధికారిత, కిసు సంక్లేషమం, దివ్యాంగులు, వృద్ధుల సంక్లేషమం కమిటీ తరఫున తూర్పుగోదావరి జిల్లా పర్యాటించినప్పుడు, అక్కడ అమలాపురం ప్రాంతంలో బాలికల అనాధారమాన్ని సందర్శించడమైనది. అక్కడ కరింటు లైన్లు అస్త్రీ పడిపోయి అస్త్రవస్తుంగా ఉన్నాయి. భవనం ఉంది కానీ దానికి కరింటు లేదు. ఘ్యాన్లు లేవు, వీలులు వడుకోవడానికి బెడ్డు కూడా నరిగా లేవు. ఆ అనాధారమం చాలా గందరగోళస్థితిలో ఉంది. గౌరవ మంత్రివర్యులు ఇక్కడే ఉన్నారు కాబట్టి దానిని పర్యవేక్షించి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఐసిడిఎస్కు సంబంధించి కూడా తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో సాంత భవనాలు లేక చాలా ఇరుకుగా ఉండే ప్రైవేటు భవనాలలో అంగన్వాడీ కేంద్రాలను కొనసాగిస్తున్నారు. అంగన్వాడీ కేంద్రాలకు చిన్నిల్లలు వస్తారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఈ కేంద్రాలు గ్రామాలకు దూరంగా ఉండడం వలన పాములు లాంటి విషప్రాణులు వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటికి కాంపోండ్ వార్సు కూడా నిర్మించాలనే విషయాన్ని కూడా పరిశీలించాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గుండుమల తిమ్మిస్వామి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ శాఖ చాలా ప్రాధాన్యతను సంతరించుకుంది. చాలా నియోజకవర్గాలలో పీటికి కార్యాలయ భవనాలు లేవు. పాడైన భవనాలలో ఉంటున్నారు. ఉదాహరణకు మడకశిరలోనే ఐసిడిఎస్, నిడిపిఒ ఆఫీసులు లేవు. దయచేసి కార్యాలయ భవనాలు మంజురు చేయవలసినదిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యార్థః: అధ్యక్షా అనాధశరణాలయాల పేరు చెప్పి కొన్ని అవకతవకలు జరుగుతున్న విషయం అన్ని వార్తాపత్రికలలో వచ్చి అందరి దృష్టిలోకి రావడం జరిగింది. భారతదేశంలో కొన్ని క్రైస్తవ సంస్థలు విద్యావరంగాను, వైద్యవరంగాను కూడా ఎంతో అభివృద్ధి చేయడంలో భాగస్వామ్యం అవడం జరిగింది. అలాంటి పవిత్ర సంస్థల పేరు చెప్పి కొన్ని అనాధశరణాలయాలను పెట్టి అవకతవకలను చేయడం ఇంకా అక్కడ కొన్ని అక్కత్వాలు చేయడం అనేది ఇటీవల కాలంలో వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. దయచేసి అలాంటి పవిత్రమైన సంస్థలను అవవిత్రం చేస్తున్న వారి మీద నిఘా పెంచి నిజమైన పేదలకు మేలు జరిగేటట్లు చూడాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి, ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా అలాంటి చోట్ల రాత్రి సమయాలలో నిఘా పెంచడం కొనం నైట్ వాచ్మెన్లను నియమించే ఏర్పాటు కూడా చేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యాం: అధ్యక్షా, ఇది చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. ప్రైవేటు వారు నడిపేవి మాత్రం దాదాపు 723 ఉంటే ప్రభుత్వం నిర్వహించేవి 65 మాత్రమే ఉన్నావి. ఈ అనాధారమాలను నిర్వహించడానికి ఇంత మంది ఎక్కడ నుండి పుట్టుకొన్నారు. పీరికి ఉన్న అనుభవం, అర్థత, నేపథ్యం ఏమిటి? అనాధలా ఒక బిడ్డను

తీసుకోచ్చి పెంచి పోవించి వారిని అభివృద్ధి చేయాలంటే చుక్కలు కనిపిస్తాయి. గొప్ప సేవాభావం ఉన్నటువంటి వారు పెద్ద వ్యవస్థలో ఉన్నటువంటి వారు మాత్రమే ఇలాంటి సంస్థలను నడుగలరు. నేను కూడా ఇలాంటి వాటికి రెగ్యులర్గా అటెండ్ అవుతుంటాను. నెల్లారు జిల్లాలో 60 అనాధాక్రమాలు ఉన్నాయింటే నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇవస్ని ఎక్కడ ఉన్నాయి? ఇవస్ని బోగెస్ నంస్థలు. తెలుగులో చెప్పాలంటే ఇవస్ని కాగితాల మీద పెట్టుకుని కాలఫేపం చేస్తూ రకరకాలైన వ్యాపారాలు చేస్తూ, స్వచ్ఛంద సంస్థలా నడుపుతూ ఆక్రమాలకు ఒక ముసుగుగా పెట్టుకున్న వ్యవసోరమే. నిజాయిలీగా నడిపేవి ఏవైనా ఉన్నట్లయితే చాలా పెద్దయెత్తున సేవాభావంతో జీవితాన్ని అంకితం చేసిన వారైనా ఉండాలి. లేదా గొప్ప క్రిష్టియన్ అర్గనైజేషన్ అయినా అయి ఉండాలి. అలా కాకుండా పీరందరిసి చూస్తే సుమారు 26,500 మంది పిల్లలు అనాధాక్రమాలలో ఉన్నారు. రాష్ట్రంలో 788 ఆక్రమాలు ఉన్నాయి. ఈవిధంగా ఉండడం నాకు ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. ప్రస్తుతం అనాధాక్రమాల మీద వస్తున్న వార్తలను, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో వచ్చిన వార్తలను అందులో ఉన్న అమ్మాయిల మీద చేస్తున్న ఘోరాలను చూస్తే అలాంటి వారిని నిలువునా కాల్పి పారేయాలనిపిస్తుంది. ఇలాంటివి మన రాష్ట్రంలో కూడా వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి వీటన్నింటిని పర్యవేక్షించి తగు చర్యలు తీసుకోవల్సిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, 800 సంస్థలలో కలిపి మొత్తం 26,500 మంది అంటే ఒక్కొక్క సంస్థలో సగటున 34 మంది ఉన్నారు. 34 మందిని ఉద్ధరించడానికి ఒక సంస్థ ఉండి పెద్ద వ్యవస్థ ఉండంటే నాకు ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. నెల్లారు జిల్లాలో శరత్ అని ఒకాయన ఇలాంటి ఆక్రమాన్ని చైల్డ్ అనే పేరుతో చాలా అద్భుతంగా నిర్మిస్తున్నారు. మేము ఆ సంస్థ ప్రారంభమైన దగ్గర నుండి ఈరోజు వరకూ రెగ్యులర్గా వారికి కాంట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నాము. దానిని అనుసరిస్తున్నాము. ఎంత అద్భుతంగా చేయాలో అంత అద్భుతంగా చేస్తున్నారు. అతను మొత్తం ఉద్యోగాన్ని వదిలేసి సర్వం ధారపాసి కుటుంబం అంతా అంకితం చేస్తేనే నేను చేయలేకపోతున్నాను, చాలా కష్టంగా ఉందని అంటున్నారు. ఒక్కొక్క జిల్లాలో 60 మంది, 70 మంది, 80 మంది పుట్టుకొచ్చి మేమంతా అనాధలను ఉద్ధరించడానికి ఆకాశం నుండి దిగామంటే పీరంతా రిజిస్టర్ చేశారని మన పేర్లు చెప్పుకుని పిల్లలను వారికి అప్పగించడం అనేది చాలా అన్యాయమైన విషయం. కాబట్టి వీరి మీద ఒక స్పష్టమైన నిఘా ఉండాలి. వారి బ్యాక్టోండ్ తెలియాలి. వారి రికార్డులస్సీ మీ దగ్గర ఉండాలి. రెగ్యులర్గా వారిని అనుసరించి పర్యవేక్షించేందుకు ఒక యంత్రాంగం ఉండాలి తప్ప దయచేసి అనాధలైనవారిని అన్యాయంగా దుర్మార్గులైన వారి చేతిలో పెట్టే వని మాత్రం చేయవద్దని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుకుంటున్నాను.

తీమతి పరిటాల సుసీతమ్య: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా విషయాలు మా దృష్టికి తీసుకోచ్చారు. వారు జిల్లాలు, గ్రామాలు సందర్శిస్తుంటారు కాబట్టి కొన్ని విషయాలు వారి దృష్టికి కూడా వచ్చి ఉంటాయి. ఆ విషయాలస్సీ పెద్దలు మా దృష్టికి తీసుకువచ్చినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. దేశంలోనే మొట్టమొదటిసారిగా మన రాష్ట్రంలో ఎన్.జి.ఎల్ నడుపుతున్న అనాధాక్రమాల రిజిస్టర్ ప్రక్రియ చేపట్టాము. ఇంకా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోని

కొన్ని అనాధారమాలకు ఈ నెల 22వతేది వరకూ గడవు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అయినప్పటికీ రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోని వారిపై చట్టంలోని సెక్షన్ 42 క్రింద చర్యలు తీసుకుంటాము. ప్రతీ మాడు నెలలకొకసారి తనిథినిటీల ద్వారా అనధారమాలను తనిథిచేస్తున్నాము. ఈ తనిథిలో ఒంగోలు, విశాఖపట్టం, కడవ జిల్లాలలో కొన్ని అవాంఛియ సంఘటనలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. వీరిపై కూడా ఫోక్స్ చేసి సంబంధిత చట్టం క్రింద కేసులు సమాదు చేయడం జరిగింది. అక్కడ ఉన్న పిల్లలను రక్షిత కేంద్రాలకు పంపించడం జరిగింది.

అధ్యక్ష, 18నంవత్సరాల వరకూ మనం పిల్లలకు ఆశ్రమంలో వసతులు కల్పిస్తున్నాము. అప్పటికీ జీవితంలో స్థిరపడేంతవరకూ అంటే మరొక మూడు సంవత్సరాలు 21నంవత్సరాల వరకూ కూడా వసతులు కల్పిస్తున్నాము. నిద్య సేర్పుతూ, ఆస్కి గలవారికి ఆయా వృత్తులలో శిక్షణ ఇస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా అనాధారమం నడుపుతున్న ఎన్.జి.వో నిర్వహకులపై పోలీసులు గత చరిత్రను పరిశీలించేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. నదైన ప్రవర్తన లేని 78 అనాధారమాలను కూడా రద్దుచేయడం జరిగింది. ఏదేమైనా చాలా వరకూ చిన్న పిల్లలకు సంబంధించిన విషయం కాబట్టి ప్రత్యేకంగా నిఘా పెట్టి జిల్లాల వారీగా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి అనాధారమాలను పర్యవేక్షించి పూర్తి స్థాయిలో అమలు చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Question No.10545 postponed at the request of the member.
Question No.10527.

వడ్డెరలకు క్వారీల కేటాయింపు

ప్రశ్న నెం.10527(30)

శ్రీమతి పోతుల సుసిత, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసీయులైన గనులు మరియు భూగర్భ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) క్వారీల కేటాయింపులో వడ్డెరలు మరియు వారి సహకార సంఘాలకు ఏదేసి ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడమవుతుందా;
- ఆ) అయితే ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవసీయులైన గనులు మరియు భూగర్భ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆర్.వి. సుజయ కృష్ణ రంగారావు):

- అ) అపునండి.
- ఆ) 1996 ఏపిఎంఎసి నియమావళిలోని 12(3) నియమం ప్రకారం, క్వారీ లీజుల కేటాయింపులలో వడ్డెరలు మరియు వారి సహకార సంఘాలకు ప్రాధాన్యతను ఇస్తూ నిబంధనలను చేయడమయింది.

శ్రీమతి పణుల నుసీత: అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు వడ్డెరల సహకారం కోసం వారి వృత్తి సైఫుజ్యం కోసం ప్రభుత్వం పాటువడుతుందని తెలియజేయడం చాలా సంతోషం. వడ్డెరలు ఆర్థికంగా సామాజికంగా మెనుకబడి సంచారజాతులుగా మిగిలిపోయిన నందర్భంలో వారి సంక్లేషమం కోసం ప్రభుత్వం పలు చర్యలు చేపట్టింది. వడ్డెరలు కంకర కొట్టేవారిగా తట్టలు మోసే వారిగా నిలచిపోవాలని అనుకోవడం లేదు. దీశాభివృద్ధి పనులకు అవసరమయ్యా కంకరను గ్రాసైట్సు వగులగొడుతూ రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని క్షుష్టదే వడ్డెర సాహరుల బ్రితుకులు బాగుచేసి వారిని ఆదుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఉ.11.30

అధ్యక్షా, అనాదిగా వడ్డెరులు సంచారజాతులుగా కొనసాగుతూ ఇభ్లు కట్టడంలోనూ, బాపులు త్రప్పడంలోనూ, కాలువలు తీయడంలో రాజుల కాలం నుంచి వ్యవసాయ కుటుంబాల వరకు వారి ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది. మరి ఈ రోజు వారి వృత్తి చాలా ప్రమాదానికి చేరడంతో వారు చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు. ఆనాటి ప్రకాశం వంతులు గారి పిలి రాఘవయ్య గారు కూడా ఎస్టీ జాబితాలో ఏరిన చేర్చాలని సూచించడం జరిగింది. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా వారి సంక్లేషమం కోసం ఎస్టీ జాబితాలో చేర్చాలని, వారిని గత సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం సిఫారసు చేస్తూ మంత్రివర్గ సమాపేశంలో కూడా దీనిని తీర్మానం చేయడం జరిగింది. అలాగే లక్ష్మారెడ్డి ఉన్నటువంటి వడ్డెరల కోసం కార్బోరేషన్సు ఏర్పాటు చేసి రూ.100కోట్ల బడ్జెట్ కేటాయించి వారి అభివృద్ధి, సంక్లేషమం కోసం పాటువడుతున్నారు. అలాగే క్వారీ ప్రమాదాల్లో మరణించే వడ్డెర కార్బైడుకులకు, ఇతర కార్బైడుకులకు రూ.5లక్షలు చెల్లించాలని, అలాగే ఆర్థిక, సామాజిక స్థితిగతులను మెరుగుపరచాలని, వారికి సైఫుజ్యాన్ని కూడా మెరుగుపరచాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వరరావు(స్థానిక సంస్థలు - విజయనగరం): అధ్యక్షా, మెజాప్రీ ఆఫ్ మైనింగ్ ఆపరేషన్స్ అస్సీ కూడా కొండలు, గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. క్వారీల కేటాయింపులలో గిరిజనులకు కూడా కేటాయిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గౌసివారి శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, 1996, ఏపీఎంసి నియమావళి ప్రకారం వారికి ప్రాధాన్యమిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కాసీ దీనికి షైట్ వభీసిటీ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. వభీసిటీ లేకుండా చాలా చోట్ల వడ్డెరలు ఉంటే కూడా ఇతరులు అంటే **vested interest** ఉన్న వారు అప్పెల్లి చేసుకుంటే వారికి మాత్రమే ఇస్తున్నారు. వడ్డెరలకు అవకాశం కల్పించడం లేదు. దీనికి క్వైట్ వభీసిటీ ఇవ్వాలని, దీనికి ప్రభుత్వం ద్వారా ఒక నోటిసు తయారు చేసి ఎక్కుడైతే వడ్డెరులు ఉంటారో వారందరికి వంపిస్తే అందరూ ముందుకు వస్తారు. ఆ విధంగా చేయాలని నేను మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సోము వీరాజు: అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లాలోని ఒక ప్రాంతంలో వడ్డెర కమ్యూనిటీ ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతం. కానీ ఈ మధ్య కాలంలో క్వారీల కేటాయింపుల విషయంలో తీవ్రమైన అభియోగాలు ఎదురొన్నాయి. ఏ నియోజకవర్గంలోనే ఉంది. కాబట్టి ఆ నియోజకవర్గంలో ఉన్న వడ్డెర కమ్యూనిటీకి అక్కడ నిజంగా మైనింగ్ ఇచ్చే ఏర్పాటేమైనా చేస్తున్నారా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ పరీఖ్: అధ్యక్షా, క్వారీల్లో అనాదిగా రాళ్ల కొడుతూ జీవితం గడువుతున్న పత్తరపోడులు అనే మైనార్టీ వర్గాల వారు ఉన్నారు. ఏరు ఇప్పటి నుంచి కాదు అనేక వందల సంవత్సరాల నుంచి ఈ వని చేస్తున్నారు. ఇప్పటికి కూడా అదే వృత్తిలో ఉంటున్నారు. రోజుకు రూ.150లు కూడా రాకుండా రాళ్ల కొట్టుకుంటూ జీవనం గడువుతున్న వారూ ఉన్నారు. కానీ పత్తరపోడు అనే మైనార్టీ వర్గానికి చెందిన వారిని సాసైటీలుగా ఏర్పాటు చేసి క్వారీలను పిరికి కూడా లీజాకు ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రావు వెంకట సుజయ్ కృష్ణ రంగారావు: అధ్యక్షా, ఇంతక ముందు చెప్పినట్లుగా ఏపిఎంఎంసి రూల్ ప్రకారంగా 12(3) క్రింద వడ్డెరలు ఎవరైతే ఉన్నారో వారిని ఆదుకునే విధంగా వారికి సంబంధించిన సహకార సంఘాలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఎవరైతే లీజ్జ్కి అప్పై చేసుకుంటారో, అప్పై చేసిన తరువాత, అంతక ముందు అప్పికేస్తు ఉన్న కూడా తొలి అప్పికేషన్ దారుడికిచ్చే నియమావళి ఏదైతే ఉండో దానిని రిలాఫ్ చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారంగా వారు ఇప్పటికే లభ్యి పొందుతున్నారు. దీనికి సంబంధించి ప్రస్తుతం ఆరు జిల్లాల్లో నుమారుగా 26 లీజాలు ఇవ్వడం జరిగింది. మరి గుంటూరు జిల్లాలోనే అత్యధికంగా ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా ఆ ఆరు జిల్లాలు కాకుండా కర్మాలు జిల్లాలో కూడా కొత్తగా అప్పికేస్తు పెట్టుకోవడం జరిగింది. దానికి కూడా సానుకూలంగా స్వందించడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇవి కాకుండా మైనింగ్ జోన్స్ ఉన్న ప్రత్యేకంగా గతంలో 10 శాతం ఉండేది. ఈ మైనింగ్ జోన్స్లో కూడా వడ్డెరకు సంబంధించి లేక వారి సహకార సంఘాలకు సంబంధించి 10 శాతం రిజర్వ్ చేసి ఉంచాలని ఉండేది. దానిని కూడా జివో. నెం.145 ద్వారా 20 శాతానికి పెంచడం జరిగింది. దీని ద్వారా వారికి లాభం చేకూరడం జరుగుతుంది. దీని ప్రకారంగా కొంచెం ప్రోయోక్సిప్స్ గా వెళ్లి మైనింగ్ డిస్ట్రిక్యూషన్ పరిధిలో లేకపోయినా సరే, మైనింగ్ లీజ్ మంజరు చేసిన తరువాత పెట్టుబడికి సంబంధించి వారంతా బీసి-ఎ కేటగరీలో ఉన్నారు కాబట్టి, బీసి రుణాలు వచ్చే దానికి కూడా ప్రోయోక్సిప్స్ ఆలోచనతో ఉన్నాము. గౌరవ సభ్యులాలు శ్రీమతి పాతుల సుసీత చెప్పిన విధంగా యాక్సిడెంట్ జరిగి చనపోయినప్పుడు పరిపోరం తప్పనిసరిగా చనపోయిన వారి కుటుంబానికి అందించే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము. అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీష్వరరావు చెప్పినట్లు ఎక్కువ విలువైన ఖనిజ సంవద అంతా గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉండడం, ఇప్పటికీ వాటిని గిరిజనులకే ఇవ్వాలనే రూల్ ఉన్నాయి, బయటి నోటిషెం వారికి ఇవ్వడానికి అవకాశం లేదు. అయినా సరే వారిని కేవలం బినామీలుగా పెట్టుకొని వ్యాపార కార్యకలాపాలు చేస్తున్నారు. అలా జరగకుండా తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. అదే విధంగా

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గౌనివారి శ్రీనివాసులు వభీసిటీ అవసరం అన్నారు. అది చాలా మంచి సూచన, ఎక్కడైతే వడ్డెరలు ఎక్కువ ఉన్నారో ఉదాహరణకు గుంటూరు జిల్లా వంటి ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా ప్రచారం చేయించి వారు నద్వినియోగం చేసుకునేలా చూస్తాము. అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సొము వీరాజు చెప్పినట్లు గుంటూరు జిల్లాలో కేటాయింపుల విషయంలో ఎక్కడైతే అవకతవలు జరిగాయన్నారో, ప్రత్యేకంగా చెప్పగలిగితే వారిపై చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎవరైతే వడ్డెరలలో వెనుకబడి ఉన్నారో వారు హృతి స్థాయిలో వినియోగించుకోవడానికి, అదే విధంగా అలాగే గిరిజనులు కూడా వినియోగించుకునేలా తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

Mr. CHAIRMAN: Question is over. Now Special Mentions.

3. సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, ఎంతో గొప్ప ఉధ్వేశంతో తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలు ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు కావాలనే ఉధ్వేశంతో తమకు ఎన్ని కష్టాలు ఉన్నా తమ దృష్టి చదువు వైపు మళ్ళించి పిల్లలను కాలేజీల్లో చేర్చించడం, దూరప్రాంతాల నుంచి వచ్చే పిల్లలను హాస్పిటల్లో చేర్చించడం జరుగుతోంది. ఈమధ్య కాలంలో ప్రతిరోజు ఏదో ఒక కాలేజీలో పిల్లలు ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నారనే వార్త వింటునే ఉన్నాము, ఇది చాలా బాధాకరం. అనంతపురం జిల్లా బుక్కరాయసముద్రం దగ్గర శ్రీ రామాజనేయ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (SRINT) అనే కాలేజీ ఉంది. ప్రతి సంవత్సరం అక్కడ ఎవరో ఒకరు చనిపోవడం, అందులోనూ బలహినవర్గాల వారై ఉండటమనేది ఒక విశేషం. దీనిపై ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. సంఘటన జరిగిన 3 రోజులకే పైల్ కోల్ అవుతోంది. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ, ఏం చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. దీనిపై ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా ఈ ప్రత్యేక ప్రస్తావనను ఇస్తున్నాను.

ఉ.11.40

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నటువంటి రైతాంగానికి సేవలు అందించేటువంటి వ్యవసాయ సహకార సంఘాల్లో ఆరువేల మంది ఉద్యోగులు వనిచేస్తున్నారు. విరందరికి 2009వ సంవత్సరంలో జి.ఓ.సి.ఎస్.151 ద్వారా వేతన సవరణ జరిగింది. ఐదేళ్ళకి ఒకసారి వేతన సవరణ జరపాలని ఆ జి.ఓలో పేర్కొన్నారు. 2014లో మరోసారి వేతన సవరణ జరగాలి కానీ, నేటి వరకు వేతన సవరణ జరగలేదు. అందుకే, ప్రస్తుతమున్న ధరవరలకు అనుగుణంగా 2014, మార్చి నుండి వేతనాల సవరణ అమలు చేయాలని కోరుతున్నారు. దానితోబాటే, గ్రాట్యూటీ క్రింద రూ.2 లక్షలు వాళ్ళకి ఇస్తున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.2 లక్షల వరకు చేసింది. దాన్ని కోసం రూ.5 లక్షలు చెయ్యాలనేది విభజకోరిక. అట్లాగే, ఇతరత్రా సమస్యలు పరిష్కరించాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని పురపాలక, నగరపాలక పారశాలల్లోని 872 పిఇటి, ల్యాంగేజ్ వండిట్ పాస్పులను అప్పేదీ చేస్తూ ప్రభుత్వం జి.బి.సె.18 విడుదల చేసింది. పిఇటి పాస్పుల్లో పనిచేసే వారికి వదోన్నతులిచ్చారు గాని, 611 మంది ల్యాంగేజ్ వండిట్లకు మాత్రం 11 నెలలైనా సేచివరకు వదోన్నతులు ఇవ్వలేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను అమలు చేయాలని కోరుతూ, ఇదే హాస్టల్ ప్రభుత్వమిచ్చిన హామీల మేరకు కొన్నిలింగ్ ద్వారా బదిలీలు జరిపేందుకు జి.బి.సె.0.506 మరియు 507 లు ఇచ్చాము. ఆ ఉత్తర్వులను వెంటనే అమలుచేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రాప్టంగా వివిధ డిపార్ట్మెంట్లు ఖాళీలను భర్తి చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరి ఉన్నాయి. రాష్ట్రవిభజన నేవధ్యంలో ఏర్పాటునకుల్నాథన్ కుటి పేర్కొన్నట్లుగా రాష్ట్రంలో 1,82,000 ఖాళీలన్నాయి. ఇటీవల రిటైర్మెంట్ వారు 70,000 మంది వరకు ఉన్నారు. అన్నింటినీ కలిపి 2,12,000 ఉద్యోగాలకు నోటిఫికేషన్ జారి చేస్తే బాగుంటుంది. మెడికల్ అండ్ పోల్ డిపార్ట్మెంట్లో వివిధ విభాగాల్లో డాక్టర్లు, నర్సులు వంటి పాస్పులు కలుపుకుని 4,700 పాస్పులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. అదేవధంగా డీఎస్పీ ద్వారా భర్తి చేయాలిన టీచర్ పాస్పులు 23వేలు పాలీసు డిపార్ట్మెంట్లో 15వేలు ఏవీపిఎస్పీ ద్వారా భర్తి చేయాలిన పాస్పులు 70వేల వరకు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వీటన్నింటినీ భర్తి చేయడానికి నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వాలని ఈ స్పెషల్ మెస్సన్ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డా.గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, గిరిజన సంక్షేప శాఖ, సాంఘిక సంక్షేప శాఖ పరిధిలోని పారశాలల్లో పనిచేస్తున్న హెడ్మోస్టిక్, ప్రైవేషాల్కు జి.బి.132 ద్వారా వారికున్నటువంటి డిడిఎస్ అధికారాల్ని ఇటీవల తోలగించారు. అది రెసిడెన్షియల్ స్క్యూల్కు సంబంధించిన అంశం కాబట్టి, రెసిడెన్షియల్ పారశాలలు అనుంబంధింగా ఉంటాయి కాబట్టి, ఆ డిడిఎస్ లకు ఇచ్చిన అధికారాలను తోలగించడం వల్ల విద్యార్థులు చాలా ఇబ్బందులకు గురయ్యా ప్రమాదముంటుంది. దయచేసి, ఆ జి.బి.సె.0.132ని రద్దు వరచాలని, దాని ద్వారా విద్యార్థులకు మేలు జరిగే విధంగా చేయాలని స్పెషల్ మెస్సన్ ద్వారా తమర్చి కోరుతున్నాను.

శ్రీ రాము సుర్యారావు: అధ్యక్షా, పైద్య శాఖలో సిబ్బంది కొరత వల్ల రోగులకు సరైన పైద్యం అందటం లేదు. అందుచేత, సిబ్బందిని నియమించి, పరికరాలకు లోటు లేకుండా చేస్తే పైద్యం బాగా జరుగుతుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సము వీరాజు: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత విజయవాడ, తిరుపతి, రాజమండ్రి, విశాఖపట్టం ఎయిర్పోర్టులతో పాటు కడవలో కూడా ఎయిర్పోర్టును డెవలప్ చేయడం జరిగింది. ఈ ఎయిర్పోర్టులను AAI (Airports Authority of India) మెయింటెయిన్ చేస్తుంది. ఈ అధారిటీ మాత్రమే కాకుండా, రాష్ట్రప్రభుత్వం స్పెషల్ ఇంట్రుషన్స్ కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి తీసుకుని, మూడు ఎయిర్పోర్టులను గ్రింఫీల్డ్ ఎయిర్పోర్టులుగా తయారుచేయాలనే నదుధేశంతో భోగాపురం ఎయిర్పోర్టు పనులకు టెండర్లు పిలవడం జరిగింది. భోగాపురం

ఎయిరోప్పులో AAI వారు 31 శాతం అంటే రూ.5 కోట్ల 50 లక్షలు రెంటు, అలాగే, 10 శాతం ఈక్విటీతో టెండర్లు దాఖలు చేయడం జరిగింది. టెండర్ టెండర్ 21 శాతమే వచ్చింది. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి నంబంధించి, A.P. Airports Development Corporation Limited (APADCL) కార్పొరేషన్ ఏదైతే మనం ఏర్పాటు చేసుకున్నామో, దాన్ని AAIకి ఇవ్వమని తీర్మానం చేసి పంపిస్తే, దాన్ని రద్దు చేసి కొత్త టెండర్లు పెలవడం మూలంగా, ఇప్పుడేదైతే మళ్ళీప్పేక్ష ధియేటర్స్ అని ఇంతకుముందే అన్నామో, ఆ లెవల్లో ఇక్కడ ప్రైవేటు ఎయిరోప్పుల్లో కూడా బ్యాగ్స్ అమ్మడం, రకరకాల వస్తువుల్ని అధిక ధరకు అమ్మడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ ఎయిరోప్పుల్లో రూ.450లు టిక్కెట్లు ఉంటే, ప్రైవేటు ఎయిరోప్పుల్లో రూ.1700 టిక్కెట్లు వసూలు చేస్తా, మనం వేల ఎకరాల భూమిస్తే వాళ్ల తరతరాలుగా దాని మీద వ్యాపారం చేసే వరిస్తిని తీసుకొస్తున్నారు. అంటే, మీకు రాజమండ్రి ఎయిరోప్పు బాగా లేదా? విజయవాడ ఎయిరోప్పు బాగా లేదా? దాంట్లో టిక్కెట్లకు అయ్యే చార్జీ రూ.400 మాత్రమే. కాసీ, ప్రైవేటు ఎయిరోప్పుకు మనం ఇవాళ అనుమతిచ్చినట్లయితే టిక్కెట్లు ధర రూ.1700 వేసి, అందుల్లో రకరకాల వస్తువుల్ని అమ్ముతారు. ఉదాహరణకు ప్రైవేటు ఎయిరోప్పుల్లో జామకాయ జ్యాస్ రూ.175/-లు ఉంది. అక్కడ కాఫీ రూ.110లు, రూ.120లకి అమ్ముతుంటే, మన విజయవాడ ఎయిరోప్పుల్లో మాత్రం రూ.60/-లకి కాఫీ, టీలు అమ్ముతున్నారు. అందువల్ల, ఈ ఇమ్మాని ఒకసారి తమ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ జి.దీపక్ రెడ్డి(స్థానిక సంస్థలు - అనంతపురం): అధ్యక్షా, ఇది మూడవసారి...

మిశర్ ఛైర్మన్: మీరు లెటరివ్సండి. మీరు ప్రతిసారి మెన్సన్ చేస్తున్నారు గాని, లెటర్ ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ జి.దీపక్రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ అంశాన్ని నేను మూడవసారి సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ప్రోటోకాల్ మయలేషన్ మీద అనుత్పరం కల్పించుకు దాదాపు 22 లెటర్లు పెట్టడం జరిగింది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలకు నంబంధించిన బేసిక్ ఇన్స్ట్రీషన్ కూడా మాకు ఇవ్వడం లేదు. ఇంత నెగ్లిజన్స్ ఉంది గనుక, ఖచ్చితంగా ఈ హాస్టల్ నభ్యల గౌరవం కాపాడవలనిన అవసరం వచ్చింది. 22 సార్లు నేను లెటర్లు పెట్టినప్పటికీ, కసీనం ఇన్స్ట్రీషన్ కూడా ఇవ్వలేని వరిస్తితుల్లో అధికారులు ఉన్నారంటే, **stringent action** తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. **In-detail** లెటరు మీకు రేపు నబ్బిట్ చేస్తాను అధ్యక్షా.

మిశర్ ఛైర్మన్: ఓక. పిటీషన్.

4. సభా కార్యక్రమం - అర్థి సమర్పణ

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని మెడికల్, డెంటల్ కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వ డాక్టర్లకు కెరీర్ అడ్వ్యూన్యుమెంట్ స్కూలు వర్తించచేస్తూ, జి.ఎ.నె.163 విడుదల చేయడం జరిగింది. 7 నెలలు గడిచినప్పటికీ ఇంతవరకు అది అమలుకు నోచుకోలేదు. మెడికల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా మార్గదర్శకాలకు లోపించి, అందరికీ కూడా జి.ఎ.నె.163 అమలు చేయాలని కోరుతూ, తమ ద్వారా విటీషన్ కమిటీకి ఈ పిటీషన్ని రిఫర్ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

(విటీషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ కు నమర్చించారు)

MR.CHAIRMAN: Now, Tea Break for 15 minutes.

(Then the House adjourned at 11.46 a.m.)

మ.12.20

(తేసిటి విరామానంతరం సభ మ. 12.23 ని.లకు ప్రారంభమయింది.)

(మిస్టర్ డెవ్రూటీ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వోంచారు)

5.రాజధాని నగర అభివృద్ధి పై లఘు చర్చ కొనసాగింపు - పురపాలక పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి డా.పి. నారాయణ ప్రత్యుత్తరం :

మిస్టర్ డెవ్రూటీ చైర్మన్ : రాజధాని నగర అభివృద్ధిపై లఘు చర్చ కొనసాగును. రాజసింహలు గారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ బి.ఎన్. రాజసింహలు : అధ్యక్ష, మనకు రాజధాని లేకుండా అసంబద్ధంగా విభజించడం జరిగింది. మొట్టమొదటగా మదాను రాజధాని నుండి వచ్చి ఉండేది. కర్మలులో టెంపరరిగా 1953లో ఆంధ్రప్రదేశ్కు రాజధానిని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము, తరువాత ప్రైదరాబాదుకు చేరుకున్నాము. మళ్ళీ ఇప్పుడు విజయవాడలో ఏర్పాటు చేసుకోవడమైంది. ఇప్పటివరకూ 4 సార్లు మార్కెట్‌మైంది. అయినా, మంచి ఫైన్ సెల్ఫ్ చేయడానికి అప్పుడున్న కేంద్రం ఏవిధమైన చర్చలు తీసుకోలేదు. అయినప్పటికీ మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నికన తరువాత విజయవాడ, గుంటూరు మధ్య ప్రాంతంలో రైతులవద్ద నుండి 33,500 ఎకరాలను సేకరించడమైంది. ఈనాడు మనం ఇక్కడ కూర్చున్నామంటే అందుకు కారణం 33,500 ఎకరాలను ఇచ్చిన రైతులు. వారికి పాదాభివందనం చేస్తున్నాను. మనం ఇక్కడ కూర్చున్నామంటే వరిపాలన సాగిస్తున్నామంటే వారిని మనం గుర్తుచేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. వారందరికి మన కృతజ్ఞత తెలియచేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అయితే, ఇక్కడ ఉన్న స్థానిక ఎం.ఎల్.ఎ. ఆశ్చర్యపూర్ణిగారు దీనిపైన కోర్టుకు వెళ్లారు. ఏదైనా మంచి కార్బుకమం చేస్తుంటే కోర్టుకు వెళతారు. పోలవరంపైన, అమరావతిపైన వెళతారు. నాకు తెలియక అడుగుతున్న అధ్యక్ష, ఏదైనా ఒక డిపార్ట్మెంట్లో ఒక అటెండర్ రాకపోయినా, ఒక క్రీడాకారీ ప్రతిపక్ష సభ్యులు, నాయకులు ఎవరూ రావడం లేదు. మరి వాళ్ళకు శాలరీలు ఎందుకు ఇస్తున్నారో, బెనిఫిట్స్ ఎందుకు ఇస్తున్నారో సభ ఒక్కసారి ఆలోచించాల్సిన అవసరముంది. దానిపై ఏమైనా నియమనిబంధనలు ఉన్నాయా, ఉంటే వాటిని పాటించాల్సిన అవసరముంది. ఇదంతా ప్రజాధనం అధ్యక్ష. ప్రజాధనాన్ని ఈ విధంగా దుర్మినియోగం చేస్తుంటే మనం చూస్తూ ఊరుకోవడం మంచి వద్దతి కాదు. తవ్వకుండా ఏదైనా

రాజధాని నగర అభివృద్ధి పై లఘు చర్చ కొనసాగింపు - పురపాలక వట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి డా.పి. నారాయణ ప్రత్యుత్తరం

వరిష్ఠుర మార్గం చూసి, వాళ్లను కూడా పిలిపించి నోటిసులు ఇవ్వాలిన బాధ్యత ఈ సభకు ఉన్నదని నేను ఈ రోజు తమకు విన్నవించుకుంటున్నాను.

ఈనాడు రాజధాని కొరకు 33,000 ఎకరాలు ఎందుకు అన్న ప్రభుత్వాలు, పార్టీలు చాలా ఉన్నాయి. వారందరికి నేను ఒక ప్రశ్న వేయదల్చుకున్నాను. అధ్యక్షా, భువనేశ్వర్ లో 34,000 ఎకరాలు, జంపెడ్సూర్ లో 35,000 ఎకరాలు, చత్తీస్‌గఢ్ లో 45,000 ఎకరాలు, గాంధీనగర్ లో 32,500 ఎకరాలు, నవీ ముంబై లో 42,000 ఎకరాలు, నయా రాయపూర్ లో 32,000 ఎకరాలు సేకరించారు. వాటిని ఇప్పుడు కాదు అధ్యక్షా, 1949వ సంవత్సరంలో భువనేశ్వర్ లో, చత్తీస్‌గఢ్ లో 1966లో, గాంధీనగర్కు 1968లో, నవీ ముంబై 1971లో, నయా రాయపూర్కు 2000 సంవత్సరంలో భూములను కలెక్ట చేశారు. అయితే, ఇంతవరకూ ఆయా ప్రాంతాలలో రాజధాని పూర్తిచేసిన దాఖలాలు లేవు. 2015లో మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొదలుపెట్టము, నుమారు 6 లక్షల ఎస్‌ఎఫ్‌టిలో ఇంతబ్రహ్మండంగా చేసుకొచ్చామంటే ఇది మన ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన కృష్ణేని నేను తెలియచేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా లోన్ తీసుకుంటే దానికి కమీషన్ ఎందుకు ఇచ్చారు అంటారు. అమ్మపెట్టదు, అడుకోన్నివ్వదు అని ఒక సామెత ఉంది అధ్యక్షా. ప్రాంతీయ పార్టీగాసి, జాతీయ పార్టీగాసి ఎందుకు అంత వధ్మికి లోన్ తెచ్చుకున్నారని కొందరు అన్నారు. వారికి నేను ఒక్కటే చెప్పదల్చుకున్నాను. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఒక్క శాతం కమీషన్ తీసుకుని ప్రాసెసింగ్ చేస్తున్నది అధ్యక్షా. మనం కేవలం 0.8 శాతం మాత్రమే కమీషన్ ఇస్తున్నాము. ప్రధానమంత్రిగారు జనవరిలో ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా దిల్లిని తలదన్నే విధంగా ఇక్కడ రాజధానిని కట్టాలి, ఇంకా మంచి రాజధానులు ఎక్కడైనా ఉంటే చూడండి అని సభలో ముఖ్యమంత్రిగారితో చెప్పడం జరిగింది. మరి గుజరాత్ పైన ఉండే ప్రేమ ఆంధ్రప్రదేశ్‌పై ఎందుకు లేదని మేము ప్రశ్నిస్తున్నాము. గుజరాత్ లో Dholera cityని 75,000 ఎకరాలలో అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. బుల్లెట్ ట్రైన్ ను సముద్రంలో నిర్మించేందుకు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అందుకోనం కొన్ని లక్షల కోట్లు వెచ్చిన్నున్నారు. మరి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈ దేశంలో అంతర్భాగం కాదా? ఎందుకు ఈ వివక్ష అనేది మనం చర్చించుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

గుజరాత్ రాష్ట్రంలో రెండు మహా నగరాలు నిర్మిస్తున్నారు. మనం 35,000 ఎకరాలలో శాస్త్ర చేసేనే అబ్బో దీనికి ఇంత భూములు ఇవ్వాలా అని విమర్శిస్తూ, దానికి ఎట్లా అడ్డంకులు కల్పించాలో ఆలోచించే నాయకులు 75,000 ఎకరాలలో బ్రహ్మండంగా గుజరాత్ లో నగరాలను నిర్మిస్తున్నారు. అందులో థోలేరా ఒకటి. 2015-16 బడ్జెట్ లో రూ.3,000కోట్లు ఇచ్చారు. 2018వ సంవత్సరంలో రూ.1,100 కోట్లు కేటాయించారు. అమరావతికి ఇచ్చింది కేవలం నాలుగేళ్లలో రూ.1,500 కోట్లు. అందులో మనం 6 లక్షల ఎస్‌ఎఫ్‌టిలో ప్రస్తుత రాజధానిని నిర్మించుకున్నాము. విద్యాసంస్థలగురించి చూస్తే, విట్, ఎస్‌ఆర్‌ఎమ్, అమృత యూనివర్సిటీలలో నాలుగుపేల మంది విద్యార్థులు చదువుకునే అవకాశాన్ని కేవలం మూడు సంవత్సరాల్లో మనం కల్పించాము. త్వరలో వాళ్ల కోర్సు కూడా పూర్తి కాబోతోంది. గ్రీన్‌ఫిల్ట్ ఎయిర్‌పోర్ట్‌కోనం రూ.3,500 కోట్లు కేంద్రం ఇచ్చింది, అప్రావ్ అయింది అని చెప్పారు. మరి గాంధీనగర్, అహుదాబాద్ లలో మెట్లో టైప్ క్రేక్ జపాన్ ఇండిపోర్ట్ కోర్సు (JICA)

నిధులు ఇచ్చారు. మరి వాళ్లకు ఇచ్చినప్పుడు మనకు ఎందుకు కొర్టిలు పెట్టి పెండింగ్లో పెడుతున్నారో మనం ఒకసారి ఆలోచించుకోవలసిన అవసరమున్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

వ.12.30

నేడు గుజరాత్ ఇంటర్వెన్షన్ల పైనాన్ టెక్నిటీ (గిఫ్ట్) అనే మరో నగరాన్ని మోదీగారు కట్టుకున్నారు. అక్కడ రూ. 70 వేలకోట్లు కేబాయించి ఒక రెప్పాటు కూడా కరెంటు తీయకుండా చేసే వని మన రాష్ట్రాలకు కూడా వారు ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? ఈ దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అంతర్వాగం కాదా అనేది మనం ఆలోచించుకోవలసిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, మనం యు.సి.లు ఇవ్వలేదని వారు పదేపదే చెబుతున్నారు. అవిత్తం గారు గాసీ, జితేంద్ర సింగ్ గారు గాసీ, జి.వి.ఎల్.నరసింహారావు గారు గాసీ, వారు యు.సి.లు ఇవ్వలేదు కాబట్టి మేము ఫండ్స్ ఇవ్వలేదని చెబుతున్నారు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి దాదాపు రూ. 4 వేలకోట్లకు పైగా రాజధాని నిర్మాణం కోసం ఖర్చు చేశాము. దానిలో కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చింది కేవలం రూ. 1500 కోట్లు మాత్రమే. అన్ని యు.సి.లు అప్పటిక్కుడు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎవరైనా యు.సి.లు లేని పెద్ద మనుషులు వస్తే ఎక్కడ ప్రెన్స్‌మీట్ పెట్టినా యు.సి.లు రికార్డ్ కొంగా ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నామని నేను ఈ సభద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చి దయచేసి ప్రజలను మఖ్యపెట్టవద్దని కూడా మీద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మొన్ననే ముంబై స్టేట్ ఎక్సెంజిలో రూ. 1300 కోట్లకు బాండ్లు జారీచేసి సుమారు రూ. 2 వేల కోట్లు సేకరించడం జరిగింది. నేడు దానికి కూడా ఎందుకంత వడ్డి ఇవ్వాలని అడుగుతున్నారు. మీరు ఎక్కడైనా దానికన్నా తక్కువ వడ్డి ఉంటే చూసి ఇవ్వండి. తప్పకుండా మేము చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని నేను ఈ నంద ర్థంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఆమ్ల పెట్టడు, అడుక్కోనివ్వదని అందుకే నేను అప్పుడే చెప్పాను. గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారిపై విశ్వాసంతోసి ఆ డబ్బులు బాండ్ల ద్వారా వచ్చాయి.

అధ్యక్షా, విదేశాల నుంచి ఎవరైనా వస్తే, తాజ్ఞమహాల్ చూద్దామా, ఎప్రకోట చూద్దామా, తిరుపతిలో పెంకటేశ్వరస్వామిని చూద్దామా అనే పరిస్థితి ఇప్పటివరకూ ఉంది. నేడు నూతన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉంది, బ్రహ్మండంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతోంది, ఆ రాష్ట్రాన్ని కూడా మనం చూడాలనే పరిస్థితి వస్తోంది. 2025 నాటికి విదేశి టూరిస్టులు అమరావతికి వచ్చే విధంగా మన రాష్ట్రం తయారపుతోందనే నమ్రకంతోసే స్టేట్ ఎక్సెంజిలో బాండ్లపై డబ్బులు పెట్టడం జరుగుతోంది. అంతేగాక, మొన్ననే రైల్స్‌శాఖ మంత్రి గారు వచ్చారు. తేది. 16.01.2018 నాడు విజయవాడ, అమరావతి, గుంటూరుకు 106 కిలోమీటర్లు రూ.3272 కోట్లు డి.పి.ఆర్.ను సిద్ధంచేశారు, ఇస్తామని చెప్పినవారు కేవలం రూ.10 కోట్లు 2016-17 సంవత్సరానికి, రూ.10 కోట్లు 2017-18 సంవత్సరానికి ఇస్తే, ఇది ఎలా అభివృద్ధి చెందుతుందనేది వారు కూడా ఆలోచించుకోవలసిన అవసరముంది. ఒక

రాజధాని నగరాన్ని కట్టుకోవడానికి కూడా కేంద్రప్రభుత్వం సహార్థ చేయకపోతే మన రాష్ట్రం రాజధానిని ఏవిధంగా నిర్మించుకుంటుంది? తిరుపతిలో గాసీ, అమరావతిలో శంకుస్థాపన సందర్భంలో గాసీ వారు ఎంతో బ్రహ్మందంగా చెప్పినా నేడు వారు ఎందుకు మనకు సహకరించడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంపై ఎందుకు ఈ వివక్ష అనేది మన మంత్రా కూడా అలోచించుకోవాలి.

అధ్యాం, ఏది ఏమైనా శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గారు తప్పకుండా ఈ రాజధాని నిర్మాణానికి ఎక్కుడ నుంచైనా నిధులు తీసుకువచ్చి హర్షార్థిచేస్తారనే నమ్మకం నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉందని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. ప్రపంచంలో ఎవరు భారతదేశానికి వచ్చినా అమరావతి రాజధానిని చూసిపోయే విధంగా రాజధాని నిర్మాణం జరిగి తీరుతుంది. ఎంతమంది ఎన్ని అడ్డంకులు స్టేప్పించినా ఇక్కడున్న రైతులంతా బ్రహ్మందంగా సహకరించారు. మరొక్కసారి ఆ రైతులందరికి తమరిద్వారా నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఏపార్టీకి చెందిన వారైనా రాజధానికి అడ్డు పెట్టుకూడదు. అడ్డు పెట్టినవారు ఆంధ్రులా లేక గుజరాత్ వారా అనేది కూడా తెలియజేయాలని నేను వారిని అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ మంచి కార్యక్రమాలు జరిగితే దానికి సహార్థ చేయవలసింది వదలిపెట్టి ప్రతి వనికి అడ్డంకులు వేయడం మంచి సంప్రదాయం కాదు. ఒక సమస్య వస్తే, అన్ని పార్టీలు ఒక్కటిగా ఉండి దానిని సాధించుకునే తీరుగా తమిళనాడు రాష్ట్రం మాదిరిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కూడా అందరూ కలిసి రావలసిన అవసరముంది. ఒకపక్క ప్రతివక్ష నాయకుడు ఇక్కడకు రాడు. బయట మాత్రం ప్రతి వనికి ఏదో ఒక అడ్డంకి పెడుతున్నారు. అది కూడా మంచి సంప్రదాయం కాదని తమరిద్వారా నేను తెలియజేస్తూ సెలవు తీసు కుంటున్నాను. తమరికి నా ధన్యవాదాలు.

మిస్టర్ డెవ్యూషపి షైర్క్స: సోము పీరాజు గారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ సోము పీరాజు: అధ్యాం, భారతదేశంలో మొత్తం 29 రాష్ట్రాలున్నాయి. వాటిలో మనకు తెలిసిన తర్వాత గుజరాత్ రాష్ట్రం విడిపోయింది. అలాగే, వంజాబ్ నుంచి హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రం విడిపోయింది. స్వర్గియ శ్రీ వాజ్పేయ గారి నాయకత్వంలో చత్తీస్గఢ్, జార్ఫార్, ఉత్తరాంధ్ర 3 రాష్ట్రాలు ఏర్పడ్డాయి. మన రాష్ట్రం కూడా విడిపోయింది. మన రాష్ట్రవిభజన జరగక ముందు భారతదేశంలో ఉన్న ఒక్క రాజకీయపార్టీ తప్ప అన్ని పార్టీలు మన రాష్ట్రం విడిపోవడానికి నుముఖంగా ఉన్నట్లు లెటర్లు ఇవ్వడం జరిగింది. అనంబధ్దం అనే దానికంటే విడిపోతే మనకు ఏమి కావాలనే విషయాలపై అక్కడ లెటర్ ఇచ్చి, మా మూలంగానే రాష్ట్రం విడిపోయిందని, నమైక్క ఉద్యమం అనే పేరుతో ఇక్కడ ఉద్యమాలు నడవడం జరిగింది. విడిపోతే ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ఏమి కావాలి? రాజధాని నగరంలో పాటు అనేక విషయాలను చర్చించినట్లయితే నేడు ఈరకమైన పరిస్థితి ఉత్సవం కావడానికి అవకాశం ఉండేది కాదు. అనంబధ్దం అని అనేకమైన సందర్భాల్లో అనే దానికంటే సమర్థవంతంగా విభజన కాకముందు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి మనం ఏమి చేయాలి అనేది అలోచించాలి. రాజధానిపై ప్రపంచంలోని అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో ఏమి చర్చ

జరుగుతోంది? ఛైనా క్యాపిటల్ బీజింగ్ అయితే, వాళ్లు షాంప్లైని అభివృద్ధి చేశారు. కారణమేమిటంటే అక్కడ పోర్పు, ఎయిర్పోర్పు ఉన్నాయి. ఏది అభివృద్ధి చేయాలి, ఏది అభివృద్ధి చేయకూడదని చూడాలి. అమెరికా గురించి అంతర్జాలంలో చూస్తే, ఏ రాష్ట్రానికైనా క్యాపిటల్ ఎక్కుడ ఉంది? అక్కడ ఒక చిన్న గ్రామంలో క్యాపిటల్ ఉంది. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారు దూరదృష్టితో పెద్ద రాజధానిని కట్టడంలో ఎవరూ కూడా విభేదించవలసిన అవసరం లేదు. కాసీ, చర్చ జరుగుతున్నటువంటి సందర్భంలో మనం ఒక విజన్ పెట్టుకున్నాము. ఆ విజన్ మనం సాధించాలనే దృష్టితో పెట్టుకున్నాము. అంతేతప్ప ప్రతి సందర్భంలో కూడా ఆ రాష్ట్రంలో టూరిజం అభివృద్ధితో జరిగే దొలేరా ప్రాజక్టు గురించి కూడా ఎక్కువగా ప్రజలను వంచించే విధంగా వారు ఇక్కడ ప్రచారం చేసే వైఫారి ఏదైతే ఉండో దానిలో కేంద్రప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదు. ఆ రాష్ట్రంలో ఆ ప్రాంతాన్ని వారు అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నారు. నయా రాయ్పూర్ గురించి కూడా చెప్పారు. వారు చెప్పిన వేల ఎకరాల్లో ఆ రాష్ట్రంలో ఉన్న 33 శాతం ఎస్టీ జనాభా, 10 శాతం ఎస్టీ జనాభా కోనం హాసింగ్స్ బోర్డును అద్భుతంగా నిర్మించారు. వైస్ చైర్మన్ గారు ఒక కమిటీని నియమిస్తే, మనం కూడా అక్కడకు వెళ్లి చూసి వద్దాము. ఆ రాష్ట్రం 2003 సంవత్సరంలో విడిపోయింది. ఇప్పటికి 15 సంవత్సరాల్లో వైస్ చైర్మన్ ప్రాంతం ఉన్న క్యాపిటల్ గారు విడిపోయింది. ఇప్పటికి 15 సంవత్సరాల్లో వైస్ చైర్మన్ ప్రాంతం ఉన్న క్యాపిటల్ గా గుజరాత్ రాష్ట్రంలో 5 వేల ఎకరాల్లో ఒకే ప్రాంతంలో మొత్తం రాజధానిని నిర్మించుకున్నారు. దానిలోనే రాష్ట్రపతి భవన్, సచివాలయం, అసెంబ్లీ మొదలైన అన్ని భవనాలను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నిర్మించింది. ఒక ప్రాంతంలో గాంధీనగర్ను ఆ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి చేసింది. నేను రాయ్పూర్ ను చూశాను, గుజరాత్ లో ఉన్న క్యాపిటల్ ను చూశాను. ఇవస్తీ పైలెంట్గా జర గవలసిన విషయాలు. విడిపోయిన అన్ని రాష్ట్రాలకు క్యాపిటల్ వెంటనే ఉండదు. కొత్తగా మన ఒక్క రాష్ట్రమే విడిపోయిందా? అన్ని రాష్ట్రాలు విడిపోయాయి. అన్ని రాష్ట్రాలు క్యాపిటల్ ను నిర్మించుకున్నాయి. అన్ని రాష్ట్రాల్లో ఈవిధ షైన్ ఇబ్బందులే కదా? ప్రధానమంత్రి దిల్లీ తరచో రాజధాని అని అన్నారు. నేడు క్యాపిటల్కు దగ్గరగా దుర్గమ్మ గుడి షైఖింగర్ ఉంది. శ్రీ నితిన్ గడ్యరీ గారు వచ్చి ఇక్కడ రూ. 66 వేల కోట్లతో రహదారులు నిర్మిస్తామని చెప్పారు. దుర్గమ్మ గుడి షైఖింగర్ గురించి 10 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్పార్టీ పార్లమెంటు సభ్యుడుగా ఉన్న ఆయన ఎప్పుడైనా మాట్లాడాడా? మన నాసీగారు మాట్లాడారు. వెంటనే దానిని మంజురు చేశారు. నేడు దుర్గమ్మ గుడి షైఖింగర్ పనులు జరుగుతున్నాయి. అది క్యాపిటల్లో భాగమే కదా? దానిని మనం చూశాము కదా? క్యాపిటల్లో ఉన్నటు వంటి రహదారులు రూ.1500 కోట్లే అని అంటున్నారు. క్యాపిటల్లో ఉన్న ఆరులేస్త రహదారులు నేపుల్ షైఖే సంఘ నిర్మిస్తుంది కదా? క్యాపిటల్కు దగ్గరగా బందరు వరకూ ఉన్న నాలుగు లేస్త రహదారిని కేంద్రప్రభుత్వం నిర్మిస్తుంది కదా? ఆరు లేస్త రహదారి ఏదైతే ఉండో సగం డబ్బు మీరు పెట్టండి, సగం డబ్బు భూసేకరణ కోనం మనం పెడదామని అన్నారు. దానిని నేడు వర్కర్చర్ చేసే పరిస్థితి ఉంది. కర్మాలు నుంచి రాజధాని నగరం దగ్గరగా చేరు కోవడానికి మరొక రహదారిని నిర్మించడం జరిగింది. కడవ నుంచి మరొక రహదారిని నిర్మించడం జరిగింది. దిల్లీ లాంటి అభివృద్ధి అంటే ఇదే.

మ.12.40

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహులు తమస్థానంలో నిలబడి మాటల్లాడునాగారు)

శ్రీ సోము వీరాజు: అధ్యక్షా, సభ్యులు మాటల్లాడేటప్పుడు నేను మాటల్లాడలేదు.

శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహులు: ఇది జరగలేదు. మీరు మాటలు చెప్పాడండి. మీరు చెప్పినవస్తీ కూడా విపిని మోడల్లో జరుగుతున్నాయి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. రాజసింహులుగారూ, కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహులు: అనంతపురం నుంచి కర్నూలు దాకా రోడ్డు వచ్చిందంటా. ఎలా వచ్చింది? దయచేసి అబద్దాలు చెప్పకండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ సోము వీరాజు: మీరే అబద్దాలు చెప్పున్నారు. మేం నిజాలు చెప్పున్నాము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: వీరాజుగారు, రాజసింహులుగారు సభ ఉన్నది మీరిద్దరూ మాటల్లాడుకోవడానికి కాదు. అధ్యక్షస్థానంతో మాటల్లాడండి. నోట్ చేసుకుని మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ సోము వీరాజు: (గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహులుగారిని ఉండేశించి) మీరు పెద్దలు మాటల్లాడారు. ఇక్కడ మనం సేర్పుకోవడానికి వచ్చాం. ఒకరిని ఒకరు దూషించుకోవడానికి రాలేదు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: వీరాజుగారూ, షైర్క్స్ చూసి మాటల్లాడండి.

శ్రీ సోము వీరాజు: అధ్యక్షా, ఎందుకు ఒకరిని ఒకరు నిబేధించడం. మీరు చెప్పినవస్తీ, రికార్డు అయినవస్తీ నిజాలైతే దీనిని మనం హక్కుల తీర్మానానికిస్తే ఎవరు తప్ప చెప్పున్నారో, ఎవరు నిజం చెప్పున్నారో అర్థమవుతుంది. ఇవాళ దానిలోకి కూడా ప్రవేశించాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. బందరు వరకూ ఫోర్మ లేన్స్ అవడంలేదా? అది సిటీలో

లేదా? కనబడడం లేదాండి అది? రాజధాని నగరంలోని నాలుగు వరుసల రహదారికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కట్టబడి ఉంది. మీరు డి.పి.ఐర్ ఇవ్వండంటే అది కనబడడంలేదా? మేము అబద్ధాలు చెప్పున్నాము? ప్రతిరోజుకే ఎద్దాన్ని విమర్శించడం, ఇదేమైనా ఛ్యాషనా? మీరు రూ.1000 కోట్లన్నారు. ఇవాళ తాత్కాలికమైన రాజధాని కట్టారు. శాసన పరిషత్తులో మనం 55 మంది సభ్యులున్నాము. ఆ పక్కనున్న బాతురూమ్లు చూడండి. అది దేనికి సింబల్? అక్కడ రెండు యూరినల్ మాత్రమే ఉన్నాయి. బాతురూమ్కు వెళ్లామంటే ఖాళీలేని పరిస్థితి. పాద్మం డెఫ్యూటీ షైర్క్స్ గారి రూముకు వెళ్లాను. అక్కడ ఎవరో ఉన్నారు. ఒకరోజు షైర్క్స్ గారి రూముకు వెళ్లాన్నాము. ఎంటి అధ్యక్ష ఇది. ఇది అద్భుతమని చెప్పారు.

(అంతరాయం)

డా. పి.నారాయణ: అధ్యక్ష, ఇక్కడ ఆరు లక్షల చదరపు అడుగుల్లో నిర్మించిన తాత్కాలికమైన రాజధానిని ప్రణాళికాబధింగానే నిర్మించాము. అదేంటంటే ఈ భవనాలను భవిష్యత్తులో మళ్ళీ పర్స్స్ గా ఉపయోగించాలని, తాత్కాలికంగా కట్టి వదిలెయ్యకూడదనే ఉధేశంతో కాలమ్ 11 మీటర్లు ఉండే విధంగా డిజైన్ చేశాం. ప్రజా సామ్య వృధా కాకూడదని, భవిష్యత్తులో దీనిని కార్బోరేట్ కార్బూలయాలకు, ఐ.టి.కి ఇలా దీనికో ఒకదానికి వాడచ్చనే ఉధేశంతో, ప్రస్తుతం అవసరమైన తాత్కాలికమైన అడ్జెన్షిప్సన్ను సెట్ చేశాం. అలా సెట్ చేసినప్పుడు కొన్ని చిన్న బీములు, కొన్ని పెద్ద బీములు వచ్చాయి. ఇది కేవలం తాత్కాలికమనే పదం వాడాము కాబట్టి ఆ విధంగా చేశాము. ఆ ఒకటీ, రెండు కాలమ్సు దగ్గర వాస్తు వల్ల కొంత ఇబ్బంది వచ్చింది. దానిని బేస్ చేసుకుని అది సరిగా లేదు, ఇది సరిగా లేదనడం కరెక్చ కాదు.

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: వీరాజగారూ, కంటిన్యూ చేయండి.

శ్రీ సోము పీరాజు: అధ్యక్ష, తాత్కాలికమైన రాజధాని అన్నారు. సరిగా లేదన్నారు. అంగీకరిద్దాం. సరిగా లేని ఈ రాజధాని భవనాలకు చదరపు అడుగుకి ఎంత రేటు పెట్టారో మంత్రివర్యులు సమాధానం చెప్పాలి.

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పారు.

శ్రీ సోము పీరాజు: సమాధానంలో చెప్పాలనే కోరుకుంటున్నాను. ఏ రాష్ట్రమైనా మనకు మనం పరిపాలించుకుంటాం. అన్ని రాష్ట్రాలు విడిషన్లునిప్పుడు అందరూ రాజధాని కట్టుకున్నారు. నేను విదేశాలలోని రాజధాని పరిస్థితిని కూడా వివరించాను. ముఖ్యమంత్రిగారి దార్శనిక దృష్టిని ఎవరూ కాదనలేం. అయితే మనం ఇవాళ పర్యాటకాన్ని దీనిద్వారా అభివృద్ధి చేయాలనుకున్నాము. మన రాష్ట్రంలోని తుర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, రాయలసీమ ఇలా అన్ని జిల్లాలు కూడా పర్యాటకానికి అనుకూలమైన ప్రాంతాలు. మనది కేరళకంటే అద్భుతమైనటువంటి రాష్ట్రం. కాబట్టి పర్యాటకం మీద దృష్టిపెట్టాలి. మనం ఎన్నో రాజధానుల్ని చూశాం. అయితే

రాజధానికి పర్యాటకమనేది ఎలా ఉంటుంది. అది మీ దార్శనిక దృష్టి ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఏడైనా కార్బూక్మాలు జరుగుతోంటే ఎప్పుడూ గుజరాత్ను విమర్శించడం, ప్రధానమంత్రిని విమర్శించడం, రాజధానిని ఆధారం చేసుకుని ప్రధానమంత్రిని నానా మాటలూ మాటల్లాడడం చేసున్నారు. మన ప్రధానిని మీరు ఆహ్వానించారు. రాజధాని శంకుస్థాపనకు ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని నదులలోనుంచి సీళ్ళ తీసుకొచ్చారు కాబట్టి తాను కూడా ఏడైనా నదిలో నుంచి సీళ్ళ తీసుకొచ్చి ఇస్తే మంచిదంటే ప్రధాని కూడా ఒక నదిలో నుంచి సీళ్ళ తీసుకొచ్చారు. అలా ఆయన తీసుకువస్తే మట్టిచ్చారు, సీళ్ళిచ్చారన్నారు. మరి ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకొచ్చినదేంటి.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి, శ్రీ బుద్ధా వెంకటేశ్వరరావుగార్లు తమ తమ స్థానాల్లో నిలబడి మాటల్లాడడానికి అవకాశమిష్టుని అధ్యక్షులవారిని కోరసాగారు)

(అంతరాయం)

అది కరెక్టు అయినప్పుడు దయచేసి నన్న మాటల్లాడనివ్వండి.

శ్రీమతి పి.శమంతకమణి: అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: శమంతకమణిగారూ కూర్చోండి. ఒక్కరే మాటలాలి. వెంకటేశ్వరరావుగారూ, చెప్పండి.

శ్రీ బుద్ధా వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, సోము పీరాజగారు ప్రతిదానిని నెగటివ్గా ఆలోచిస్తారు. ఇందాక మంత్రిగారు చెప్పారు ఇది అసెంబ్లీకి తాత్కాలిక భవనమని.

(అంతరాయం)

శ్రీ సోము పీరాజ: నేను నెగటివ్గా ఏమి మాటల్లాడలేదు. మీరు ప్రధానమంత్రిగారిని విమర్శిస్తున్నారు. నేను మాటల్లాడుతున్నప్పుడు మీరందుకు మాటల్లాడుతున్నారు?

(అంతరాయం)

శ్రీ బుద్ధా వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఆయన నెగటివ్ మైండ్టో ఆలోచిస్తారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ బుద్ధా వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, నాకు అవకాశమిస్తే నేను చెప్పాను. ప్రధానమంత్రిని మేము విమర్శించడమేంటండి. రాష్ట్రం మొత్తం విమర్శిస్తోంది. ఈ రాష్ట్రానికి జరిగిన అన్యాయానికి దేశం మొత్తం విమర్శిస్తోంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: వెంకటేశ్వరరావుగారూ, మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ సౌము పీరాజా: అధ్యక్షా, ప్రెజరి బెంచెన్లో ఉన్న సభ్యులు మాటల్లాడేటప్పుడు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అడ్డుపడే హక్కు నాకు లేదు. మీరు అనేకమైన విషయాలు ప్రస్తావించారు. దానికి చెప్పడానికి నాకు అవకాశమివ్వండి. ఏదైనా వాస్తవం మాటల్లాడితే అంత ఇబ్బంది వడితే ఎట్లా? తాత్కాలికమైన వాటిలో కొన్ని తప్పులు వస్తాయంటున్నారు. చదరపు అడుగుకి రూ.10,000 ఖర్చు పెడితే భవనంలోపల ఎందుకు వ్యాపారం పడుతోంది.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బుద్ధా పెంకటేశ్వరరావు తమస్థానం వద్ద లేచి నిలబడి మాటల్లాడునాగారు)

(అంతరాయం)

మిషన్ డెఫ్యూటీ షైర్స్: సౌము పీరాజాగారు మాటల్లాడిన తరువాత మీకు కూడా ఛాన్స్ ఇస్తాను. ఆయన మాటల్లాడింది నోట్ చేసుకోండి. ఆయన్ని మాటల్లాడనివ్వండి. పీరాజాగారూ మీరు పూర్తి చెయ్యండి.

శ్రీ సౌము పీరాజా: అధ్యక్షా, నేను పూర్తిచేసేస్తాను. వాళ్ళే డిప్టీ చేస్తున్నారు.

మిషన్ డెఫ్యూటీ షైర్స్: సమయాన్ని వృథా చేయకండి.

శ్రీ సౌము పీరాజా: అధ్యక్షా, ఇవాళ చాలా చోట్ల గ్రెండ్ బిల్డింగ్లు రేకులతో వేస్తున్నారు. మీరెవరూ ఇబ్బంది పడకండి. మాదిగారు చెప్పినట్లు మేము ఏమి ఇబ్బంది పడడంలేదు. వింటూ కూర్చున్నాం. అవసీతి లేకుండా పరిపాలన చేసే మాదిగారిని ప్రతిరోజుకూడా మీరు విమర్శిస్తూ ఒటే మేము ఎక్కడా కూడా మాటల్లాడకుండా అలాగే వింటున్నాము.

మిషన్ డెఫ్యూటీ షైర్స్: సబ్జెక్టు మీద మాటల్లాడండి.

శ్రీ సౌము పీరాజా: మీరు కట్టుకోవాల్సిన రాజధానికి రూ.1500 కోట్లు, రూ.1000కోట్లు గుంటూరు కృష్ణ రహదార్లకు ఇస్తే ఇప్పటికీ కూడా రహదార్లు వేయలేకపోతే

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బి.ఎస్.రాజసింహులు, శ్రీ బుద్ధా పెంకటేశ్వరరావుగార్లు తమ తమస్థానాల్లో లేచి నిలబడి మాటల్లాడునాగారు)

అధ్యక్షా, అదేంటి. వాస్తవాలు చెప్పే వినలేకపోతే ఎలా. ఇది మంచిది కాదు. ఈ సభా సంప్రదాయాల్ని పాటించడంలేదు. లేకపోతే నేను మాటల్లాడను.

డా. పి.నారాయణ: అధ్యక్షా.....

(అంతరాయం)

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: వీరాజుగారూ, మీకు ఇస్తున్నాను కదా. మంత్రిగారు క్లారిఫికేషన్ ఇస్తున్నప్పుడు అవకాశమివ్యాలి. మీరు ఉపన్యాసాలు మాటల్లడుకుండా సబ్జెక్టు మాటల్లడండి.

డా.పి. నారాయణ: అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు గుంటూరు అండర్గోండ ప్రాజెక్టు గురించి మాటల్లడుతున్నారు. వారికి తెలిసి తెలియక మాటల్లడుతున్నారు. టెండరు పిలిచాము. ఆ ప్రాజెక్టు పనులకు 2019 సంవత్సరం సెప్టెంబర్ దాకా సమయముంది. ముఖ్యమంత్రిగారు 15రోజులకు ఒకసారి, నేను ప్రతివారమూ నమీక్షిస్తున్నాము. టెండరు కాలపరిమితి 2019 సెప్టెంబరు నెలవరకూ ఉన్నా, ఎటువంటి పరిస్థితుల్లోనూ 2019 మార్చి నెలకే సిద్ధం చేస్తున్నాము. అది గౌరవ సభ్యులందరూ తెలుసుకోవాలి. ఊరికనే ఆలస్యమంటున్నారు. అది తప్ప.

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: సోము వీరాజుగారూ, మంత్రిగారికి సంబంధించిన సబ్జెక్టు ఇది. మీరు సబ్జెక్టు గురించే మాటల్లడండి.

శ్రీ సోము వీరాజు: అధ్యక్ష, నేను సబ్జెక్టు గురించే మాటల్లడతాను. చాలా సంతోషం. మంత్రిగారి యొక్క సమాధానం అద్యాతంగా ఉంది.

శ్రీ బుద్ధా పెంకటేశ్వరరావు: సభాధ్యక్షులవారిని చూసే మాటల్లడండి.

శ్రీ సోము వీరాజు: ఆయన్ని చూసే మాటల్లడుతున్నాను.

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: వీరాజుగారూ, మీరు షైర్క్స్ చూసే మాటల్లడండి.

శ్రీ సోము వీరాజు: రూ.1000 కోట్ల ఇచ్చే ఒక ప్రాజెక్టుకు మీకు 2019 సంవత్సరం దాకా సమయం కావాల్సి వచ్చింది. తప్పదు అది. ఈ రాజధాని విషయంలోకూడా అలానే ఎందుకనుకోకాడదు. రూ.1000 కోట్ల విలువైన ట్రైనేజీ వ్యవస్థకు, అదేమీ పెద్ద టెక్నాలజీ ఉన్న వ్యవస్థకాదు. మామూలుగా ట్రైనేజీ వ్యవస్థ. దానికి సమయం ఉంది. కాసి రాజధాని గురించి ఎందుకు ఇష్టు చేసుకోవడం. రాజధాని ఎంత పెద్దది. సింగపూర్, జపాన్, చైనా తరఫోలో రాజధాని అవడానికి ఎంత సమయం పడుతుంది. నేను ఇంతకంటే ఏమీ చెప్పను.

(అంతరాయం)

డా.పి.నారాయణ: అధ్యక్ష, నేను క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలి.

(అంతరాయం)

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: సోము వీరాజుగారూ, మీరు మాటల్లడడం త్వరగా పూర్తిచెయ్యండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ సౌము పీరాజా: వాళ్ళకు ఆలోచన ఉంటే మోదిగారిని విమర్శించడం మానెయ్యమని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ బుద్ధ వెంకటేశ్వరరావు: మీరు వ్యంగ్యంగా మాట్లాడితే చాలా మాట్లాడాల్ని వస్తుంది.

(అంతరాయం)

డా. పి.నారాయణ: అధ్యక్షా, నేను క్లారిఫికేషన్ ఇస్తాను.

(శ్రీ బచ్చుల అర్పనుడు నుండి అంతరాయం)

మిశ్రర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: అర్పనుడుగారూ, కూర్చోండి. మంత్రిగారు లేచారు క్లారిఫికేషన్ ఇస్తారు. మళ్ళీ మీరెందుకు లేస్తారు?

(అంతరాయం)

శ్రీ సౌము పీరాజా: నమర్హలైన ముఖ్యమంత్రి అయితే, అంతటి నమర్థత ఉంటే ప్రధానమంత్రి మోదిగారిని అనాల్సిన అవసరంలేదు.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహలు తమ స్థానంలో లేచి నిలబడి మాట్లాడసాగారు)

మిశ్రర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: దయచేసి కూర్చోండి. మంత్రిగారు మాట్లాడతారు. రాజసింహలుగారూ కూర్చోండి. పీరాజుగారూ ఇది మంచి పద్ధతి కాదు.

పు.12.50

డా.పి.నారాయణ: అధ్యక్షా, గుంటూరు నగరంలో ఆలోచించి జనసాంద్రత ఎక్కువగా ఉన్నది. అండర్గొండ లైన్ కూడా ఉన్నాయి. ఆ లైన్ డిస్ట్రీబ్యూషన్ కాకుండా, బ్రాఫిక్ కు అంతరాయం కలగకుండా చేయాలంటే అందుకు నమయం కావాలి. అందుకే టండర్లలో ఆ నమయం పెట్టాము. 2019 సెప్టెంబరు వరకూ నమయం ఉంది. అమరావతి రాజధానిని 217 చదరపు కిలోమీటర్లలో నిర్మిస్తున్నాము. ఇది గ్రీన్ ఫిల్ట్, ఇక్కడ ఎటువంటి ఇచ్చు గాసి, ప్రాఫిక్ గాసి, ఎటువంటి అడ్డంకులు లేవు. అందుకే ఇక్కడ వనులు 12 మాసాలలో పూర్తి చేయడానికి రోడ్లు, సీవరేజ్, స్టోర్స్ వాటర్కు టండర్లు పిలిచాము. ఇది గ్రీన్ ఫిల్ట్, ఇక్కడ వనులు జరుగుతాయి, గౌరవ సభ్యులు తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ సౌము పీరాజా: నాకు ఐడియా ఉంది, నమయం వడుతుందని తెలుసు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్స్: వీరాజు గారూ, మీకు చాలాసార్లు చెప్పాను, మీరు షైర్స్ ను చూసి మాట్లాడండి. మంత్రిగారు క్లారిటీ ఇస్కున్స్‌రూరు కదా, మధ్యలో ఎవరూ లేవకండి, వీరాజు గారూ, సబ్సైక్ మాట్లాడండి, కంప్లీట్ చేయండి.

శ్రీ సౌము వీరాజు: అధ్యక్షా, తమిశనాడులాగే ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధికి భారతీయ జనతా పార్టీ ఎల్లపేళలా కట్టుబడి ఉంటుందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రం అంటే మాకు వివక్షత ఉందనే అభిప్రాయంతో గౌరవ నభ్యలు మాట్లాడారు. ఈ రాష్ట్రం మీద మాకు వివక్షత లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో కేంద్రప్రభుత్వం ఏం చేసిందో కలిసి ఉన్నప్పుడు మంత్రులందరూ కూడా చెప్పారు. గంటా శ్రీనివాసరావు గారు ఉన్న యూనివర్సిటీలు తక్కువైతే కేంద్రంతో పోరాడి అంతకంటే ఎక్కువే తెచ్చానుని పీటమెంట్ ఇచ్చారు. ఈరోజు బిజెపీ నుండి విడిపోతే ఏంటండి ఇలా అన్నారంటే “మీ హారిబాబు గారు ఒక కథ చెబుతారు, ఒక గ్లోబ్ సిశ్లంటాయి, మీకు పుల్గా కనిపిస్తాయి, మాకు సగమే కనిపిస్తాయి, మేము ఇలాగే మాట్లాడతాము” అన్నారు. ఇదేంటి అధ్యక్షా, కలిసి ఉన్నప్పుడు ఒకలాగ, విడిపోయిన తరవాత మరొకలాగ మాట్లాడడం అనేది ఏవిధంగా న్యాయం?

(మంత్రివర్యులు శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావుగారు తమ స్థానంలో నిలబడి మాట్లాడడానికి అనుమతి కోరారు.)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్స్: వీరాజు గారూ, మీకు చాలా సమయమిచ్చాను. మీరు సమయమంతా వృథా చేస్తున్నారు. మినిస్టర్గారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, సౌము వీరాజగారికి ఏదో మాట్లాడారనిపించుకోవాలనే సరదా చాలా ఉంది. అసెంబ్లీ, కౌన్సిల్లలో చాలా జాగ్రత్తగా, బాధ్యతగా మాట్లాడాల్సిన అవసరం అందరికీ ఉంది. ఆయన చెప్పినట్లు కేంద్రం బ్రహ్మండంగా ఇన్స్పీట్యూషన్ ఇచ్చి, నిధులు ఇచ్చిందనడం నిజమైతే నేను నా మంత్రి వదవికి రాజీనామా చేస్తాను. అట్లా కాకపోతే ఆయన ఏం చేస్తారో చెప్పమనండి. నేను ఇష్టటినరకూ చెప్పిందేమంటే మనకు ఏడు ఇన్స్పీట్యూషన్ ను మంజరు చేస్తే అందులో ఐదు ఇన్స్పీట్యూషన్లకు మొదటి సంవత్సరమే అడ్డిషన్ మొదలయ్యాయి, అయితే ఎక్కడా కూడా ఒక్క ఇటుకరాయి కూడా వేయలేదు. ప్రారంభోత్సవం చేశాము, టెంపరరీ పెడ్లలో ఇన్స్పీట్యూషన్ నడుపుతున్నామని చెప్పాము తప్ప కేంద్రం నిధులు ఇచ్చిందని నా నోటిష్ణో నేను చెప్పలేదు. చెప్పానని రుజువు చేస్తే నేను రాజీనామా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. లేకపోతే ఆయన ఏం చేస్తారో చెప్పమనండి.

శ్రీ సౌము వీరాజు: కేపిట్ ఏవయంలో కేంద్రం సహకారం....

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, ముందు నిరూపించలేకపోతే ఏం చేస్తారో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్స్: వీరాజు గారూ, సమాధానమివ్వండి.

శ్రీ సౌము వీరాజు: అధ్యక్షా, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు రాజమండ్రి హోమియోపతి కాలేజ్ ప్రారంభోత్సవానికి, మహిళా కాలేజ్ ప్రారంభోత్సవానికి వచ్చి చెప్పారు. ప్రైస్ మీటింగ్లో ఆయన పక్కనే కూర్చున్నాను, అప్పుడు ఆయన చెప్పిన అంశాలనే చెబుతున్నాను. ఏ జిల్లాల్నేనా నిట కాలేజీ వర్షాల్ని, అందుల్లో కేవలం 300 సీట్లు మాత్రమే వర్షాల్ని మేము 450 సీట్లు తీసుకువచ్చామని చెప్పారు.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: మేము సీట్లు గురించి చెప్పాము, కానీ నిధుల గురించి చెప్పాలేదు.

శ్రీ సౌము వీరాజు: అధ్యక్షా, డబ్బులు, సీట్లు అస్తి ఒకటే, అభివృద్ధిలో అస్తి భాగమే. ఏంటే, తమ్ముడు గారూ ఇలా అన్నారని నేను అడిగితే మీరు ఈ కథ చెప్పారు. నేను అవాస్తవమైన అంశాలను మాటల్చడడం లేదు. రాజీనామాల వరకూ పెళ్లాల్సిన అవసరం లేదు. అన్న విషయాలనే చెబుతున్నాను.

శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, అవాస్తవాలు మాటల్చడతూ ఉంటే ఏంటూ కూర్చోవాలా? నేను సీట్లు గురించి, అడ్డిషన్ల గురించి మాటల్చడాను. ఇన్స్పెట్టూపస్సు ప్రారంభమయ్యాయని చెప్పాను, కానీ ఎప్పుడైనా కేంద్ర ప్రభుత్వం బుహ్యండంగా నిధులు ఇచ్చిందని చెప్పానని నిరూపిస్తే నేను రాజీనామా చేస్తాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: వీరాజు గారూ, మీరూ, మీరూ మాటల్చడకోకుండా షైర్క్స్ ను చూసి మాటల్చడండి, ఉన్న సంప్రదాయాన్ని పాడు చేయకండి. మిగిలిన సభ్యులను కూడా మాటల్చడనివ్వండి. తరవాత మీకు కూడా సమయమిస్తాము. వీరాజు గారూ, కంపీట్ చేయండి.

శ్రీ సౌము వీరాజు: అధ్యక్షా, రాజధాని నిర్మించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తే ముఖ్యమంత్రి గారిలో, రాజధాని అభివృద్ధితో భారతీయ జనతాపార్టీ ఎట్టి పరిస్థితులలో విఫేదించదు. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందాలి. ప్రైవేట్ కలిసి ఉన్నప్పుడు మొత్తం అభివృద్ధి అంతా ప్రైవేట్ కలిసి జరిగింది. ఇప్పుడైనా రాయలసీమ జిల్లాలు, ఒంగోలు జిల్లా, ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాలు మొత్తం అభివృద్ధి చెందాలి. రాష్ట్రం విడిషాయిన మూలంగా నష్టపోయింది మన 13 జిల్లాలు. ఈరోజు 13 జిల్లాలు అభివృద్ధి చెందాల్సిన అవసరముందా, లేదా? అభివృద్ధి వికేంద్రీకరణ జరగవలనిన అవసరముందా, లేదా? అన్ని జిల్లాలలో కార్బూక్మాలను అనోన్సు చేశారు. కానీ ఏ జిల్లాలో, ఏ కార్బూక్మాం కూడా అనులు జరిగిన దాఖలాలు లేవు. గత కొన్ని సమావేశాలలోనే చదివి వినిపించాను.

Decentralization of the development is the key for entire Andhra Pradesh development. గతంలో ప్రైవేట్ కలిసి ఉన్నప్పుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ నిడిషాయిన తరవాత నష్టపోయాము కనుక మరలా ఈ రాష్ట్రాన్ని నష్టపోయి గురిచేయేద్దని మీద్యారా మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

మ. 01.00

శ్రీ డోక్య మాణిక్య వరప్రసాద్: అధ్యక్షా, శ్రీ సొము పీరాజుగారిని రాజధాని గురించి మాటల్డాడమంటే ఆయన రాజకీయాలు మాటల్డాడారు. అమరావతి రాజధాని సుమారుగా ఐదు కోట్ల మంది ప్రజలకు సంబంధించి చరిత్రలో మన ముందు జరుగుతున్న ఒక అద్భుతమైన రాజధాని నిర్మాణం. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు రాజధాని నిర్మాణంపై ఎటువంటి శ్రద్ధ తీసుకున్నారో రైతులను, ఆ ప్రాంత ప్రజలను ఎలా ఒప్పించారో అది ఒక వండర్గా అందరూ చర్చిస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ఒక్క మాట. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సొము పీరాజు గారు ఆ అంశం కాకుండా, మిగిలిన అన్ని అంశాలు మాటల్డాడారు. తమరు సభలో మాకు కేటాయించిన అంశం ఏమిటంటే అమరావతి నగర రాజధానికి సంబంధించిన నిర్మాణంపై చర్చ. సభ్యులు ఆ విషయం కాకుండా మొత్తం మాటల్డాడారు. అందువలన తమ ద్వారా చెప్పేదేమిటంటే గౌరవ సభ్యులు ఆ అంశాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వానికి ఏం సూచనలు చేయాలి, సభ ద్వారా ఈ రాష్ట్రానికి ఏ విధంగా సూచించాలి, మనం గొప్ప రాజధానిని ఏ విధంగా నిర్మించుకోవాలి, ముఖ్యమంత్రిగారి కష్టానికి మనం ఏ విధంగా తోడ్డడాలి, ఇటువంటి అంశాలపైన గౌరవ సభ్యులు మాటల్డాడితే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం, ఉద్దేశం కూడా అధ్యక్షా. అంతేగాకుండా గౌరవ సభ్యుల వాయిన్ ఎప్పుడైనా చాలా బాగుంటుంది. చాలా ఆపేశంగా ఆయన సబ్బెక్కను ప్రీపేర్ అయి వస్తారు. కాసీ, అంశాన్ని ప్రారంభించిన తరువాత ఆయన డీపియేట్ అయిపోతారు. పాపం ఎక్కుడికి వెళ్లి మాటల్డాడతారో ఆయనకే దానిపైన కంట్లో ఉండదు. అధ్యక్షా, ఆ విధంగా మేము ఎవరమన్నా ఎమోవనల్గా ఫీలయిసప్పుడు దయచేసి కొంచెం మమ్మిన్ని గాడిలో పెట్టమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సొము పీరాజు (మైక్రోలేదు): అధ్యక్షా, అలా వ్హీగతంగా మాటల్డాడితే నేను అంగీకరించను. నేను ఏమి డీపియేట్ కాను. ఇందులో కేవలం కేపిటర్ గురించే మాటల్డాడను. దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలలోని రాజధానుల గురించే మాటల్డాడను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: శ్రీ సొము పీరాజుగారూ, కూర్చోండి.. రాజేంద్రప్రసాద్ గారూ, మాటల్డాడండి. Only 10 minutes.

శ్రీ వై.ఎ.బి. రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర విభజన తరువాత, కట్టబట్టలతో రాజధాని లేసటువంటి రాష్ట్రానికి, మన ఆంధ్రాకి మనల్ని పంపించి వేస్తే, దానిని ఒక ఛాలెంజ్ గా తీసుకుని దాదాపుగా రూ.16,000 కోట్ల లోటుబడ్డెట్లతో ఉన్నప్పటికీ అమరావతి లాంటి ఒక గొప్ప కేపిటర్ సిటీని నిర్మించడానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఒకగొప్ప మహా యజ్ఞాన్ని చేస్తున్నారు. యజ్ఞాల సమయంలో రాక్షసులు వచ్చి ఆటంకాలు కలిగిస్తారని పూర్వకాలంలోను, పురాణాలలో విన్నాము. ఆ రకంగా ఈరోజునకొంతమంది నాయకులు వ్యాపారించడం చాలా బాధాకరం. ఏం అధ్యక్షా, వాళ్ళు తెలుగువాళ్ళు కాదా? వాళ్ళు ఆంధ్రా వాళ్ళు కాదా? ఆంధ్రా వాళ్ళకు రాజధాని

వద్ద? అమరావతిని నిర్మించుకోవద్ద? మీ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారు దిలీని తలదన్నే రాజధానిని ఆంధ్రా ప్రజలకు నిర్మిస్తానని చెప్పి...

శ్రీ సోము వీరాజు (మైక్రోఫోను): అధ్యక్ష, ప్రధాన మంత్రిగారి పేరు లేనిదే మాట్లాడడా... ప్రధాన మంత్రిగారి పేరును దఫదఫాలుగా ఎందుకు మాట్లాడాలి? సభలో లేనివారి గురించి ఎందుకు మాట్లాడతారు? వదేవదే ఎందుకు వారి పేరును వ్యక్తం చేస్తారు?

శ్రీ హె.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్: మీరు కూడా చాలా మాట్లాడారు.

శ్రీ సోము వీరాజు: మీరు ఆయన పేరు ఎత్తందే మాట్లాడలేరా?

శ్రీ పయ్యానుల కేశవ్: సార్, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సోము వీరాజు గారు తమ అభిప్రాయాలను చెపితే మాకు అభ్యుంతరం లేదు. కానీ, మేము 'ఏం మాట్లాడాలో' ఆయన డిస్ట్రిక్టు చేసే పరిస్థితుల్లో ఉండడం ఈ సభకు తెలియాలి. రెండవది.... రెండు నిముషాలు వినండి....

శ్రీ సోము వీరాజు (మైక్రోఫోను): నేను మాట్లాడేటప్పుడు 10 మంది లేచి మాట్లాడారు, అప్పుడు

శ్రీ పయ్యానుల కేశవ్: ఏమన్ను పెద్దగా మాట్లాడే కంరం మాకూ ఉంది....

(అంతరాయం)

(ఈ దశలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సోము వీరాజుగారు వెల్తలోకి వచ్చి ప్రధాన మంత్రిగారి పేరును రికార్డుల నుంచి తొలగించమని కోరసాగారు.)

శ్రీ పయ్యానుల కేశవ్: వీరాజు గారూ, వినండి.... సార్, సభ్యులు సభలో లేని వాళ్ళ గురించి మాట్లాడద్దని అంటున్నారు... వీరాజు గారూ, నేను చెప్పేది వినండి సార్....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెవ్యూటీ చైర్మన్: వీరాజు గారూ, వినండి, మీకు చాలా టైం ఇచ్చాం కదా!

శ్రీ పయ్యానుల కేశవ్: సార్, వదేవదే ఆయన సభలో లేనివాళ్ళ గురించి మాట్లాడద్దంటున్నారు సార్. బయట ఉన్న ఐదు కోట్ల మంది గురించి మాట్లాడడానికి ఈ సభ ఇక్కడ ఉంది సార్. మన గురించి మనం ఇక్కడ మాట్లాడుకోవడానికి ఈ సభ ఇక్కడ లేదు. బయట ఉన్నటువంటి ఐదు కోట్ల మంది ఆశలు, ఆకాంక్షలు... వీరాజుగారూ దయచేసి మేము చెప్పేది వినండి....

(శ్రీ సోము వీరాజు గారు ప్రధానమంత్రిగారి పేరును రికార్డుల నుంచి తొలగించాలని వదే వదే కోరసాగారు.)

శ్రీ వయ్యాపుల కేశవ్: పీరాజాగారూ, వినండి మీరు. ప్రతిసారి మి ఈ రన్నింగ్ కామెంటీ ఏమిటి?

శ్రీ సౌము పీరాజు (మైకు లేదు) : మాటల్లాడింది తప్ప అయితే, అవసరమైతే నన్న సభ నుంచి బహిష్కరించండి సార్....

మిశ్సర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: అట్లా కాదు పీరాజు గారూ, మాటల్లాడడానికి మీకు అవకాశం ఇచ్చాను. వాళ్ళు చెప్పేది కూడా వినండి. మీరు వినకుండా మాటల్లాడితే ఎలా? మాటల్లాడడమే కాదు, ముందు వాళ్ళు చెప్పేది కూడా వినండి. మీరు వినడం కూడా నేర్చుకోండి పీరాజు గారూ, మీరు షైర్క్స్ చూసి మాటల్లాడాలని చెప్పాను. మీరు మాటల్లాడేటప్పుడు అడ్డు తగులుతున్నారని మీరు షైర్క్స్ కి చెప్పారు. ఇప్పుడు కేశవ్ గారు మాటల్లాడుతున్నప్పుడు మీరెందుకు అడ్డు తగులుతారు? ప్లీజ్ వినండి. మీకు అవకాశం కావలసి ఉంటే మరల రండి. ఏదన్నా అవకాశం ఉంటే నేను ఇస్తాను. ముందు వాళ్ళు చెప్పేది వినండి.

(నభ్యులు శ్రీ సౌము పీరాజు గారు తమ స్థానానికి వెళ్ళి కూర్చున్నారు.)

శ్రీవయ్యాపుల కేశవ్: ధాంక్యూ సార్. నభలో లేనివారి గురించి మాటల్లాడడం కంటే బయట ఉన్న ఐదు కోట్ల మంది ఆశలు, ఆకాంక్షలు గురించి మాటల్లాడడానికి ఈ రెండు సభలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. ఈ ఆశలు, ఆకాంక్షల్లో శ్రీ నరేంద్ర మోది గారు కూడా ఒక భాగం అధ్యక్షా. కలిసి ఎన్నికలకు వెళ్ళాం. కలిసి వాగ్గొనాలు చేశాం. కలిసి ఈ ప్రజలకు ఒక ఆలోచనను రేకెట్టించాం. దానిమీద మా సభ్యులు మాటల్లాడితే ప్రధానమంత్రి గురించి మాటల్లాడద్దంటే ఇంక మనం ఇక్కడ కూర్చుని ఎవరి గురించి మాటల్లాడాలి సార్? మన గురించి మనం మాటల్లాడుకోడానికా సార్? ఈ రాష్ట్రప్రజాస్టికానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసినటువంటి వాగ్గొనాల గురించి, కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పినటువంటి మాటల గురించి మా సభ్యులకు మాటల్లాడే హక్కు ఉందన్న విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సౌము పీరాజుగారు తెలుసుకుంటే మంచిది తప్ప, ఆయన పదే పదే అడ్డు తగలడం మంచిది కాదనేటటువంటిది వారికి హితవు చెపుతున్నాను సార్.

మిశ్సర్ డెఫ్యూటీ షైర్క్స్: ఓ.కే. రాజేంద్రపసార్ గారూ,...త్వరగా కంపీట్ చేయండి.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రపసార్: అధ్యక్షా, ఇప్పుడే మొదలు పెట్టాను. ప్రధానమంత్రిగారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు దిల్లీని తలదన్నే రాజధానిని మనకు కట్టిపెడతానన్న విషయం, హామీ ఇచ్చిన విషయం వాస్తవమా, కాదా? మరి దిల్లీని తలదన్నే రాజధానికి మీరు రూ.1500కోట్లు మాత్రమే అంటే కేవలం ఈ రూ.1500కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చి దిల్లీని తలదన్నే రాజధానిని ఎలా కట్టుకుంటాం అధ్యక్షా? పైగా మిత్రులు శ్రీ సౌము పీరాజు గారు అంటారు - రాజధాని కట్టుకునే బాధ్యత మీదేనని అంటారు.

శ్రీ సౌము పీరాజు (మైకు లేదు): అధ్యక్షా, ఒక్క నిముషం...సార్, నేను ఈ అబద్ధాలు వినలేను...

మిష్టర్ డెప్యూటీ షైర్స్: వీరాజు గారూ ఉండండి, మీకు నమయం ఇస్తాను. ముందు వారు చేసే మాటలు నోట్ చేసుకోండి. వాళ్ళ ఇంకా ప్రారంభించకుండానే మీరు అడ్డు వేస్తే ఎట్లా? వీరాజు గారు మీరు సీనియర్ మొంబరు.

శ్రీ సాము వీరాజు (మైకులేదు): సార్, నేను ఈ అబద్ధాలు వినండు...

మిష్టర్ డెప్యూటీ షైర్స్: వీరాజు గారూ వాళ్ళ ఏం మాట్లాడుతున్నారో ముందు వినండి... మీరు సభలో మాట్లాడేటప్పుడు వాళ్ళ అడ్డు తగులుతున్నారని వదేవదే మాట్లాడారు... అది రికార్డుల్లో ఉంది. వాళ్ళ ఇంకా స్టోర్ చేయకుండానే మీరు అడ్డుతగులుతున్నారే? ఆయన ఏం చెబుతారో వినండి. అస్తి నోట్ చేసుకోండి. మీకు అవకాశాన్ని మళ్ళీ నేను ఇస్తానని అన్నాను కదా! ముందు వినండి. కేవలం మాట్లాడడమే కాదు, వినడం కూడా నేర్చుకోండి వీరాజుగారు. రాజేంద్రప్రసాద్ గారూ, మీరు త్వరగా కంటీట్ చేయండి.

శ్రీ బుద్ధా వెంకటేశ్వరరావు (మైకులేదు) : ఆయన సీనియర్ మొంబరే కదా సార్.

శ్రీష్వ.వి.బి.రాంజేంద్రప్రసాద్: సార్, నేను ఇంకా ప్రారంభించనే లేదు, అప్పుడే ముగించమంటున్నారు. అధ్యక్షా, రాజధానికి రూ.1500కోట్లు. శ్రీ సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్గారి విగ్రహం కట్టుకోవడానికి రూ.2,000కోట్లు ఇచ్చారు. చుత్రవలి శివాజీ విగ్రహం కట్టడానికి రూ.3,000కోట్లు పై చిలకు ఇచ్చారే. ఆ పాటి కూడా మా ఐదు కోట్ల ఆంధ్రప్రదీప రాజధాని విలువ చేయలేదా అధ్యక్షా? వారికి ఎందుకు మనసు రాలా? వారు అహ్మదాబాద్లో కన్నెల్న సెంటర్ కట్టుకోవడానికి రూ.2,000కోట్లు పై చిలకు ఇచ్చారు. అక్కడ కేవలం ఒక మీటింగ్ హాల్ కట్టుకోడానికి డబ్బులు కూడా ఇచ్చారు. ఇక్కడ ఒక రాజధానిని కట్టాలి అధ్యక్షా. నున్న నుంచి ప్రారంభించి కట్టుకోవాలిన ఈ రాజధానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఒక మహాయజ్ఞం చేస్తుంటే, ఈ అమరావతి రాజధానిని అభివృద్ధి చేయాలని రేయించవచ్చు కష్టవడుతూ ఆయన క్యాచేస్తుంటే, బీజేపి నాయకులు సైంధవుల్లాగా అడ్డువడుతున్నారు. ఆ రోజున మన అమరావతి రాజధాని శంకుస్థాపనకు వచ్చిన ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోది గారు ఒక చెంబుడు సీళ్ళు, ఒక గుప్పెడు మళ్ళీ తీసుకువచ్చారు. ఇంకేముంది? దింతోనే ఏదో చేస్తానని అన్నారు...

శ్రీ సాము వీరాజు (మైకులేదు): అధ్యక్షా, ఆయన సైంధవులు అనే మాట మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ షై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, నూటికి నూరు శాతం వారు సైంధవుల్లాగానే అడ్డువడుతున్నారు. మా ఆంధ్రప్రదీప ఆశలకు, ఆశయాలకు మా నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి మీద ఉన్న ఈర్లో, అనూయలతో

శ్రీ సాము వీరాజు (మైకు లేదు. వెల్లోకి వచ్చి మాట్లాడసాగారు): అధ్యక్షా, సైంధవులనే వడాన్ని రికార్డుల నుంచి తొలగించండి. Remove from the records Sir.

మిషన్ డెవ్యాటీ షైర్క్స్: రాజేంద్రప్రసాద్ గారూ...

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, నేను వాస్తవాలనే మాట్లాడుతున్నాను...

శ్రీ సము పీరాజు: సైంధవులు అన్న పదాన్ని రికార్డుల నుండి తోలగించండి అధ్యక్షా...

మిషన్ డెవ్యాటీ షైర్క్స్: మీరు మీ సీటోకి వెళ్లి చెప్పండి.

శ్రీ సము పీరాజు (మైకు లేదు, తమ స్థానంలోకి వెళ్లి నిలబడి మాట్లాడసాగారు): వారు ఎక్కువ మంది ఉన్నారని, మేము తక్కువ మంది ఉన్నామని, వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు అబద్ధాలు చెబితే ఎలా?

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్: పీరాజు గారూ, అప్పుడప్పుడన్న కసీనం ఆంద్రులమని, మీరు అంధ్రుడిగానన్న ఆలోచించండి. ఆంధ్రుడిగా ఉండండి.

(అంతరాయం)

అయిన ఏమన్న తెలంగాణా నుంచి వచ్చారా, తమిళనాడు నుంచి వచ్చారా? కేరళ నుంచి వచ్చారా? కసీనం ఆంధ్రావారిగానన్న మాట్లాడుతునండి. మన ఆంధ్రప్రాంత అభివృద్ధి గురించి, ఆంధ్రులకు రాజధాని కావాలని, దానిని ఎలా కట్టుకోవాలి, పీటి గురించి మాట్లాడుతునండి. అక్కడమా నాయకులు, మా అధికారులు యుద్ధప్రాతిపదికన ఈ సచివాలయాన్ని కట్టిపెడితే, అదిగో అక్కడ బాత్రూం లేదు, ఇక్కడ కారుతోంది అంటున్నారు.

మ.01.10

అధ్యక్షా, మనం వెయ్యి, రెండువేల అడుగుల్లో ఇంటిని నిర్మించుకుంటేనే ఎక్కడో ఒకవోట లీకులు వస్తాయి, వర్వము వడితే సిఱ్లు వస్తాయి, అది సహజం. ఇన్ని లక్షల చదరపు అడుగులలో ఒక నిర్మాణం చేసినప్పుడు ఎక్కడో ఒకవోట సిఱ్లు కారణాలు. ఆ లీకేజీలను పట్టుకుని పగటి వేషగాళ్లాగా రెయిన్కోట్లు వేసుకుని, గొడుగులు పట్టుకుని వచ్చి ప్రదర్శించడం ఏమిటి?

(అంతరాయం)

శ్రీ సము పీరాజు: (మైకు లేకుండా) మేము బట్టలు విప్పి ప్రదర్శన చేస్తున్నామా? మీరు కూడా పార్లమెంటులో ఏ పేషేలు వేయిస్తున్నారో చూస్తున్నాం.

(అంతరాయం)

మిషన్ డెవ్యాటీ షైర్క్స్: రాజేంద్రప్రసాద్గారూ, మీరు సబ్సెక్షన్ మాట్లాడండి. పీరాజుగారు మాట్లాడిన దాని మీద రిప్పెన్ మినిషన్స్గారు ఇస్తారు. సమాధానం చెప్పడానికి మీకు అవకాశం ఇన్నలేదు, దానికి సమాధానం మినిషన్స్గారు చెబుతారు. మీరు రాజధాని అభివృద్ధి గురించి మాట్లాడండి.

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, చెంబుడు సిళ్లు, గుప్పెడు మట్టి తీసుకొచ్చి ప్రథానమంత్రి మౌద్గిగారు మా ఆంధ్రపు నోటిలో మట్టి కొట్టారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ సోము వీరాజు: (మైకు లేకుండా) అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి అనేక నదుల నుండి సిరు మట్టి తీసుకొచ్చారు. వారు ఎవరి నోట్లో కొట్టడానికి తీసుకొచ్చారు? వారి ఇష్టంవచ్చినట్లు మాటల్లడడానికి ఇది వారి ఒక్కరి నభ కాదు. మీరు ఈవిధంగా మాటల్లాడితే నభ నుండి వాకోట్ చేస్తాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ కంతేటి సత్యనారాయణరాజు(నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, రాజధాని అభివృద్ధి కోనం మాటల్లడమన్నారు, కాసి మౌద్గిగారిని విమర్శించడానికి పెట్టినట్లు ఉంది. ఇదంతా ఎందుకు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్కున్: మీరు కూర్చోండి. రాజేంద్రప్రసాద్గారూ, కంప్లీట్ చేయండి. ఇంకా రామకృష్ణ గారు మాటల్లాడాలి.

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, మన దేశ ప్రథానమంత్రిగారు మౌద్గిగారు కాబట్టి

శ్రీ సోము వీరాజు: (మైకు లేకుండా) అధ్యక్షా, వారు మాటల్లాడే తీరు ఏమీ బాగాలేదు.

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, వాస్తవాలు వినడానికి అంత భయపడితే ఎలా?

శ్రీ సోము వీరాజు: (మైకు లేకుండా) అధ్యక్షా, ఇష్టమొచ్చిన అబద్ధాలు చెబుతుంటే మేము సమాధానం చెప్పాలా? మేము నభ నుండి వాకోట్ చేస్తున్నాము. వాళ్ల మాటల్లాడే భాషప్పి బాగాలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్: కూర్చోండి, మాకు సమాధానం చెప్పాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్కున్: వీరాజుగారూ, నేను చెప్పింది విని పెట్టండి. వారు మాటల్లాడే భాషప్పు కూడా నేను ఎగ్గామిన్ చేసి నిర్ణయం తీసుకుంటాను.

శ్రీ కంతేటి సత్యనారాయణరాజు (మైకు లేకుండా): మౌద్గిగారిని విమర్శించడానికి ఈ చర్చ పెట్టినట్లు ఉంది. రాజధాని గురించి చర్చ పెట్టారు. కాసి దాని గురించి మాటల్లడకుండా మౌద్గిగారిని విమర్శించడానికి ఉన్నట్లు ఉంది. మేము వాకోట్ చేస్తున్నాం.

(ఆ సందర్భంలో గౌరవ నభ్యలు శ్రీ సేము వీరాజు మరియు కంటేటి సత్యనారాయణ రాజు గార్లు నభ నుండి వాకొట్ చేశారు)

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, మాకు సమాధానం చెప్పి దైర్యం లేక వారు పారిపోతున్నారా?

శ్రీ సేము వీరాజు: (మైకు లేకుండా) మీకు దమ్ము, దైర్యం లేక మా మీద ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. దమ్ము, దైర్యం లేని వాళ్లు మీరు. అబద్ధాలు చెప్పవలసిన అవసరం మాకు లేదు.

(అంతరాయం)

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: ప్రసాద్గారూ, కూర్చోండి. రామకృష్ణగారూ, మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ పయ్యానుల కేశవ్: అధ్యక్షా, ఈ నభలో కాంగ్రెస్ నభ్యలు సత్యనారాయణరాజుగారు. ఆయన బిజెపి వారికి సలహా ఇస్తారు. బిజెపి ప్రభుత్వాన్ని ఒక ప్రక్క తిడుతున్నారు, మనం ఇక్కడ ఎందుకని అని చెప్పి వారిద్దరూ కలని బయటకు వెళ్లున్నారు. అంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఏ రకమైన పాత్రలు నడుస్తున్నాయో ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటే మంచిది. కాంగ్రెస్, బిజెపి కలిపి ఈ రాష్ట్రానికి ఏ విధంగా అన్యాయం చేస్తున్నారనేది దీనిని బట్టి అర్థం అవుతుంది.

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: రామకృష్ణగారూ, 5 నిమిషాలలో కంపీట్ చెయ్యండి.

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, ...

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: రాజేంద్రప్రసాద్గారూ, మీకు ఇవ్వాలిన టైము ఇచ్చాము, కూర్చోండి. ఇప్పుడు ఇక మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు.

డా.ఎ.ఎస్.రామకృష్ణ(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, ఆయన ఉంటే రంజాగా ఉండేది. ఆయన లేకపోతే ఏమి రంజాగా ఉంటుంది?

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: మీరు కూడా కూర్చోండి. మరలా బిజెపి వారు వచ్చిన తరువాత మాట్లాడండి. బొడ్డు నాగేష్వరరావుగారూ, మీరు మాట్లాడండి.

డా.ఎ.ఎస్.రామకృష్ణ: అయినను మీరు కూర్చోబడితే బాగుంటుందనేది నా ఉద్దేశం, అంత కంటే ఏమి లేదు.

మిశ్ర్ డెప్యూటీ షైర్క్స్: రామకృష్ణగారూ, నభ్యలను కూర్చోబెట్టే డ్యాటీ నాది కాదు. అవసరమైతే నభ నుండి బయటకు పంచించే అధికారం నాకు ఉంది. అంతేగానీ, వెళ్లిపోయే వారిని కూర్చోబెట్టే డ్యాటీ నాది కాదు. వారు లేనప్పుడు ఏమి మాడ్లాలని మీరే అన్నారు కదా?

డా.ఎస్. రామకృష్ణ: నా ఉద్దేశం అది కాదు సార్, వారు ఉంటే బాగుంటుందన్నాను.

మిశర్ డెవ్యూటీ షైర్క్స్: రామకృష్ణగారూ, 5 నిమిషాలు మాట్లాడండి.

డా.ఎస్. రామకృష్ణ: అధ్యక్షా, రాజధాని నగర అభివృద్ధిపై మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు చాలా సంతోషం. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ నవ్యాంధ్రప్రదేశ్గా, బ్రహ్మండమైనటువంటి రాజధాని నగరంగా కావాలనేది నవ్యాంధ్రప్రదేశ్లో నివసిస్తున్న 5 కోట్ల మంది ప్రజల ఆకాంక్ష. ఈ ఆకాంక్షకు అనుగుణంగా మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో వివరాల గురించి చాలా స్పష్టంగా ఫేర్మొన్నారు. ఇది ఏకవక్షంగా తీసుకున్న నిర్ణయం కాదు. ప్రజల అభిప్రాయాల్ని తీసుకుని, మెజార్టి ప్రజల అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఏ ప్రాంతం అయితే రాజధాని ప్రాంతంగా బాగుంటుంది అనే ప్రజల నిర్ణయాన్ని బట్టి ఈ ప్రాంతాన్ని రాజధాని ప్రాంతంగా నిర్ణయించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు చాలా మంది బిజేపీ నాయకులు మాట్లాడారు. వారు లేకపోయినా కూడా మాట్లాడాలనిపిస్తుంది. ఎందుకుంటే సైలెంట్గా ఎక్కడో రాజధాని నిర్మాణాలు చేస్తున్నారన్నారు. సైలెంట్గా రాజధాని నిర్మాణం చేయడం ఏమిటో నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. అంత అవసరం ఏమి ఉంది? ఏ పని చేసినా ట్రాన్స్‌పరెంట్గా, ఓపెన్గా చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈరోజు రాజధాని నిర్మాణ ప్రాంతంలో ప్రతి పని కూడా మనమంతా కళ్లురా చూస్తున్నాము. కళ్లు లేనటువంటి వారికి, చెవులు లేనటువంటి వారికి, నోరు లేనటువంటి వారికి మాత్రమే ఇక్కడ రాజధాని నిర్మాణ ప్రాంతంలో రాజధాని నిర్మాణం జరగడంలేదు, కట్టడం లేదు, రోడ్లు నేయడం లేదని అనుకుంటారు.

అధ్యక్షా, పాదయాత్ర చేస్తున్న ప్రతివ్వక్క నాయకుడ్ని ఈరోజు అనేక సందర్భాల్లో మనం చూశాం. రాజధాని ప్రాంతంలో ఒక ఇటుక కూడా వడలేదు, ఒక్క భవన నిర్మాణం కూడా జరగలేదని వచ్చి అబద్ధాలు వారు ప్రచారం చేయడం జరుగుతోంది. ఇది మనం అనేటువంటిది కాదు. టివీలాంటి కోస్చి ఛానల్స్ ప్రచారం చేస్తున్నాయి. రాజధాని ప్రాంతం అయిన అమరావతిలో ఎటువంటి నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి, ఎటువంటి కట్టడాలు జరుగుతున్నాయనే విషయాన్ని కూడా కళ్లకు కట్టినట్లు ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఒక చక్కటి రాజధానిని నిర్మించుకోవాలనేది మనందరి కల. మనం ఈ సభలో కొత్తగా ప్రవేశించిన నాటికి, నేటికి ఒకసారి ఇక్కడ పర్యావేక్షించినట్లుయైతే రాత్రిపూట లైట్లు కనిపిస్తుంటాయి. ఎక్కడక్కడ ఏ నిర్మాణాలు జరిగాయన్నది మనకు కనిపిస్తుంటుంది. పోలవరానికి ఏ విధంగా పర్యాటకుల్ని తీసుకెళ్తున్నామో అదేవిధంగా ఈ 13జిల్లాల నుండి కూడా రాజధాని ప్రాంతానికి తీసుకొచ్చి చూపించాల్సిన ఆవశ్యకత ఉందని భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నాకున్న నమాచారం ప్రకారం దాదాపు రోజుకు 2,000 టిప్పర్లు, 10,000 ట్రాక్టర్లు, 1,000 ప్రైక్సెనర్లు, 5,000 లారీలలోపాటు రోజుకు దాదాపు 12,000 మంది నుండి 15,000 మంది వరకూ 24 గంటలూ పనిచేస్తున్న పరిస్థితి, **vibrant activity** అనేది ఈరోజు అమరావతి రాజధానిలో కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. నోటులో ఇచ్చినట్లుగా దీని కోసం ప్రత్యేకమైనటువంటి సిఆర్డిఎస్ నంస్టను కూడా స్థాపించి దాని

వర్యావేక్షణను మంత్రిగారు కూడా రెగ్యులర్స్ మానిటర్ చేస్తున్నారు. దాదాపు 48 మండలాలలో ఈ రాజధాని ప్రాంతం ఉందని చెబుతున్నారు. 1600 కిలోమీటర్ల రోడ్లు కూడా వేయడం జరిగిందనేది వాస్తవం. రాజధాని ప్రాంతానికి ఒకవైపు 8,600 చ.కిలోమీటర్లు, ఒకవైపు 215 చదరపు కిలోమీటర్లలలో ఈరోజు అనేక కట్టడాలు నిర్మించడం వాస్తవం ఇది మనందరికి తెలుసు. మరి ఇక్కడ జరుగుతున్న నిర్మాణాలు చూస్తే అద్భుతంగా ఉంది. నేను ప్రతిరోజుగు 10టారు పెళ్ళా ఉంటాను. వెళ్లే సందర్భంలో కుడివైపు, ఎడమవైపు చూస్తుంటే అనేకమైన కట్టడాలు కనిపిస్తున్నాయి.

మ. 01.20

అధ్యక్షా, అది ఎమ్మెల్సీ, ఎమ్మెల్సీ, హైకోర్స్, ఎన్జిపోలకు సంబంధించిందా, లేకపోతే సెక్రటేరియేట్కు సంబంధించిందా అనేసటువంటిది న్యాక్టేషన్లియదు కాసీ ఎక్కడ చూసినా క్షుడాలు, రోడ్లు విపరీతంగా కనిపించడాన్ని మనం చాలా స్పష్టంగా, కళ్లారా వీక్షిస్తున్నాము. ఒక అద్భుతమైన రాజధాని నగరంగా భవిష్యత్తులో ఈ నగరం రూపొంతరం చెందుతుందనడంలో ఏమాత్రం అనుమానం లేదు. ఒక అంచనా ప్రకారం 8,600 చదరపు కిలోమీటర్లలో రాజధాని ప్రాంతం హూర్టయిపోయిన తరువాత ఒకవైపున గుంటూరు, మరోవైపున విజయవాడ, తెనాలి, మంగళగిరి మొత్తం కలుపుకుంటే ప్రైదరాబాదు కంటే 14 రెట్లు ఈ రాజధాని అవుతుంది. దాదాపు 40 లక్షల జనాభా నివసిస్తున్నారనే భవిష్యత్ చిత్రాన్ని చూస్తే ఒక అద్భుతమైన రాజధాని మనం నిర్మించుకుంటున్నాము. ఇది ఒక కల. ఇంత కాలానికి మన కల సాకారం అవుతుందని మనం చాలా ఆనందంగా, సంతోషంగా ఉంటున్న వరిస్థితుల్లో, ఎవరైతే విమర్శకులు ఉన్నారో ఒక్క ఇటుక కూడా వడలేదు, ఒక్క భవనం కూడా నిర్మించలేదు, ఇన్ని ఎకరాలు అవసరం లేదు, ఇన్ని చదరపు అడుగులు అవసరం లేదని ఎవరైతే అంటున్నారో, వీరంతా కూడా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అద్భుతమైన రాజధాని నగరాన్ని నిర్మిస్తారని, ఆయనకు పేరు వస్తుందని, ఆయనకు రాకూడదని, అసూయతో, ద్వారంతో, వగతో విమర్శలు చేస్తున్నారని కళ్లు ఉన్నటువంటి వాళ్లందరికి చాలా స్పష్టంగా అధికువుతుండనేది నత్యం. ఈ విమర్శలు మానుకోవాలి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు చేస్తున్న ఈ భగీరథి ప్రయత్నాన్ని అందరూ అభినందించి తీరాలి. మరి ఈ సందర్భంగా నా అభిప్రాయాల్ని వ్యక్తపరుస్తూ, ఈ అవకాశాన్ని కల్పించిన మీకు నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, రాజధాని నగర అభివృద్ధికి సంబంధించి పది పేజీల డాక్యుమెంట్సు ఇచ్చారు సంతోషం. అయితే మొత్తం విషయాలలో హూర్టి స్పృత లేదనే అభిప్రాయాన్ని ముందుగా నేను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. రాజధాని ప్రాంతానికి సంబంధించిన దానిలో ప్రధానంగా ఏడు అంశాలు ఇచ్చారు. ఒకటి భూసమీకరణ. భూసమీకరణకు సంబంధించి స్నేతే కొన్ని సూచనలు చేస్తా, మంత్రిగారి నుంచి కొన్ని సమాధానాలు ఆశిస్తున్నాను. ఇందులో ఉండవల్లి, పెనుమరు, నిడుమరు తదితర గ్రామాల్లో 1150 ఎకరాల వరకు ఈ మధ్యలో భూమిని మనం

తీసుకోలేకసాయాము. దీనివలన ఏమైనా రాజధాని నిర్మాణానికి అడ్డంకి ఉన్నదా! లేనప్పుడు ఆ భూమిని బలవంతంగా సేకరించాల్సినటువంటి అవసరం లేదనే అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తూ, దాని వలన ఏమైనా అడ్డంకి ఉందేమోనని తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. రెండవది, రాజధానిలో బృహత్తర ప్రణాళిక అనే దానిలో చాలా విషయాలు వచ్చాయి. ఇందులో ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కి రూ. 48,115 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందన్నారు. మొత్తం అన్నింటికి కలిపి మనకు ఎన్ని లక్షల కోట్లు ఖర్చు అవుతుందో ఒక అంచనా ఇచ్చి ఉంటే బాగుండేదనేది నా అభిప్రాయం. మూడవ అంశం ఏమిటంటే ఎమ్మెల్సే, ఎమ్మెల్సీలు, అధికారుల కౌర్సుల నిర్మాణం ప్రారంభమయిందని, హైకోర్సుకు సంబంధించిన డిజెన్సు ఖరారయ్యాయని అంటున్నారు. శాస్త్ర అసెంబ్లీ, సెక్రటేరియట్కు సంబంధించి డిజెన్సు ఇంత వరకు ఖరారు కాలేదు. అపి ఎప్పటికి ఖరారపుతాయి. ఖరారు చేసే పరిస్థితి కూడా ఏమిటో చెప్పాలని నేను కోరుతున్నాను.

అలాగే ఈ రాజధాని నగరానికి సంబంధించినటువంటి మౌలికసదుపాయాలు అన్నింటినీ కూడా సమకూర్చుకోవడం కోసం మనం ఏమి చేసామంటే, దీనిలో భారత ప్రభుత్వ మద్దతు, హాడ్క్స్ మరియు ఇతర వాణిజ్య బ్యాంకుల నుండి రుణాలు, సీఆర్డిఎస్ ద్వారా బాండ్ల జారి. ఇలా ఈ మూడింటి నుంచి మనం తీసుకోవాలనుకున్నాము. ఇప్పటివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి కేవలం రూ.1500కోట్లు నిధులు మాత్రమే వచ్చాయి. గుంటూరు నగరానికి, అలాగే విజయవాడ నగరానికి ఈ రెండింటికి రూ.500కోట్లు చోప్పున రూ.1000కోట్లు వచ్చాయి. అంటే రూ.2500కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఇవ్వాలి, ఎంత ఇచ్చింది, దీనిపై మన పరిస్థితి ఏమిటి, కేంద్ర ప్రభుత్వ పైఫారిపై మనం ఏమి చేయాలనే దాని మీద కూడా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇలా అయితే ఇది 2050 నాటికి కూడా పూర్తపుతుండా అనేటువంటిది మాకు ఉన్న అసుమానం. అలాగే రైతుల నుంచి భూసమీకరణ చేశాము. రైతులకు ప్లాటలు అభివృద్ధి చేసి ఇస్తామని చెప్పాము. కానీ రైతుల ప్లాటలు అభివృద్ధి మాత్రం ఎక్కుడా కనబడటం లేదు. వాళ్ల ప్లాటలు ఎక్కుడ ఉన్నాయో తెలియని పరిస్థితి ఉన్నది. మరొక అంశం ఏమిటంటే ఈ భూసమీకరణ చేసే నమయంలో అస్టేషన్, లంక భూములన్నింటిలో ఎక్కువగా ఎస్టీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాల వారు సాగు చేసుకునే భూముల్ని మనం తీసుకున్నాము. కానీ, ఆ భూమి ప్లాటాను అభివృద్ధి చేసి ఇచ్చే విషయంలో మనం వివక్షత చూపుతున్నాము. 2013 భూసేకరణ చట్టం ప్రకారం అస్టేషన్ భూమి గాసి, లేదా మామూలు భూమి గాసి, లంక భూమి గాసి అనేది లేకుండా సమానంగానే ఆ ప్లాటలు ఎలాట్ చేయాలి. ఎలాట్ చేయడమే కాకుండా అభివృద్ధి చేసి ఇవ్వాలి. అలాగే ఈరోజున సీఆర్డిఎస్ పరిధి కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలో నుమారుగా 40 మండలాలకు పైగానే ఉంది. అయితే, మన రాజధాని 29 గ్రామాల్లోనే కొంతమేర అభివృద్ధి మనకు కనబడుతోంది. మిగిలిన సీఆర్డిఎస్ ప్రాంతంలో కూడా అభివృద్ధి ప్రణాళికలు కనిపీంచాల్సిన అవసరం ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్స్: కంప్లీట్ చేయండి...

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, చేస్తాను సార్, మేము విషయాలు చెప్పేటప్పుడు కొంచెం... నేను ఎక్కువగా మాట్లాడను, వివాదాలకు రాను, నేను విషయమే చెబుతాను.

అలాగే రాజధాని ప్రాంతంలో భూమి ఇచ్చిన రైతులకు సంబంధించిన వారిలో మనం వారి పిల్లలకు ఉచిత విద్య గానీ, వారిలో చదుకున్న వారికి ఉద్యోగావకాశాలు గానీ, వారికి వైద్య సదుషాయాలు గానీ కల్పిస్తామని ఇచ్చిన హార్ట్ కార్డులను కొన్ని హాస్పిటల్స్ తిరస్కరిస్తున్నాయి. వాటిపై చర్చలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని కూడా తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, రాజధాని ప్రాంతంలో ఉపాధి కోల్సోయిన కూలీలకు సంబంధించి నెలకు రూ. 2500ల చోపున ఇస్తున్నాము. అప్పుడు మీటింగ్ పెష్టి ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి 10 శాతం పెంచుతామని అన్నారు. అదే రైతులకైతే ప్రతి సంవత్సరం 10 శాతం పెంచుతామని చెప్పారు. ఈ వివక్షత లేకుండా కూలీలకు కూడా ప్రతి సంవత్సరం 10 శాతం పెంచేలా చర్చలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. దానితో పాటుగా రాజధాని స్టోర్స్ ఏరియాలో సింగపూర్ కంపెనీకి 1690 ఎకరాల భూమిని స్వీన్ చాలెంజ్ మెథడ్లో ఇచ్చాము. ఇంతవరకు దానిలోనే అభివృద్ధి కనబడడం లేదు. మనం మొత్తం అభివృద్ధి చేసిన తరువాత వారు రియల్ ఐస్ట్ పెడతారేమోననే అనుమానాలు కూడా ఉన్నాయి. కాబట్టి స్వీన్ చాలెంజ్ వద్దతిలో సింగపూర్ వారికి ఇచ్చిన భూమిలో వారు కూడా వచ్చి మొదలు పెడితేనే అభివృద్ధి ఉంటుందనే అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే కొండవిటి వాగు ముంపుకు గురయ్యే 13 గ్రామాలు ఈ ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. ఈ గ్రామాలు ముంపుకు గురికాకుండా అక్షిడ్ట్స్ నిర్మిస్తున్నామన్నారు. దానికి సంబంధించిన వివరాలను కూడా ఇందులో పొందుపరిచి, ఎలాంటి భయాందోశనలు లేకుండా ఆ గ్రామాల్లో ఉండే వారికి వెన్నుదన్నగా నిలవాల్సిన అవసరం కూడా ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడే వసిచేసుకుని బుతుకుతారని కూలీలకు ఉపాధి హామీ క్రింద నర్సరీలు ఏర్పాటు చేశాము. ఈ నర్సరీలస్తే కూడా మూత్రపడుతున్నాయి. అందుకని ఈ విషయాలస్తే దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు రాజధాని అభివృద్ధిలో ప్రజల బాధలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని, అదే క్రమంలో రాజధాని అభివృద్ధికి సంబంధించిన నిధులు ఏవైతే సేకరిస్తున్నారో, ఆ సేకరించిన నిధులను తిరిగి తీర్చే క్రమంలో ఆ అప్పులకు వడ్డిలస్తే కూడా ఎలా మనం తిరిగి చెల్లిస్తామనే దానిపై కూడా ఒకసప్పత ఈ రిపోర్టలో ఉండుంటే బాగుండేదనే అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తూ, ఏదేమైనా ఒక మంచి రాజధాని నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి పైన నమ్మకంతో రాజధాని కోసం 33,000 ఎకరాల భూమిలివ్వడం చాలా ఆనందం. అందుకు

మ.01.30

శ్రీ జి.తిప్పేస్వామిః అధ్యక్షా, అలనాటి అమరావతిని ఇంద్రుడు పాలిస్తే, ఈనాడు ఈ అమరావతిని చంద్రుడు పరిపాలిస్తున్నాడు. ఇది దేవుడిచ్చిన గొప్ప వరం. అందుకోసం భగవంతునికి కూడా ఈ సభ ద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, గ్రామాల్లో ఏదైనా స్వాలు మంజురుయ్యంది, దానికి భూమి కావాలంటే దొరకటం చాలా కళ్ళం. మరి అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఒక వ్యక్తిపైన, ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి పైన నమ్మకంతో రాజధాని కోసం 33,000 ఎకరాల భూమిలివ్వడం చాలా ఆనందం. అందుకు

రైతుల్ని కూడా అభినందిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో తెలియజేసేదేమంటే - పోలవరం ప్రాజెక్టు వసుల్ని, అక్కడ జరుగుతున్న అభివృద్ధిని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న రైతులకు చూపించి, రైతుల్లో ఒక మనోదైర్యాన్ని ఏవిధంగా గైతే నింపారో, అదే ఏధంగా 5 కోట్ల మంది ఆంధ్రప్రజలకు మనకు రాజధాని లేదనే లోటు తీర్మానికి దయచేసి ప్రజలందరికి అమరావతిలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చూపించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలా ఎందుకు కోరుతున్నానంచే మనకు రాజధాని లేదని చాలామంది బాధపడుతున్నారు. ఇది తాత్కాలికమైన రాజధాని. శాశ్వతమైన రాజధాని కూడా కడుతున్నామనేది చూసి ప్రజలు ఆనందవడటానికి పీలు కల్పించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గార్టి కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రాంతానికి రాయలసీమ ప్రాంతం చాలా సుదూర ప్రాంతం. అనంతపురం నుండి ఇక్కడికి రావాలంటే నుమారు 700, 800 కిలోమీటర్లు 14 గంటలపాటు ప్రయాణించి రావాలి. అధ్యక్షా, మీ ఊరు నుండి ఇక్కడకు రావాలంటే 3 గంటల్లో రాపచ్చ కాసీ, మా ఊరు నుండి ఇక్కడికి రావాలంటే మాత్రం 14 గంటలు ప్రయాణం చేయాలి. కాబట్టి, అనంతపురం-అమరావతి ఎక్స్‌ప్రెస్‌వే ఏదైతే ఉందో, అది దయచేసి త్వరగా హూర్తి చేయండి. లేకపోతే మాకు చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుంది. రాజధానికి రావడానికి మాకున్న ఒకటే ఎక్స్‌ప్రెస్ 'ప్రశాంతి ఎక్స్‌ప్రెస్'. దాంట్లో ఎమ్మెల్చే, ఎమ్మెల్చిలకే సీట్లు దొరకవు. ఆ ఏధంగా చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. మేమంతా 800 కి.మీ. ప్రయాణించి ఈ రోజు అమరావతికి రావాలిన అవసరముంది. దయచేసి, ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమైతే నంకల్పించారో దాన్ని సెరవేర్చేందుకు, ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం అడ్డంపడినా కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేకమైన విధానాన్ని ఆలోచించి వసిచేస్తున్నారు. అది ఏవిధంగా ఆలోచించి చేస్తున్నార్నేది మాకైతే అర్థం కాదు గాని, అనంతపురం జిల్లా నుండి అమరావతికి ప్రత్యేకమైన ఎక్స్‌ప్రెస్‌వేను యుద్ధప్రాతిపదికన చేపట్టి మా రాయలసీమ ప్రాంత వాసులకు ప్రయాణ సాలభ్యం కల్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావుః అధ్యక్షా, ఈ రోజున అమరావతి రాజధానిగా మనం ఎందుకు నిర్ణయించామనేది చెప్పవలసివస్తే, రాష్ట్రానికి భౌగోళికంగా ఈ ప్రాంతం మధ్యలో ఉంది. కృష్ణానది తీరంలో ఉంది. అంతేగాకుండా, విజయవాడ-గుంటూరు మధ్య భాగంలో ఉంది. **Centrally located place** అయినందువల్ల, మన ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక దఫాలుగా చర్చించి నిర్ణయం తీసుకుని ఇక్కడ రాజధాని పెట్టారు. మాకు కాకినాడ రాజధాని కావాలని అడిగాము. కొందరు రాజమండ్రి, విశాఖపట్టం, తిరుపతి రాజధాని కావాలని అడిగారు. కాసీ, **it is a centrally located place** కాబట్టి, ఇక్కడతే బాగుంటుందని విజయవాడ-గుంటూరు మధ్యలో ఈ ప్రాంతాన్ని రాజధానిగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇటువంటి మంచి ఆలోచన ఇది. వక్కనే నేపణల్ ప్రావే ఉంది. సెంటుల్ లోకేషన్లో మంచి దైర్చీ స్టేషన్ (విజయవాడ) కూడా ఉంది. గన్ధవరంలో ఎయిర్పోర్టు ఉంది. ఇవస్తు దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇక్కడ రాజధాని ఏర్పడింది. మంచి రాజధానిగా తయారుచేయడానికి అనేక ప్లాన్లు చేస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా చెప్పాలంటే, ల్యాండ్ హూలింగ్ అనేది చరిత్రలో చాలా ముఖ్యమైన ఘట్టం. 26,000 మంది రైతులు

33,000 ఎకరాల భూమిని ల్యాండ్ హూలింగ్ క్రింద ఇచ్చారంటే చిన్న విషయం కాదు. అంతేగాకుండా, 20,000 మంది వ్యవసాయ కూలీలు కూడా ఇందుకు ఒప్పుకుని ఇదంతా చేయడమన్నది విశేషం. అశాస్త్రియంగా, అన్నాయంగా రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత, రాజధాని లేకపోయినప్పటికీ కూడా దీన్ని ఏ రకంగా అభివృద్ధి చేయాలన్న ఆలోచన చేసినప్పుడు, మనకు పది సంవత్సరాలు ఉమ్మడి రాజధానిగా ప్రోదరాబాదు ఉంటుందన్నప్పటికీ తాత్కాలిక రాజధానిని మనం పెలగ్పుడిలో ఏర్పాటు చేసుకున్నాము.

ఇంతకుముందే సభ్యులు శ్రీ సోము వీరాజు గారు అన్నట్లు ఇదేమీ తాత్కాలిక రాజధాని కాదు. పర్సినెంట్ బిల్డింగ్ ఇది. చాలా చక్కగా భవనాలున్నాయి. ఎక్కడో టాయిలెఫ్ట్ తక్కువ వచ్చాయని చెప్పి అనడం కరెక్టు కాదు. దీంట్లో సబ్సిండ్స్ మెటీరియల్ వాడి, క్యాలిటీ లేకపోతే ఏదన్నా చెప్పాచ్చు, గాని, చాలా తక్కువ టైంలో చాలా చక్కగా ఈ భవనాలను నిర్మించారు. ఎందుకంటే, ఉమ్మడి రాజధానిలో ఉన్నప్పుడు మన డబ్బంతా ప్రోదరాబాదుకే పోతోంది. రాజధాని విడిపోయిన తరువాత మన డబ్బు మనకు రావాలే తప్ప, ప్రోదరాబాదుకి పోతే లాభమేంట్ చెప్పండి. అప్పుడే పెళ్ళిపోవడమొందుకు, కంగారేంటి అని చాలా మంది చెబుతారు. అంత తోందరేముందని కూడా అంటుంటారు. అంటే ఆ రాష్ట్రం నుండి ఎప్పుడైతే విడిపోయామో, కేపిటల్ని ఇక్కడ డెవలప్ చేసుకోవాల్సిన అవసరముంది. దీన్ని డెవలప్ చేసుకోవాలంటే, ముఖ్యంగా ఆదాయం లేకుండా మనమేమీ చేయలేము. లోటు బడ్జెట్లో ఉన్నాము. ఈ లోటు బడ్జెట్లో ఉన్నా రాజధాని కట్టాలంటే, మనకు కేంద్ర సహకారం కావాలి. కేంద్ర సహకారం చూస్తే, ఇప్పటివరకు రూ.1500 కోట్లు దాటి ఇష్టాలేదు. ఆ విషయం చెబితే ఆ పార్టీ వారు బాధపడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, సభ్యులు శ్రీ సోము వీరాజు గారు చాలా గట్టిగా చెప్పారు. అదండీ, ఇదండీ, మా మోది గారిని అనకూడదని అన్నారాయన. సభలో నుండి వాకోట్ చేసి పెళ్ళిపోయారాయన. ఎందుకంటే, మోది గారు ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు దిల్లీని మించిన రాజధానిని ఇక్కడ ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. రాష్ట్రం అన్నాయంగా, అశాస్త్రియంగా విడిపోయిన తరువాత రాష్ట్రాన్ని, అందునా కొత్త రాష్ట్రాన్ని అదుకోవాల్సిన బాధ్యత ఎవరిదండీ? కేంద్ర ప్రభుత్వానిది కాదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు మనకు ఏమీ ఇవ్వకుండా తొక్కిపెడుతోంది? వాళ్ళకు చిత్రశుద్ధి ఉంటే ఇక్కడకు వచ్చి వాళ్లు సలహాలివ్వాలి. స్పృహం, విపక్షం, ప్రతిపక్షం అని తేడా లేకుండా సభ్యులందరూ సహార్థ చేయాలి. ఇది కొత్త రాజధాని. కొత్త కాపురం. అందరూ సహకరించాలి. అటువంటి దానికి పీళ్ళేదేదో రాజకీయం మాట్లాడటం నరికాదు. చాలా దారుణమేమంటే కొంతమంది పంటలకు నిష్పత్తి పెట్టారని, కొండవిటివాగు వల్ల రాజధాని ప్రాంతం ముంపుకు గురొతుందని గ్రీన్ ట్రైబ్యూనల్కు ఒక పిచీస్ పెట్టారు. అప్పులివ్వదని వరల్డ్ బ్యాంకు వాళ్ళకు కూడా లెటర్ పెట్టారు. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే అన్ని రకాలుగా కూడా ఇబ్బందులు పెట్టారు. ఇంతకన్నా ముఖ్యమైంది ఏమంటే రాజధాని వచ్చిన తరువాత, శంకుస్థాపన సమయంలో ప్రధానమంత్రి గారు ఇక్కడికి వస్తే, ప్రతిపక్ష నాయకుడు మాత్రం రాకోవడమనేది దురదృష్టకరం. అందువల్ల, నేను అనేదిమంటే రాజకీయపార్టీలు రాజకీయం చేసుకోవాలి తప్పలేదు. అలా రాజకీయం చేయడంలో తప్పలేదు. కానీ, ఒక నిర్ణయం తీసుకున్న తరువాత, ఇటువంటి మంచి

కార్యక్రమం అంటే రాజధాని నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన జరుగుతున్నప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకుడు రాకసోవడానికి కారణమేమటి? ఇది దురుద్దేశం. దురుద్దేశం లోపల పెట్టుకుని, ఈనాడు ఈ రాష్ట్రానికి రాజధాని నిర్మాణం జరగకూడదనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రతిపక్షాలు ప్రయత్నం చేస్తున్నాయంటే ఎంత దారుణమది? 5 కోట్ల మంది ఆంధ్రప్రదీపంలో ఇందులో భాగస్వాములు. ఇది కేవలం ఒక్క చంద్రబాబు నాయకుడు గారో, తెలుగుదేశం పార్టీదోకాదు. మనందరి ఆస్తి ఇది. 5 కోట్ల జనాభా ఆస్తి ఇది. ఇందులో మనమందరం భాగస్వాములమే. అది దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా వారు చేస్తున్న విధానం చూస్తే, వారు చాలా పారపాటు చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, రాజధాని నగరాన్ని 9 రకాలుగా విడదిస్తున్నారు. ప్లానింగ్ చాలా చక్కగా ఉంది. ఎందుకంటే, ప్రభుత్వ నగరంలో 3,840 అపార్ట్‌మెంట్లు కొత్తవి నిర్మాణమౌతున్నాయి. 5 టపర్లు వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ భవనాలైన అసెంబ్లీ, కొన్సిల్, ప్రభుత్వ కాప్టర్లు ఇలా బ్రహ్మండంగా వస్తున్నాయి. హైకోర్టుకు సంబంధించి న్యాయ నగరం. న్యాయ నగరమంటే హైకోర్టుతోబాటు, 22 కోర్టులు అస్తి కలిపి న్యాయ విభాగమంతా ఒకవోట ఉండాలని ప్లాన్ చేస్తున్నారు. అలాగే, విజ్ఞాన నగరం. ఏట్ యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు చేశారు. దీనికి అంతర్జాతీయంగా పేరుప్రభ్యాంతులున్నాయి. అమృత, ఎన్‌ఆర్‌ఎం యూనివర్సిటీలస్తు ఇక్కడ వస్తున్నాయి. ఇంకా చాలా కాలేజీలు రాబోతున్నాయి. ప్రస్తుతం 15,000 మంది విద్యార్థుల నుండి రాబోయే కాలంలో 1,50,000 మంది విద్యార్థులు చదువుకునే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. చాలా మంచి డెసిప్స్ ఇది. ఇంకా అంతర్జాతీయంగా పారశాలలు వస్తున్నాయి. చాలా మంచి విధానంగా చేస్తున్నారు. అదే రకంగా ఆరోగ్య నగరం ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇది 9వేల ఎకరాల్లో ఆరోగ్య నగరంగా చేస్తున్నారు. మరి హైట్ హాబ్గా తయారు చేసి, అన్ని రకాల వైద్యం అందే విధంగా కొన్సి జాతీయ, అంతర్జాతీయ ఇన్సైట్యూషన్ అస్తి కూడా పెట్టించి ప్రభుత్వపరంగా, కార్బోరేట పరంగా చేసి ఎక్కడికి వెళ్లినా కూడా అమరావతికి వైద్యం కోసం రావాలని, చదువు కోసం కూడా ఇక్కడికి రావాలనే విధంగా కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఎలక్ట్రానిక్ నగరం. ఎలక్ట్రానిక్ హబ్గా దీన్ని తయారుచేసి, ఎలక్ట్రానిక్ పరిషకులన్నింటిసీ ఒకేవోట పెట్టి దాన్ని డెవలప్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో పెడుతున్నారు. అలాగే, ఒక మీడియా నగరం. ప్రింట్, ఎలక్ట్రానిక్, వెబ్ మీడియా అంతా కూడా ఒకేవోట వచ్చి ఒక మీడియా నగరం ఏర్పాటు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

మ.01.40

పర్మాటక నగరం చాలా ముఖ్యమైనది. ఈ రంగం వల్ల మనకు చాలా ఆదాయం పెరుగుతుంది. సాధారణంగా పర్మాటకులు సింగపూర్, మలేషియా, బ్రౌంక్ వంటి చాలా దేశాలకు వెళుతుంటారు. నెదర్లాండ్స్ వంటి చిన్న దేశాలకు కూడా ఎక్కువగా వెళుతుంటారు. టూరిజం డెవలప్ మెంట్ అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనది. టూరిజం మొత్తం 20,000 ఎకరాలలో చేస్తున్నారు. ఇవస్తు బాగుంటే ఆర్థిక నగరం పరిపుష్టమవుతుంది. ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే ఉత్త్రత్తి, ఉపాధి ప్రధానంగా కావాలి. ఉత్త్రత్తి, ఉపాధి ఉంటే త్వరుండా ఆ నగరం అభివృద్ధి చెందుతుంది.

ప్రాదరాబాదులో అన్ని రకాల సంస్థలు ఉన్నాయి, ఉపాధి దోషుకుతుంది కాబట్టి అభివృద్ధి చెందింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ప్రాదరాబాదుకు 40 శాతం ఆదాయం ఉండేది. ప్రాదరాబాదు అభివృద్ధి చెందడానికి కారణం ఏరియా 59,000 ఎకరాలు ఉంది కాబట్టి ఆ విధంగా అభివృద్ధి చెందింది. ఆ విధంగా ప్రాదరాబాదు ఉండేది. మరి ఈనాడు మనకు 33,000 ఎకరాలు ఎందుకు అని అంటున్నారు. బెంగళూరు లో మొత్తం 70,000 ఎకరాలు ఉన్నది కాబట్టి బాగా డెవలప్ అవుతోంది. ఏరియా ఉంది కాబట్టి డెవలప్ అవుతూ ఉంటుంది. మనం ఇప్పుడు 33,000 ఎకరాలు తీసుకున్నాము. అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వ భూమి, ప్రైవేటు భూమి మొత్తం కలిపి లెక్కానుకుంటే, లాండ్ ఫూలింగ్, ల్యాండ్ అక్సిజిపన్ లెక్కానేస్తే మొత్తం 52,000 ఎకరాలు వస్తుంది. దీనికి షేటర్ రింగ్ రోడ్డు 180 కి.మీ., ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు 97 కి.మీ. అన్న వస్తే ఇంకా అద్భుతంగా తయారవుతుంది. ఈ రకంగా రాజధాని కోసం చంద్రబాబునాయుడు గారు శాయశక్తులా కృషిచేస్తున్నారు. ఈ మహాయజ్ఞంలో అందరూ పాలు పంచుకుంటున్నారు, విరాళాలు ఇస్తున్నారు. అందుకు అందరి సహకారం కావాలి. స్వప్రకం, విపక్కం అందరూ నష్టార్థు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మనరాష్ట్రం అశాస్త్రీయంగా విడదియబడి ఆస్తులన్నీ తెలంగాణాకు, అప్పులన్నీ మనకు ఇస్తూ, రూ.16,000 కోట్ల లోటు బడ్జెట్తో మన రాష్ట్రం సంక్లిష్ట వరిస్థితుల్లో ఉన్న సందర్భంలో సుపరిపాలన అందించాలని చంద్రబాబునాయుడు గారు అహర్నిశలు కృషిచేస్తున్నారు. నాకు తెలిసి భారతదేశంలో రాజధాని లేని రాష్ట్రం ఏదైనా ఉందంటే అది మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒక్కటే అధ్యక్షా. అటువంటి వరిస్థితుల్లో ముఖ్యమంత్రిగారు బస్టులో ఉండి, మంత్రులు ఇళ్లవద్ద నుండి, ఆఫీసులు ప్రాదరాబాదులో ఉండి వరిపాలన కొనసాగించిన నేవధ్యంలో చక్కని రాజధానిని నిర్మించుకోవాలనే భావనతో చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఒక మహాయజ్ఞాన్ని తలపెట్టారు. స్థలవిర్యమే ఒక చారిత్రాత్మక నిర్ణయం కావాలనుకున్నారు ఆయన. ఏ ప్రాంతమైతే బాగుంటుందో ఆలోచించి అమరావతిని ఎన్నుకున్నాడు కొంతమంది విమర్శించారు. చంద్రబాబు నాయుడుగారికి కావలసిన వ్యక్తులకు సంబంధించి వేలాది ఎకరాలు ఆ చుట్టుపక్కల ఉన్నాయి, అందుకే అక్కడ రాజధాని పెట్టారని, వారి స్థలాల వాల్యూ పెంచుకోవడానికి అక్కడ పెట్టారని అవనిందలు వేసిన తరుణంలో ఆయన ఒకటే విషయం చెప్పడం జరిగింది. అమరావతికి ఒక చరిత్ర ఉన్నది. శాతవాహనులు క్రీ.శ. 1వ శతాబ్దంలో అమరావతిని ముఖ్యవట్టణంగా చేసుకొని క్రీ.శ.220 వరకూ ఇక్కడనుండి రాజ్యపాలన చేసినటువంటి విషయాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవాలి. అలాగే, గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి, పులోమాని, యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి 225 సంవత్సరములు అమరావతిని రాజధానిగా చేసుకుని వరిపాలించినటువంటి ఘనత మన అమరావతికి ఉన్నది. 1798వ సంవత్సరంలో స్థానిక జమీందారు రాజు వాసిరెడ్డి వెంకటాది నాయుడు కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాలో తమ ఆధినంలో ఉన్న ప్రాంతాలన్నింటినీ కూడా అమరావతిని కేంద్రంగా చేసుకుని వరిపాలించారు. ఎంతో ఘన చరిత్ర కలిగిన ఇటువంటి అమరావతిని రాజధానిగా చేసుకుంటే బాగుంటుందని చంద్రబాబునాయుడు గారు ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. రాజధాని

అమరావతికి మళ్ళీ హుర్రపు పైభవాన్ని సంతరించేలా ఈ ప్రాంతాన్ని ఎంచుకున్నారు. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని అందరూ కూడా గ్రహించి, చరిత్రలో చెప్పుకోదగిన ప్రాంతమైన అమరావతిని రాజధానిగా చేసినందుకు సంతోషించాలి తప్ప దానిపై అవాకులు చెవాకులు మాట్లాడి ఆరోపణలు చేయడమనేది మంచి వద్దతి కాదు.

రాజధానిగా అమరావతిని ఎంచుకున్నప్పుడు చాలా అడ్డంకులు పెట్టారు అధ్యక్షా. అడవుల్లో పెట్టాలి తప్ప ఇక్కడిందుకు అన్న పెద్దమనిషి ఒకరు, ఈ భూములను తీసుకోకూడదని పంటలకు నిప్పు అంటించి నిరసన ప్రదర్శించాలని రైతులను రెచ్చగొట్టే వరస్తితులు తీసుకువచ్చిన పైయస్ ఆర్సిపి నాయకులు కూడా ఉన్నారు అధ్యక్షా. కృష్ణానది కరకట్ట చాలా తక్కువ ఎత్తులో ఉంది కాబట్టి కొండాటి వాగు, కృష్ణానదిలోకి వరదలు వస్తే రాజధానికి ముప్పు వస్తుంది, మునిగి పోతుంది అని బెదరగొట్టి అమరావతి రాజధానికి సరిపోదు అని చెప్పడానికి చాలా ప్రయత్నాలు జరిగాయి అధ్యక్షా. అలాగే, కొంతమంది పైయస్ ఆర్సిపి ఎంఎల్పీలు రైతుల పేర్లు పెట్టుకుని వాళ్ళే డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలను ఆపించాలని చూడడం జరిగింది. రాజధానికి శంకుస్థాపన చేసినప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా జగ్నీమోహన్ రెడ్డి గారిని రమ్మనమని ఆహ్వానిస్తే దానిని వారు తిరస్కరించారు. అయినప్పటికీ, గౌరవప్రదంగా, సంప్రదాయ వద్దలిలో మనవని మనం చేయాలని మంత్రివర్యులు వెళ్లినప్పుడు వారిని అమ్మానించడం జరిగింది. రాజధాని నిర్మాణానికి ఎవరూ నిధులు ఇవ్వకూడదు, సహకరించకూడదు అని వరల్డ్ బ్యాంకుకు కూడా లెటర్ రాసి నిధులు ఇవ్వకండి, దుర్భినియోగం జరుగుతున్నాయని చెప్పడం చాలా దుర్మార్గమైన విషయం. అలాగే, చంద్రబాబు నాయుడు గారు అమెరికా పర్యటనకు వెళ్లినప్పుడు దొంగ మెయిల్స్ పంపించి భయభ్రాంతులను చేసి ఏదోవిధంగా ఆపాలి, నిధులు రాకుండా చేయాలని చేసిన ప్రయత్నాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అయినా చంద్రబాబునాయుడుగారు పీటన్నింటికి నెరవకుండా వారి కష్టాన్ని నమ్ముకుని ముందుకు వెళుతూ రైతులనుండి బ్రహ్మండంగా ల్యాండ్ హూలింగ్ చేసిన విషయాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవాలి. ఎందుకంటే ఎక్కడైనా పాలం పనులు చేసుకునే రైతులు భూమిని తల్లిగా భావిస్తారు గనక వారు భూమిని ఇవ్వడానికి అంగీకరించరు. కాసీ, చంద్రబాబునాయుడు గారి నాయకత్వం మీద, వారి కృషిపట్ల నమ్మకంతో, మాటిస్తే నిలబెట్టుకుంటారు, చెప్పింది చేస్తారనే భావనతో రైతులందరూ కూడా ఒక మాట మీద ఉండి, రాత్రింబవశ్శ లైన్లో నుంచుని భూములిచ్చారు. దాదాపు రూ.40,000 కోట్ల విలువైన 33,000 ఎకరాల భూమిని 26,000 రైతు కుటుంబాలు ముందుకు వచ్చి గౌరవంగా భూములిచ్చారంటే అది మన ముఖ్యమంత్రిగారి పట్ల ఉన్న నమ్మకమేనని మనం తెలుసుకోవాలి అధ్యక్షా.

రైతుల భూములను లాక్కుని వారికి అన్యాయం చేస్తున్నారని చెప్పినప్పుడు రైతులకు ఏ విధంగా కాంపసేసన్ ఇచ్చారో కూడా తెలుసుకోవాలి. అనలు రైతులు కూడా అంతకాంపెసేసన్ ఇస్తారని ఉపాంచలేదు అధ్యక్షా. ఎందుకంటే ముట్టభూమి ఎకరం ఉంటే దానిని డెవలప్ చేసి, ఆ లే అవుట్లో 1000 గజాలు రెసిడెన్షనల్, 250 గజాల కమర్సియల్ సైట్ ఇవ్వడానికి నిర్మయం తీసుకున్నారు. పల్లపు భూమి అయితే రూ.50,000, దానికి 10 శాతం

పెంచుకుంటూ వెళ్డడం రేసిడెన్షన్యుల్ 1000 గజాలు, 400 గజాలు కమర్సియల్ ప్లాట్ ఇవ్వడం జరిగింది. భూములు తీసుకున్న తరువాత రైతు కూలీలు ఇబ్బంది పడతారని రైతు కూలీ కుటుంబాలకు సెలకు 2,500 పెస్టన్ ఇస్తూ వారికి సిఆర్ఎండిలో ఒక సెల్ను ఏర్పాటు చేసి ఆర్థికంగా అన్న విధాలుగా సహకరిస్తూ కృషిచేసినటువంటి వ్యక్తి చంద్రబాబునాయుడు గారేనని చెప్పకతప్పదు. ఏరైతు ఇబ్బంది పడకూడదన్న భావనతో ఎకరం పొలమున్న రైతులకు కూడా అన్న సొకర్యాలు కల్పించడం జరిగింది. లే అవుట్ విషయంలో సింగపూర్ ప్రధానమంత్రిగారు చంద్రబాబునాయుడు గారి అనుభవాన్ని, దీక్షను గుర్తించి ఉచితంగా లే అవుట్ చేసి ఇవ్వడం జరిగింది.

ముఖ్యమైన మరో అంశం గురించి ప్రస్తావించి ముగిస్తాను అధ్యక్షా. నవనగరాల నిర్మాణం చాలా గోప్యది. ఆర్థిక, ప్రభుత్వ, న్యాయ, విజ్ఞాన, మీడియా, క్రీడల, ఆరోగ్య, పరిశ్రమ, పర్యాటక సగారాలలో 3 టౌన్‌పిప్పలను 27 టోన్లుగా విభజించారు. ఈ విధంగా వ్యాప్తాత్మకంగా చంద్రబాబు నాయుడు గారు, వారి డైరెక్షన్లో మంత్రి నారాయణ గారు ఎంతో కృషి చేస్తున్నారు. దీనిని గ్రహించకుండా ఏదో అవాకులు చెవాకులు వాగి కమీషన్ కోసం కక్కురి పడుతున్నారని, భూములు దోచేస్తున్నారని రకరకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. ఒక నాయకుడైతే రాజధానికి ఇంత భూమి అవసరమా అంటారు. మరో నాయకుడైతే అమరావతిలో రాజధాని పెట్టడమే తప్ప అంటారు.

మ.01.50

అధ్యక్షా, అమరావతి నిర్మాణానికి కొంతమంది దాతలు సహకరించాలని కోరితే చివరకు ఒక పేద వృద్ధురాలితో పాటు మొత్తం 40 మంది కలిసి రూ. 40 వేలు విరాళంగా ఇవ్వారు. ఆ విధంగా వచ్చిన డబ్బు వడ్డీతో కలిపి నుమారు రూ. 75 కోట్లు వచ్చింది. ఇదంతా నాయకత్వంపై నమ్రకం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి అనుభవం, నమ్రత మొదలైన వాటిని గుర్తించి అందరూ ముందుకు వస్తున్నారని మనకు అర్థమవుతోంది.

డెఫ్యూటి షైర్ట్స్: మీరు ఇప్పటికే 9 నిమిషాల నమయం తీసుకున్నారు. కంస్టిట్ చేయండి.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు: అధ్యక్షా, ప్రతివక్షనాయకులు అసెంబ్లీకి రావడం లేదు. వారి సభ్యులు శాసనపరిషత్తుకు రావడం లేదు. బయట మాత్రం అవిసితి, అవిసితి అంటున్నారు. ఇప్పుడే మన సాదరుడు వీరాజు గారు సభనుండి వెళ్లిపోయారు. సభలో లేని మోదీ గారి గురించి మాట్లాడవద్దని ఆయన అంటున్నారు. ముఖ్య మంత్రి గారు దైర్ఘ్యంతుడు, అనుభవజ్ఞడు అయితే ఈ విధంగా చేస్తారా అని ఆయన సభలో లేని ముఖ్య మంత్రి గారిని విమర్శిస్తున్నారు. ఉద్దేశంగా మాట్లాడడం తప్ప ఆయనకు మాట్లాడడం రాదు. ఏది మాట్లాడాలో, ఏది మాట్లాడకూడదో తెలియని వ్యక్తి వీరాజు గారు. అనుభవం ఉన్నటువంటి చంద్రబాబు నాయుడు గారిని అయిన అనేక పర్యాయాలు అవిసితి, అవిసితి అని అంటున్నారు. గతంలో తిరుపతి సభలో మోదీ గారు పెంకు సాక్షిగా మాట్లాడుతూ, జరగబోయే ఎన్నకలలో సితిమంతుడు మరియు నమర్థుడైన చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా కావాలా లేక అనుమర్థుడు, అవిసితివరుడైన వ్యక్తికావాలా అని అడిగిన మోదీగారి మాటల్ని

నేడు భారతీయ జనతా పార్టీ నాయకులు మర్యాదలు అవసరించు అవసరించు మాటలాడడం సిగ్గుచేటు. ప్రతివక్షనాయ కులు, టై.ఎస్.ఆర్. కాంగ్రెస్ పార్టీ మరియు భారతీయ జనతా పార్టీ సభ్యులు ముప్పేటదాడి చేసి అభివృద్ధిని ఆటంకుర చాలని చూసున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గారి ముందు ఈ ఆటలు సాగవు. 5 కోట్ల ఆంధ్రులు కూడా దీనిని తిరస్కరిస్తారు. ఖచ్చితంగా శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గారు అనుకున్నది సాధిస్తారు. నాకీ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షు, ఉదయం పెట్రోలు ధరలపై వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చినపుడు ఈరోజు దానిపై శాసనసమరిషత్తులో మంత్రిగారి ద్వారా ప్రకటన చేయిస్తామని సభాముఖంగా హామీనిచ్చారు. ఇప్పుడు సమయం మధ్యాహ్నం గం. 1.52 నిమిషాలు అయింది. ఈ ప్రకటన ఉన్నదా, లేదా అనేది చెప్పండి. ఈ ప్రకటన లేక పోతే మేము సభ నుంచి బయటకు వెళ్లము, ఇక్కడే బైరాయిస్తామని నేను చెప్పదలచుకున్నాను.

మిషన్ చైర్మన్: బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారూ, ప్రస్తుతం చర్చిన్నన్న అంశంపై మంత్రిగారి సమాధానం వూర్త యిన తర్వాత సంబంధిత మంత్రిగారు దానిపై స్థేటమెంట్ ఇస్తారు.

రాజధాని నగర అభివృద్ధి పై జరిగిన లఘు చర్చకు మంత్రివర్యుల ప్రత్యుత్తరం:

డా. పి. నారాయణ: అధ్యక్షు, ఈ రాష్ట్రం ఎలా విడిపోయిందో అందరికీ తెలుసు. రూ. 16 వేలకోట్ల లోటుబడ్డెటో మన రాష్ట్రం ఏర్పడింది. ఏ రాష్ట్రానికైనా ఒక రాజధాని ఉంటుంది. పారుగున ఉన్న తమిళనాడు రాష్ట్రానికి చెంద్ది రాజధాని నగరం, కర్ణాటక రాష్ట్రానికి బెంగళారు రాజధాని నగరం, మహారాష్ట్రకు ముంబాయి రాజధాని నగరం ఉన్నాయి. 13 జిల్లాలతో ఏర్పడిన మన రాష్ట్రానికి రాజధాని నగరం లేదు. అయితే మన నుంచి విడిపోయిన తెలంగాణ రాష్ట్రానికి అంతకు ముందున్న ప్రొదురాబాదు నగరం రాజధానిగా అయింది. అయితే, పాలకులు ఈ రాష్ట్రవిభజన చేసే ముందు ఆనాడు శివరామకృష్ణ కమిటీని నియమించడం జరిగింది. ఆ కమిటీని రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాలను సందర్శించి రాజధాని ఎక్కడ నిర్మిస్తే బాగుంటుందో సిఫార్సు చేయాలని చెప్పారు. శివరామకృష్ణ కమిటీ రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలు సందర్శించి నివేదికను సమర్పించడం జరిగింది. అయితే, ఆ నివేదికలో వారు ఎక్కడా కూడా ఫలానా జిల్లాలో లేదా ఫలానా ప్రాంతంలో రాజధాని నిర్మాణం చేయాలని చెప్పకుండా ఒక పేజీలో విజయవాడ అని, మరొక పేజీలో గుంటూరు అని, ఇంకోక పేజీలో ఒంగోలు అని, ఒక పేజీలో నెల్లారు అని వారు మెన్నా చేయడం జరిగింది. వారు ఇచ్చిన నివేదికలో స్టాటిస్టిక్ట్ డేటా అంతా తీసుకుని సెంట్రల్ లోకేటెడ్గా సిటి సాకర్యం ఉండేది, రోడ్డు మరియు రవాణా అస్సి కస్ట్మీనియంటగా ఉండే పారామీటర్లు తీసుకుంటే, ఈరోజు కృష్ణానదికి ఇరువైపులా అని ఇచ్చారు. వారు ఇచ్చిన నివేదికలో కూడా పారామీటర్లు, క్యూలిక్యూలేపణస్సీ చేసి ఇచ్చారు. అయితే, ఎక్కడా కూడా పైనర్లగా చెప్పకుండా చివరకు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారిని నిర్ణయించమన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలకు సంబంధించి సంప్రదింపులు జరిపి, అస్సి చర్చించి 13 జిల్లాలకు ఒక్కక్క

చివరి జిల్లా అయిన అనంతపురం మరొకపక్క చివరి జిల్లా అయిన శ్రేకాకుళానికి సమదూరంలో ఉండాలని, కృష్ణా దిక్కి ఇరువైపులా ఉండే విధంగా అమరావతి రాజధానిని నిర్ణయించడం జరిగింది. అయితే, ఆ విధంగా నిర్ణయించిన తర్వాత ప్రభుత్వ భూమి ఇక్కడ లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు వినూత్వంగా ల్యాండ్ హూలింగ్ పిలుపుని చ్చారు. ల్యాండ్ హూలింగ్ సిస్టమ్ ద్వారా భూమిని తీసుకుంటాము, రాజధాని నిర్మాణంలో రైతులు కూడా భాగస్వామ్యం కావాలని, మీ పిల్లల భవిష్యత్తు కూడా బాగుంటుందని ఆయన ఒక పిలుపునిచ్చి 01.01.2015 తేదీన ల్యాండ్ హూలింగ్కు సిస్టమ్ను ప్రకటిస్తే, కేవలం 58 రోజుల్లో 28.02.2015 తేదీ నాటికి దాదాపు 34 వేల ఎకరాలను రైతులు ఇవ్వడానికి యాకెప్ట్ లెటర్లు ఇచ్చారు. ఇదోక చరిత్ర. ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో లేదా ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఇలాంటిది జరగలేదు. ఇది కేవలం ముఖ్యమంత్రి గారిపై ఉన్న నమ్మకంతోనే రైతులు భూములను ఇచ్చారు. నిజంగా ఆ రైతు సోదరులందరికి కూడా నేను తమరిద్వారా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యాత్మ, ల్యాండ్ హూలింగ్ ద్వారా ప్రభుత్వం భూమిని తీసుకుంటుంటే వై.ఎస్.ఆర్. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు అనేక అడ్డంకులు కలిగించారు. అక్కడ పాలాలను కాల్చి, రైతులకు భయభ్రాంతులు కలిగించారు. వారు 74 కార్య తీసుకుని వచ్చి అక్కడ ప్రజలను రెచ్చగొట్టడానికి ఒకరోజు ప్రయత్నించారు. కాసీ, ప్రజలు దానిని తిరస్కరించి, మేము కూడా రాజధాని నిర్మాణంలో భాగస్వామ్యం అవుతామని ముందుకు రావడంతో, ల్యాండ్ హూలింగ్ సిస్టమ్లో ప్రభుత్వం భూమిని తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే, భూమిని ల్యాండ్ హూలింగ్ సిస్టమ్లో తీసుకున్న తర్వాత దానికి మాస్టర్ ప్లాన్ ను తయారుచేయాలి. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వస్తే సింగురూర్ వంటి రాజధానిని నిర్మిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నికలు జరిగేముందు ప్రచారంలో ఒక హామీనిచ్చారు. ఆ హామీని నిలబెట్టుకోవడానికి వెంటనే ఆయన సింగురూర్కు వెళ్లడం, ఆ దేశ ప్రధానమంత్రిని కలవడం, వారితో చర్చించడం, మేము కేబినెట్లో చర్చించి మీకు తెలియవరుస్తామని వారు చెప్పడం, వారం రోజుల్లనే వారు కేబినెట్ సమాపేశం ఏర్పాటుచేసుకుని కేబినెట్లో నిర్ణయించి వెంటనే అక్కడ నుంచి వారి మంత్రి ఇక్కడకు వచ్చి ముఖ్యమంత్రి గారిని కలవడం, అమరావతి రాజధానికి మేము మీకు డిజైన్ చేసి ఇస్తామని చెప్పి ఉచితంగా అమరావతి డిజైన్ ను తయారుచేసి వారు మనకు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు తయారుచేసిన మాస్టర్ ప్లాన్ ను తీసుకుంటే, **that is one of the best master plans.** 217 చదరపు కిలోమీటర్లు ఏరియాలో వారు మాస్టర్ ప్లాన్ చేసి ఇచ్చారు. ఆ మాస్టర్ ప్లాన్ ను తయారుచేసి ఇచ్చినపుడు భవిష్యత్తులో 35 సంవత్సరాల్లో 35 లక్షల జనాభాతో ఉండే విధంగా, 35 సంవత్సరాల్లో 20 లక్షల మందికి ఉద్యోగాలు ఉండే విధంగా, 30 శాతం ఏరియా గ్రీన్ ఏరియాగా ఉండే విధంగా నిర్ణయించడం జరిగింది. అంతేగాక, 217 చదరపు కిలోమీటర్లలో ఉన్న రాజధాని నగరాన్ని 9 భాగాలుగా చేసి పైన్సాన్సియల్ సిటీ, అడ్మినిస్ట్రిచ్యూలిషన్ సిటీ, జస్టిస్ సిటీ, ఎడ్యుకేషన్ సిటీ, హెల్త్ సిటీ, మిడియా సిటీ, స్టోర్స్ సిటీ, కల్పరల్ సిటీ, ఎలక్ట్రోనిక్స్ సిటీలుగా 9 నగరాలుగా నిర్ణయించారు. ఆ తర్వాత ఈ 9 నగరాలను 27 భాగాలుగా చేసి 27 టోన్‌ప్రింటలుగా చేయాలని నిర్ణయించారు. ఒక్కొక్క టోన్‌ప్రింట 1000 ఎకరాలుండే విధంగా, అక్కడ లక్షమంది

జనాభా నివసించే విధంగా చేయాలని నిర్ణయించారు. వెయ్యి ఎకరాల ప్రతి టొన్‌ఫీల్డ్‌ను నాలుగు భాగాలుగా చేసి, నాలుగు సైబర్‌హాణ్డ్‌గా ఒక్కొక్క సైబర్‌హాణ్డ్ 250 ఎకరాలుండే విధంగా అక్కడ 25 వేలమంది జనాభా నివసించే విధంగా, మరలా ప్రతి సైబర్‌హాణ్డ్‌ను నాలుగు కమ్యూనిటీలుగా డివైడ్ చేశారు. ఒక్కొక్కటి 62.5 ఎకరాలుండే విధంగా అక్కడ 6 వేల మంది ప్రజలు నివసించే విధంగా చేశారు. అంటే 217 చదరు కిలోమీటర్లలో ఉన్న అమరతి రాజధానిలో 9 నగరాలు, వాటిలో 27 టొన్‌ఫీల్డ్లు, మరలా వాటిలో సైబర్‌హాణ్డ్, వాటిలో కమ్యూనిటీలు ఉండే విధంగా నేడు అమరతి రాజధానిని పెర్-ప్లాష్టిక్‌గా చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇందులో ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే కమర్సియల్ యూక్స్‌నిటీలు అభివృద్ధి కావాలని, కమర్సియల్ యూక్స్‌నిటీలకు ముందుగా ప్రాధాన్యమిచ్చి సెంట్రల్‌లైట్జ్ బిజినెస్ డిస్ట్రిక్ట్ అని రివర్ ప్రంటలో ఒక సెంట్రల్‌లైట్జ్ బిజినెస్ డిస్ట్రిక్ట్‌ను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ తర్వాత 3 మేజర్ రిజనల్ కమర్సియల్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేశారు.

వ.02.00

అధ్యక్షా, 27 టొన్‌ఫీల్డ్లో 27 కమర్సియల్ సెంటర్స్, 108 సైబర్‌హాణ్డ్లో 108 కమర్సియల్ సెంటర్స్, 432 కమ్యూనిటీలో 432 కమర్సియల్ సెంటర్స్‌ను ఏర్పాటు చేశారు. అమరతి రాజధాని నగరానికి 217 చ.కిమీలతో కూడిన ఒక ఎక్సెటెంట్ మాస్టర్‌ప్లాన్‌ను సింగురూర్ వాళ్ళ ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే మాస్టర్‌ప్లాన్ అయిన తరువాత అక్కడ మోలిక వసతులు రావాలి. ఎందుకంటే అక్కడ అభివృద్ధి జరగాలంటే మోలిక వసతులు చాలా అవసరం. 1600 కి.మీల పాడువుగల రహదార్ల నిర్మిస్తున్నాం. అందులో 320 కి.మీలు 50 మీటర్లు, 60 మీటర్లు ఉండే రహదార్ల నిర్మిస్తున్నాం. అదేవిధంగా, రైతులకు తిరిగిచ్చిన ప్లాట్లలో ట్రంకు రహదార్ల, డ్రెయిన్స్, సివరేస్, మురుగుసిరు, త్రాగుసిరు, ఎలక్ట్రికల్ కేబుల్లు వెళ్ళి లైన్లు పీటన్నింటినీ కూడా డిజైన్ చేశారు. ఇవి కాకుండా పీటిలో పార్చులు, వాటర్ బాటీన్, గ్రీన్ స్పెస్, 3200 కి.మీల సైక్లింగ్ దారి, నడకదారి, 15 నిమిషాలలో నడిచి వచ్చిక ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌కు చేరుకునే విధంగాను, సోవర్ ఎమినిటీస్‌కు అయిదు నుంచి పది నిమిషాల్లో చేరుకునే విధంగా అమరతి రాజధాని నగరాన్ని డిజైన్ చేయడం జరిగింది. ఇది **One of the best designs**.

అధ్యక్షా, ఈ డిజైన్ అయ్యెటువుటికి అధికారులందరూ ప్రౌదరాబాద్‌లోను, మంత్రులందరూ జిల్లాల్లోను ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇరిగేస్ట్ కార్యాలయం ఎదురుగా బస్సులో నుంచి పరిపాలన మొదలుపెట్టారు. ప్రజలకు ఇదెంతో ఇబ్బంది. అందరూ ఒక దగ్గర ఉంటే తప్ప ప్రజలకు పరిపాలన సులభంగా ఇవ్వలేము కాబట్టి పెంటనే కొన్ని భవనాలను నిర్మించి ప్రౌదరాబాద్‌లో ఉన్న సచివాలయాన్ని ఇక్కడకు మార్చాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడంతో, పెంటనే ఆరు లక్షల చదరు అడుగులతో, ఆరు భవనాలతో తాత్కాలిక రాజధానికి డిజైన్ చేయడం, టెండర్లు పిలిచి నిర్మించడం జరిగింది. అసెంబ్లీని కూడా అదేవిధంగా నిర్మించాము. అయితే దీనిమీద కొంతమంది ప్రతిపక్ష నాయకులు ప్రత్యేకంగా బి.జె.ఎసి నాయకులు ఏం మాటల్డుతున్నారో తెలియకుండా చదరు అడుగుకు రూ.10,000

ఖర్చు పెట్టామని ఎక్కడంటే అక్కడ మాటల్లాడుతున్నారు. ఏదైనా మాటల్లాడేముందు డేటా తీసుకోవాలి. ఆ డేటా కోసం అవసరమైతే అధికారులను అడగాలి. అదేమీ లేకుండా చదరపు అడుగుకు రూ.10 వేలు అని ప్రజలను తప్పుదారి వట్టిస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా బి.జె.పి నాయకులు, షై.ఎస్.ఆర్.సి.పి నాయకులు ఆ విధంగా చేస్తున్నారు. ఆ బి.జె.పి సభ్యులు సభలో ఉంటే బాగుండేది. వారు బయటికి వెళ్ళారు. బయటికి వెళ్ళినా నేను చెప్పేది వాళ్ళ వినాల్చిందిగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, చదరపు అడుగుకి రూ.10 వేలు అని వారు చెప్పే మాటలు వచ్చి అభధం. 2016 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 16వ తేదీన టెండరు పిలిచాము. ఆ టెండరు వేల్యా రూ.185 కోట్లు. 6,25,000 చదరపు అడుగుల నిర్మాణానికి రూ.185 కోట్లకు టెండరు పిలిచాము. అంటే చదరపు అడుగుకి రూ.2983లు అయ్యంది. అది కూడా జి+7 ఎనిమిది అంతస్తులు కట్టడానికి. కాలమ్ టు కాలమ్ 11 మీటర్లు, హెచ్ పిల్ర్స్, ఎనిమిది అంతస్తులకు. ఇప్పుడు కట్టింది రెండు అంతస్తులే. కాసీ భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎనిమిది అంతస్తులకు డిజైన్ చేశాం. అదే ఎనిమిది అంతస్తులు కాసీ కట్టి ఉంటే అది రూ.2238లు అంచనా వేయించాము. అయితే ఎనిమిది అంతస్తులు కాదు కాబట్టి రెండు అంతస్తులకు చదరపు అడుగు నిర్మాణానికి రూ.2983లు అయ్యంది. అయితే, ఎక్కడైనా అపార్పుమెంట్ మనం కొనుక్కున్న అపార్పుమెంట్లో సోఫాలు, బెడ్రూమ్లో బెడ్స్ వీటన్స్‌స్టింట్స్ ఎవ్వరూ ఇవ్వరు. అపార్పుమెంట్లు కొనుక్కున్న ఇంట్లో ఉన్న ఇంబీరియర్స్‌ను ఎవ్వరూ ఇవ్వరు. అని మనం కొనుక్కోవాలి. అదేవిధంగా, అధికారులకు ఇచ్చిన ర్యాక్స్‌కాసీ, చైర్స్‌కాసీ ఇలా అస్త్రి కావాలి. దానికి వేరేగా 14.5.2016న టెండరు పిలిచాం. దాని విలువ రూ.218 కోట్లు. అంటే చదరపు అడుగుకి రూ.3520లు అయ్యంది. అది భవనం లోపల ఇంటర్లు ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్. అవస్త్రీ ఏ-క్లాసువి ఇచ్చాం. అవస్త్రీ ఎస్.ఎస్.ఆర్ రేటు ప్రకారం ఇచ్చాము. దానిని భవన నిర్మాణ ఖర్చు చదరపు అడుగుకు రూ.10,000లు అనడం అభధం. చదరపు అడుగు రూ.2983 భవన నిర్మాణానికి, రూ.3520లు ఇంటర్లు ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్కు అయ్యంది. అదిగాకుండా, మనం 45 ఎకరాలలో ఈ తాత్కాలిక రాజధానిని నిర్మించాము. ఆరులక్షల ఇర్వై చదరపు అడుగుల నిర్మాణమంటే ఆరు ఎకరాలు సరిపోతుంది. అలా ఆరు ఎకరాలు తీసుకుంటే ఎక్కుటెర్వుల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్కు తక్కువ ఖర్చువుతుంది. 45 ఎకరాలు తీసుకుని ఇక్కడ ఎక్కుటెర్వుల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ను అభివృద్ధి పరిచాము. పార్చులు అభివృద్ధి చేశాము. దానికి రూ.104 కోట్లలో టెండరు పిలిచాం. దానిని కూడా తీసుకుని దీంట్లోనే కలిపి లెక్కిస్తున్నారు. అదేవిధంగా, ఈ భవనాలకు సిటి సరఫరా లేదు. తుఱ్చారు నుంచి సిటి పైపులైన్ వేశాము. అది కూడా ఈ రూ.104 కోట్లలోనే ఉంది. అలాగే, ఈ ప్రాంతమంతా ఇప్పటికే అభివృద్ధి చెంది వాటర్ లైన్, సివరేజ్ లైన్, మురుగుసిటి లైన్ ఉంటే మాకు ఖర్చుయ్యాది కాదు. పాలాల్లో కట్టడం వల్ల వేరే ప్రాంతం నుంచి లైన్ అస్త్రి వేసుకోవాలి. కాబట్టి తుఱ్చారు నుంచి వేశాము. అదేవిధంగా మంగళరి నుంచి ఒక రహదారిని నిర్మించాము. దానికి రూ.18 కోట్లయ్యంది. దానిని కూడా తీసుకోచ్చి రాజధాని నగరం ఖర్చులో కలుపుతున్నారు. ఇవస్తే కలిపినా తుఱ్చారు నుంచి లైనుకాసీ,

పార్చులు అభివృద్ధి చేయడంకాసీ, ఇంటర్వెల్, ఎక్స్‌టర్వెల్ రహదార్లు చేయడానికి కాసీ, మంగళగిరి నుంచి ఇక్కడికి వేసిన రహదారికాసీ, అస్సీ చూసుకున్న చదరపు అడుగుకి రూ.8428లు ఖర్చుయ్యంది.

అధ్యక్ష, భవనాల నిర్మాణాన్ని మాత్రమే తీసుకుంటే చదరపు అడుగుకు రూ.2983లు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. మీకు ఏదైనా సమాచారం కావాలంటే అధికారులిస్తారు. కాబట్టి గౌరవసభ్యులు తెలుసుకుని మాట్లాడాల్సిందిగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజు అమరావతి రాజధాని నగరంలో ముఖ్యమైనవి ట్రంకు రహదార్ల నిర్మాణం. ఇదొక గ్రిడ్. అన్ని రహదార్లు చాలా నేరుగా ఉంటాయి. ఈ ట్రంకు రహదార్లలో ఎటు తీసుకున్న 1km/1km గ్రిడ్. అంటే 1km/1km 50 మీటర్లు, 60 మీటర్ల రహదార్లుంటాయి. ఇది మొత్తం 320 కి.మీగా ఉంటుంది. ఈ 320 కి.మీకు గాను తూర్పు నుంచి పడమరకు 16 రహదార్లు, ఉత్తరం నుంచి దక్షిణానికి 18 రహదార్లు వేస్తున్నాము. ఇందులో ఈరోజు రహదార్లు, మురుగుసీటి పైపులైన్లు, డ్రైసేజి పైపులైన్లు, విద్యుత్తు సరఫరా, ప్రాగుసీటి సరఫరాకు సంబంధించినవి కూడా చేస్తున్నాము. అలాగే వాడిన సీటిని శుద్ధచేసి తిరిగి వాడుకోవడానికి లైన్లు వేస్తున్నాము. గ్యాసులైన్లు, వాకింగ్ పుటపాత్సు, సైకింగ్ పాత్సు ఇవస్సీ A to Z ఏర్పాటుచేస్తున్నాము. దీనికి సంబంధించి మొత్తం 240 కి.మీలకు టెండర్లు విలిచాం. ఆ వని ఎంతో వేగవంతంగా జరుగుతోంది. ఆ వనుల గురించి కూడా సభ్యులందరూ తెలుసుకోవచ్చు. అందులో మొదటగా ఎర్తవర్షు చేయాల్సి ఉంటుంది. అయితే 197 కి.మీల వరకూ చేయాల్సిన ఎర్తవర్షులో 187 కి.మీలకు ఎర్తవర్షు పూర్తయ్యాంది. అంటే 94శాతం ఎర్తవర్షు పూర్తిచేశాము. ఎర్తవర్షు చేసిన తరువాత గ్రాపెల్ వేస్తారు. 197 కి.మీల గ్రాపెల్ వర్షులో 125 కి.మీలు అంటే 68శాతం, Sub grade work 50 percent, GSB work 29 percent, WMM వర్షు 18 percent, DBM వర్షు 10 శాతం పూర్తయ్యాంది. ఈ విధంగా అమరావతి రాజధానిలో రహదార్ల వనులు ఎంతో వేగవంతంగా జరుగుతున్నాయి. అయితే గత సెలలో వర్షాలు రావడంవల్ల ఈ వనులు కొంత ఆగాయి. ప్రాజెక్టు మొదలుపెట్టేటప్పుడే 60రోజులపాటు వర్షాలు ఉంటాయి కాబట్టి ఆ సమయంలో వనులు సరిగా జరగవని ముందే అంచనా వేశాము. అదేవిధంగా కృష్ణానది మీద 3.2 కి.మీలతో ఒక పికానిక్ బ్రిడ్జ్ నిర్మించాలని టెండర్లు విలిచాము. ఆ బ్రిడ్జ్ N10 రహదారి నుంచి వచ్చి సంగమం వరకు ఉంటుంది. ఆ వనులు మొదలయ్యాయి. ఆ సర్పేలస్సీ చేస్తున్నారు. దీండు సంవత్సరాలలో ఆ వనులు కూడా పూర్తవుతాయి.

మం.02.10

అదేవిధంగా కేపిల్ సిటీ చుట్టా ఇన్వర్ రింగ్‌రోడ్లు, బోటర్ రింగ్‌రోడ్లు డిజైన్ చేశాము. బోటర్ రింగ్ రోడ్లను కేంద్రప్రభుత్వం నిర్మిస్తున్నది. ఇన్వర్ రింగ్ రోడ్లకు 97.5 కిలోమీటర్లతో నోటిఫికేషన్ ఇచ్చాము. ఆ నోటిఫికేషన్ ప్రకారం ప్రజల నుండి కొన్ని అబ్బెక్స్ వచ్చాయి. వాటికి అధికారులు సమాధానమిస్తున్నారు. అదంతా కీయరయ్యక, వారితో కన్సల్ చేశాక, ల్యాండ్ పూలింగ్ సిస్టమ్లో ల్యాండ్ తీసుకుని ఇన్వర్ రింగ్ రోడ్లు నిర్మాణం

చేయడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా 29 గ్రామాల నుండి ల్యాండ్ హూలింగ్ సిస్టమ్లో ల్యాండ్ ఇచ్చిన వారికి తిరిగి ప్లాట్లు ఇచ్చిన తరవాత వారికిచ్చిన మాట ప్రకారం ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేస్తున్నాము. దానిని ల్యాండ్ హూలింగ్ సిస్టమ్ ఇన్ఫ్రా అంటున్నాము. దానికి రూ.16,720కోట్లు ఖర్చున్నతుంది. 29 గ్రామాలను 13 జోన్లగా విభజించి ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేస్తున్నాము. దానికి గాను 6 జోన్లలో టెండర్లు పిలిచాము, రూ.5,979కోట్లతో వర్క్ జరుగుతోంది. మరొక 7 జోన్లలో రూ.10,746కోట్లతో టెండర్లు రెడీ అయ్యాయి. మరొ వారంలో ఆ టెండర్లు కూడా పిలుస్తాము. ల్యాండ్ హూలింగ్ హూర్తయిన తరవాత మూడు సంవత్సరాలలో ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేస్తామని సిఅర్ఎంపి య్యాక్ట్లోనే పెట్టారు. దాని ప్రకారం హూర్తయేలా వర్క్ జరుగుతోంది. ల్యాండ్ హూలింగ్లో ఇంటర్వల్ వర్క్స్ మొత్తం 1250 కిలోమీటర్లు. ఇంటర్వల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్లో రోడ్లు, స్టోర్స్ వాటర్, సీవరేజ్, రియూజ్షన్ వాటర్, లైట్స్, పుట్టపాత్ర సైకింగ్ వంటి అన్ని వర్క్లు జరుగుతున్నాయి.

గౌరవ సభ్యులు కొండవీటి వాగు, పాలవాగు గురించి అడగడం జరిగింది. ఈ రెండు వాగుల గురించి ప్రతిపక్షాలు ప్రజలను భయబ్రాంతులకు గురిచేశాయి. రాజధాని నిర్మాణం చేయలేము, ఈ ప్రాంతం రాజధానికి వనికి రాదు, కొండవీటి వాగు, పాల వాగుల వలన రాజధాని మునిగిపోతుందని అన్నారు. దీనిమీద చాలా వివరంగా స్ఫ్ట్డి చేయడం జరిగింది. 450 చదరపు కిలోమీటర్ల ఏరియా నుండి వర్రం వడితే ఆ సీరు కొండవీటి వాగు, పాలవాగు ద్వారా కృష్ణా నదికి పెశుతుంది. దీనిమీద స్ఫ్ట్డి చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు సెదర్లాండ్స్ కంపెనీ, బాటా కంపెనీలను కన్ఫెంట్స్గా తీసుకున్నారు. ఎందుకంటే సెదర్లాండ్స్లో దాదాపు 30 శాతం ఏరియా నముద్ర మట్టాని కంటే క్రీంద ఉంటుంది. ***They are experts in that.*** అందుకని స్పెసిఫిక్స్గా సెదర్లాండ్స్, బాటా నంథలు కలిసి స్ఫ్ట్డి చేశాయి. కొండవీటి వాగు 19.85 కిలోమీటర్ల పొడవు ఉంటుంది. పాలవాగు 16.75 కిలోమీటర్లు. ఈ రెండూ కాకుండా ఒక గ్రావిటీ కెనార్ 7.83 కిలోమీటర్లలో త్రవ్వుతున్నాము. ఈ మూడింటి ద్వారా సిట్లు బయటకు పెళతాయి. ఈ మొత్తం పొడవు 44.43 కిలోమీటర్లు. అనంతవరం నుండి ఉండవల్లి వరకూ కొండవీటి వాగు ఉంటుంది. ప్రస్తుత కొండవీటి వాగు వెడల్పు కొన్ని చోట్ల రిమీటర్లు, మరికొన్ని చోట్ల 10 మీటర్లు, మరికొన్ని చోట్ల 20 మీటర్లు. కాసీ ప్రస్తుతం డిజైన్ చేస్తున్న కొండవీటి వాగు వెడల్పు 60 నుండి 115 మీటర్లు. అదేవిధంగా పాలవాగు 5 నుండి 10 మీటర్ల వెడల్పు. కాసీ మనం డిజైన్ చేసింది 45 నుండి 65 మీటర్లు. అంతేకాకుండా కొండవీటి వాగు మీద మూడు రిజర్వాయర్లు నిర్మిస్తున్నాము. కృష్ణాయపాలెం దగ్గర 0.1టీఎంసీలో ఒకటి, సీరుకొండ దగ్గర 0.4 టీఎంసీలో ఒకటి, శాఖమూరు వద్ద 0.03టీఎంసీలో మరొకటి నిర్మిస్తున్నాము. అంటే ఈ మూడు రిజర్వాయర్లు డిజైన్ చేశాము. లాం దగ్గర 0.3 టీఎంసీలు, పెద్దపరిమి వద్ద 0.2టీఎంసీలు, వైకుంరపురం వద్ద 0.3 టీఎంసీలు, మొత్తం 0.8 టీఎంసీల సిటీని నిల్వ చేయవచ్చు. కేపిటల్ సిటీలో మూడు రిజర్వాయర్లు 0.53 టీఎంసీల సిటీని స్టోర్స్ చేయవచ్చు, బౌట్సైడ్ కేపిటల్ సిటీలో 0.8 టీఎంసీల సిటీని నిల్వ చేయవచ్చు. మూడు కెన్ట్లులో 0.8 టీఎంసీల సిటీని నిల్వ చేయవచ్చు. ఈ మొత్తం కలిపితే 2.13 టీఎంసీల సిటీని నిల్వ చేయవచ్చు.

అయితే నెదర్లాండ్స్, టాటా సంస్థలు ఇచ్చిన డిజైన్లో 16,576 క్యాసెక్యూల సీరు బయటకు వెళ్లేలా డిజైన్ చేయమన్నారు. అయితే ఉండవల్లి వద్ద వంపింగ్ స్టేషన్ 12,350 క్యాసెక్యూల బయటకు వెళ్లేలా, వైకుంరపురం వద్ద 5,650 క్యాసెక్యూల సీశ్లు బయటకు వెళ్లేలా, బకింగ్హాం కెనాల్ ద్వారా 4,000 క్యాసెక్యూల సీశ్లు బయటకు వెళ్లేలా, మొత్తం 21,900 క్యాసెక్యూల సీశ్లు బయటకు వెళ్లేలా డిజైన్ చేశాము. వారు 16,576 క్యాసెక్యూల సీరు బయటకు వెళ్లేలా డిజైన్ చేయమంటే మనం ఈంజోజా 21,900 క్యాసెక్యూల సీశ్లు బయటకు వెళ్లేలా డిజైన్ చేశాము. కాబట్టి **very safe**. ఉండవల్లి వద్ద 9,000 క్యాసెక్యూల బయటకు వెళ్లేలా వంపింగ్ స్టేషన్ రెడ్డి అయ్యాయి. ఈవిధంగా కొండపీటి వాగు, పాలవాగుల వలన ఎటువంటి ఇబ్బంది లేదు.

(మిశర్ షైర్ట్ అధ్యక్షాసం వహించారు)

ఎంతో దూరదృష్టితో గత 200 సంవత్సరాల వర్షపాతాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎస్టిమేషన్ చేయడం జరిగింది. దినిని సభ్యులందరూ గమనించి ఫరదర్గా మాట్లాడేటప్పుడు ఈ డేటా ఆధారంగా మాట్లాడితే భాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాము. అదేవిధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా క్లియర్గా కొండపీటి వాగు, పాలవాగు 20 కిలోమీటర్ల నావిగేషన్ ఉండేలా డిజైన్ చేయించారు.

అదేవిధంగా కేపిటల్ నిర్మించేటప్పుడు టూరిజం డెవలప్ చేయాలని, టూరిజం వలన ఆదాయం వస్తుందని గౌరవనభ్యులు అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా టూరిజానికి అధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చారు, శాఖమూరులో 300 ఎకరాలలో పార్కును నిర్మిస్తున్నాము. అందులో రోజ్ గార్డెన్, క్రౌన్ బజారు, అడ్వించర్ పార్కు, ఎక్స్ రిసార్ట్, బోటింగ్, వాటర్ స్ప్రైట్, ట్రాక్లెన్ ట్రైన్లకు ఉండర్లకు వర్గు జరుగుతోంది. మహాత్మాగాంధీ పార్కు 20 ఎకరాలలో నిర్మిస్తున్నాము. అంబేడ్కర్ స్ట్రోటివనంను 20 ఎకరాలలో నిర్మిస్తున్నాము. సందమూరి తారక రామారావు గారి విగ్రహం 108 అడుగులతో నిర్మిస్తున్నాము. అదేవిధంగా జోతీర్వేహాలే విగ్రహం నిర్మిస్తున్నాము. అనంతవరంలో 35 ఎకరాలలో ఒక పార్కు, మల్కాపురంలో 20 ఎకరాలలో మరొక పార్కు డెవలప్ చేస్తున్నాము. కొండపీటి వాగు, పాలవాగు, గ్రావిటీ కెనాల్కు ఉండువైపులా గ్రీనరీ డెవలప్ చేస్తూ, ఎకసమీక్ష యాక్షిపటీ ఉండేలా అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. అమరావతి కేపిటల్ సిటీలో రోడ్లు, డ్రైవేజ్, సివరేజీ, స్టోర్స్ వాటర్ వంటిని అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. ఎందుకంటే ప్రజలు ఇతలు నిర్మించుకోవాలన్నా, కుమర్యియల్ యాక్షిపటీన్ జరగాలన్నా, పరిశ్రమలు రావాలన్నా మోలికనదుపాయాలు కావాలి. ఇది కేపిటల్ సిటీ. ఏ కేపిటల్ సిటీలోనైనా అడ్డినిస్ట్రైటింగ్ బిల్డింగ్స్ రావాలి. అడ్డినిస్ట్రైటింగ్స్ అంటే అసెంబ్లీ, స్టోర్స్, హెవెబడీల భవనాలు, అధికారులకు నివాసయోగ్యమైన భవనాలు, అందుకు కావాల్సిన ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్. వీటన్నింటికి ఎస్టిమేట్ వేసి ఉండర్లు వెలివాము. అయితే చాలామంది ఒక్క ఇటుకరాయి కూడా పెట్టలేదని అంటున్నారు. ఎ.సి.రూమ్స్లో కూర్చుని, డయాన్ల మీద కూర్చుని మాట్లాడటం కాదు, అమరావతి రాజధానికి వచ్చి చూడండి. 1450 ఎకరాలలో అడ్డినిస్ట్రైటింగ్ సిటీ, జస్టిస్ సిటీ నగరం నిర్మాణం జరుగుతోంది.

మన 9 నగరాలలో ఒక నగరం అడ్డినిప్రేటీవ్ సిటీ, జస్ట్స్ సిటీ. దానిలో ఈరోజు అధికారుల కోసం 3840 అప్పార్ట్మెంట్స్ టేక్ప్ చేశాము. ఇవన్నీ కూడా మార్చి-2019 నాటికి పూర్తిగా వచ్చాయి. ఒక్కొక్కటీ 12 ఫ్లార్లు, 61 బువర్లు. కొన్ని టపర్లలో మొత్తం 12 ఫ్లార్లు పూర్తయ్యాయి, ఫినిపింగ్ ప్రైజ్ కు వచ్చాయి. మాట్లాడేవారు అక్కడికి వచ్చి చూసి మాట్లాడాలి. 3,350 అప్పార్ట్మెంట్లను రూ.2,205కోట్లతో నిర్మిస్తున్నాము. అదేవిధంగా మినిస్టర్లకు, జిఫ్ట్లికు 194 బంగళాలు, 11లక్ష చదరపు అడుగులు, రూ.5.70కోట్లతో నిర్మాణం జరుగుతోంది. 3,840 అప్పార్ట్మెంట్ల ఏరియా 84లక్ష చదరపు అడుగులు.

వ.02.20

అధ్యాత్మా, అదేవిధంగా సిటీ కోర్పు క్వార్టర్స్ జి + 3 రూ.19కోట్లు దాటుతుంది. దాని ఏరియా 2 లక్షల చ.అ.లు. ఈరోజున రూ.730కోట్లతో హైకోర్పు నిర్మాణం చేపట్టాము. ఇందాక వారు హైకోర్పు వరస్థితి ఏమిటని అడిగారు. హైకోర్పును స్థాపాకారంలో 16.75 లక్షల చ.అ.ల స్థలంలో వాటి నిర్మాణం టేక్ప్ చేయడం జరుగుతోంది. దానికి సంబంధించి ఇప్పటికే టెండర్లు పిలిచాము. అక్కడ నిర్మాణ వనులు కూడా మొదలుపెట్టారు. అదేవిధంగా హైట్స్ డిఎల్, సెక్రటరీలకు ఐదు టపర్లు 40 అంతస్తులు, 46 అంతస్తులు ఉండే ఐదు అంతస్తుల టపర్లు నిర్మాణం జరుగుతోంది. దాని ఏరియా వచ్చేసరికి దాదాపు 67 లక్షల చదరపు అడుగులుగా ఉంది. దానికి సంంధించి దాదాపుగా రూ.1,685కోట్లతో టెండర్లను పిలిచాము. ఆ వర్క్ కూడా గ్రౌండ్ అయ్యంది.

అదేవిధంగా పేదలకు, రైతు కూరీలకు ఇష్టు ఇస్తామని ఆరోజున గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ మాటకు కట్టుబడి ఈరోజున దాదాపుగా 5,000 ఇళ్ళను **economically weaker sections** కు 21 లక్షల చదరపు అడుగులకు సంబంధించి రూ.3.78కోట్లతో టెండర్లను పిలిచాము. దాదాపుగా 60 శాతం ఇళ్ళ నిర్మాణం కూడా అయిపోయింది. త్వరలోనే వాటి ప్రారంభోత్పనం కూడా చేయబోతున్నాము.

అధ్యాత్మా, ఈ విధంగా మొత్తం అమరావతి కేపిఎల్ సిటీలో క్వార్టర్స్ టేక్ప్ చేసిన వాటిని ప్రతిష్ఠనాయకులు, నభ్యులందరూ కూడా ఈ విషయాలను తెలుసుకోవాలి. 2.1కోట్ల చ.అ.లతో ఇక్కడ నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. అదేదో లక్షో, రెండు లక్షలో, మూడు లక్షలో, 10 లక్షలో కాదు అధ్యాత్మా, దాదాపుగా 25ోట్ల 10 లక్షల చ.అ.లలో నిర్మాణం జరగబోతోంది. ఇందులో అసెంబీ, హైకోర్పుకు సంబంధించిన నిర్మాణాలు మాత్రం రెండు సంవత్సరాల నమయం పడుతుంది. మిగిలినవన్నీ కూడా మార్చి, 2019 నాటికల్లా అయ్యేటట్లుగా చర్చలు తీసుకుంటున్నాము. ఎందుకంటే, ఈరోజున నిర్మాణాలన్నీ కూడా పీర్సనాల్ టెక్నాలజీతో నిర్మిస్తున్నాము. అది లేచ్స్ట్ టెక్నాలజీ. మంచి టెక్నాలజీ. **One of the Best Technologies.**

అధ్యాత్మా, ఏటన్నింటికి సంబంధించి టెండర్ల విలువ తీసుకుంటే మొత్తం రూ.5,676కోట్లు. అమరావతి రాజధాని నగర నిర్మాణాలోని భవనాలన్నింటిని అంచనాలు దాదాపుగా రూ.8,266కోట్లు అవుతుంది. దానికి

గాను, రూ.5,676కో ట్లతో నిర్మణాలను చేపడుతున్నాము. వీటన్నింటిని ప్రతివ్వాలు తెలుసుకోవాలి. కేవలం మాట్లాడడం మాత్రమే కాదు, బయట అన్ని విషయాలు తెలుసుకుని మాట్లాడితే బావుంటుంది.

అధ్యక్షా, రాజధాని ప్రాంతంలో కేవలం ఈ భవన నిర్మణాలే కాకుండా, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలి. ఎందుకంటే మనం కట్టే అమరావతి రాజధానికి సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకటే విషయం చెప్పారు. కేవలం ఇక్కడ నాలుగు అడ్డినిప్రైట్ భవనాలు కడితే కాదు, అక్కడ ఆర్థికాభివృద్ధి జరగాలి. ఆ అభివృద్ధి జరగాలంటే అక్కడ ఇతర కార్బూకలాపాలు కూడా రావాలని అన్నారు. ఈరోజున అధికారులు ఆ భవనాలలో ఉంటారు. వారి పిల్లలకు సంబంధించిన పారశాలలు, కళాశాలలు, విశ్వవిద్యాలయాలు, ఆనుపత్రులు, హోటల్స్, తదితర శాకర్యాలస్నీ కల్పించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని పేరొన్నారు. అందుకే ఈనాడు మన రాష్ట్ర రాజధానికి సంబంధించి అనేక జాతీయ, అంతర్జాతీయ కంపెనీలను ఆఫర్ చేసి భూములను కూడా కేటాయించడం జరిగింది. ఇప్పటికే కొన్ని పారశాలలకు స్థలాన్ని కేటాయిస్తే, అందులో భవన నిర్మణాలను కూడా చేపట్టారు. ఇప్పటికే విశ్వవిద్యాలయాలకు కూడా స్థలాలను కేటాయించాము. ఇప్పటికే ఏట, ఎన్సార్ ఎం విశ్వవిద్యాలయాలకు కేటాయించిన స్థలాలలో భవనాలు నిర్మించుకుని, తమ కార్బూకమాలను కూడా కొనసాగిన్నాయి. అదేవిధంగా జాతీయస్థాయి ప్రభూత సంస్థలైన సిపటిడి, ఎన్పడిలకు కూడా భూమిని కేటాయించడమయింది. అమృత విశ్వవిద్యాలయానికి కేటాయించిన స్థలంలో నిర్మణాలు జరుగుతున్నాయి. అలాగే, బిఆర్ పెట్టి వాళ్ళ కూడా త్వరలోనే నిర్మణాలను చేపట్టబోతున్నారు. అలాగే, ఇతర విశ్వవిద్యాలయాల నిర్మణాలు కూడా ప్రారంభమయ్యాయి.

అధ్యక్షా, అంతేగాకుండా, పైవ్ స్టోర్, ఫోర్ స్టోర్, త్రీ స్టోర్ హోటల్ల నిర్మణాల కోసం కూడా అనుమతులు ఇస్తున్నాము, వాటిని కూడా త్వరలోనే ప్రారంభించబోతున్నారు. అంతేగాకుండా, ఒక కన్సల్ట్ సెంబర్ని కూడా ప్రసోజ్ చేశాం. త్వరలో దానికి సంబంధించిన వనులు కూడా ప్రారంభం కాబోతున్నాయి. అలాగే, రాజధాని నగరంలో కేంద్ర, రాష్ట్రపథుత్వాల కార్బూలయాలకు సంబంధించిన భూములను కూడా ఇప్పడం జరిగింది. అయితే, వీటన్నింటి నిర్మణాలకు కసీనం రూ.48,115కో ట్లు కావాలి. అయితే, ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రం లో టు బడ్జెట్లో ఉంది. మనకు కేంద్రం వచ్చి సహాయం చేస్తుందని అనుకున్నాం. ఎందుకంటే, ఎన్నికలకు ముందు ప్రధానమంత్రిగారు తిరుపతి సభలో చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు – దిల్లీని తలదన్నే రాజధానిని కట్టుకోమని, తాము సహాయం చేస్తామని అన్నారు. అయితే, ఈ రోజున దిల్లీని తలదన్నే రాజధానిని కట్టుకోవాలంటే దాదాపుగా ఎన్నో లక్షల కో ట్ల రూపాయల వ్యయం అన్నతుంది.

అధ్యక్షా, ఈనాడు ప్రోదర్శాబాదులాంటి నగరాన్ని కట్టాలంటే కసీనం ఐదు లక్షల కో ట్ల రూపాయల వరకైనా ఖర్చుతుంది. అయితే, ఈరోజున కేవలం కేంద్రం వారు రూ.1,500కో ట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. అయితే, ఇంతకముందు బీజేపీ గౌరవ సభ్యులు ఇంతకు ముందే అమరావతి రాజధాని నగర నిర్మణానికి రూ.2,500కో ట్లు

ఇచ్చామని అన్నారు. అది తప్ప. అమరావతి రాజధాని నగరం 217 చదరపు కిలోమీటర్లలోనే ఉండేది. కానీ, క్యాపిటల్ రిజియన్ ఉండేది మాత్రం మొత్తం 8,333 కి.మీ.లు. కేంద్రం ఇచ్చిన డబ్బులు విజయవాడ-గుంటూరుకు ఇచ్చిన రూ.1,000కోట్లు కేవలం కేపిటల్ రిజియన్కే ఇచ్చారు. అది మునిపాలిటీలకు ఇచ్చారు. ఎగ్జిస్టెంస్ కార్పొరేషన్స్కు ఇచ్చారు. కేపిటల్ సిటీ ఏరియా 217 చ.క.మీలని మాత్రం మర్మిషాకూడదు. కేపిటల్ సిటీ 217 చ.క.మీ లకు కేంద్రం ఇచ్చిన డబ్బులు కేవలం రూ.1500కోట్లు మాత్రమే. **Vijayawada DPR, Storm water** కిరూ.500కోట్లు ఇచ్చారు. గుంటూరు సేవరేజ్ కి రూ.500కోట్లు ఇచ్చారు. దానికి కేపిటల్ సిటీకి అనే వదం వాడారు. అది తప్ప అధ్యక్ష.

అయితే, ఈ రోజున ఎన్ని ఇభ్యందులున్నా కూడా మన ముఖ్యమంత్రిగారు అమరావతి రాజధాని నిర్మాణం ఆగడానికి పీలులేదని, ప్రపంచంలో ఉన్న అత్యుత్తమ నగరాలలోని 5 నగరాలలో ఒకటి కావాలని ఈరోజున వారికున్న అపార అనుభవంతో నిధులను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. హడ్డె ద్వారా రూ.1,450కోట్లు తీసుకున్నాము. అదేవిధంగా వివిధ రకాల ఇతర బ్యాంకుల నుంచి భవనాలను నిర్మించడానికి దాదాపు రూ.2,060కోట్లు తీసుకున్నాము. అలాగే, గవర్న్మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా రూ.1,500కోట్లు ఇచ్చింది. బడ్జెట్ ద్వారా రూ.1,054కోట్లు వచ్చాయి. వివిధ రకాల బాండ్ ద్వారా మరో రూ.2,000కోట్లు సేకరించాము. మొత్తం రూ.8,064కోట్లు ప్రస్తుతానికి మనకు అమరావతి రాజధాని నగర నిర్మాణానికి డబ్బులను సేకరించడం జరిగింది.

అధ్యక్ష, యాక్స్యువర్లగా బ్యాంకుల నుంచి దాదాపుగా రూ.10,000కోట్లు అడిగాము. దానికి యాక్స్యువర్లగా ఇంట్రిస్టును నెగోవియేట్ చేస్తున్నాము. అది కూడా త్వరలోనే షైనల్ అయిపోయి, ఆ డబ్బులు కూడా త్వరలోనే మనకు వస్తాయి. అంతేగాకుండా ప్రపంచబ్యాంకు దాదాపు రూ.4,700కోట్లు మంజరు చేసింది. అందులో రూ.3,253కోట్లు అంటే 70 శాతం వాళ్ళ పీర్ ఉంది. రూ.1,394కోట్లు అంటే 30శాతం మన వాటా ఉంది. హడ్డె రూ.6,255కోట్లు ఇవ్వడానికి నూత్రప్రాయంగా అంగీకరించింది. కమ్మర్చియల్ బ్యాంకు రూ.10,000 కోట్లను **almost in principal accept** చేశారు. అంటే మరొక 29,000 కోట్లు రూపాయలు వస్తున్నాయి. అంటే, వరల్డ్ బ్యాంకు వారు దాదాపుగా రూ.4,700కోట్లతో ప్రాజెక్టును అంగీకరిస్తే, వాళ్ళ ఇచ్చేది కేవలం రూ.3,253 కోట్లే. మిగిలిన రూ.1,394 కోట్లు మనం పెట్టాలి. ఇక మనం పెట్టాలంటే మనకు డబ్బులు ఎక్కుడిని? ఆ సౌర్య ఎక్కుడ ఉందో చెప్పమనండి. ‘అమ్మా పెట్టాడు, అడుక్కు తినసియదు.’ వాళ్ళ ఇవ్వరు. ఇప్పుడు ఈ రూ.1,394 కోట్లను వరల్డ్ బ్యాంకుకి మ్యాచింగ్ ఫండ్ క్రింద కట్టాలి. బ్యాంకుల నుంచి రూ.10,000కోట్లు తీసుకుంటే అందులో రూ.2,000కోట్లు అంటే 20 శాతం మ్యాచింగ్ కట్టాలి. ఎక్కుడ నుంచి తీసుకురావాలి ఇంత డబ్బును. దానికి ఉన్న సౌర్య బాండ్ ఒక్కటే.

అధ్యక్షా, అయితే ఈ బాండ్స్ ఎప్పుడూ కూడా రేటింగ్ మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. ముందుగా మనం తెలుసుకోవలసింది ఈ రేటింగ్ గురించి. ఈ బాండ్స్లో రేట ఆఫ్ ఇంట్రస్ట్ అనేది రేటింగ్ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈరోజున CRISIL RATING (Credit Rating Information Services of India Limited) తీసుకుంటే AAA+ ఉంటుంది. అది నెం.1 రేటింగ్. దాని తరువాత AAA. దాని తరువాత AAA ఉంటుంది. ఆ మూడు అయిపోయిన తరువాత AA+, AA, AAగా ఉంటుంది. ఆ తరువాత A+, A, A-; ఆ తరువాత B, C ల రేటింగులు ఉంటాయి.

కాబట్టి, మొదట ఈ 10.32 శాతం వడ్డి ఎక్కువ అని మాటల్లాడేవారు మొట్టమొదటగా తెలుసుకోవలసింది ఏమటంటే – రేటింగ్. ఈ రేటింగ్ని బట్టే ఇంట్రస్ట్ అనేది ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ రేటింగ్ బాగుంటే, మనకు ఇచ్చే వాళ్ళు తక్కువ ఇంట్రస్ట్కి ఇస్తారు. ఈరోజున మన రాష్ట్రం ఆర్థికంగా లోటు బడ్జెట్లో ఉంది. అమరావతి కేపిటల్ సిటీకి నంబంధించి సిఆర్ఎస్‌డిఐ చేస్తాంది, ఈ కేపిటల్ సిటీలో income generation లేదు. ఎవరైనా పెట్టుబడి పెట్టేవాళ్ళు దాని ఇన్కం జనరేషన్ ఏ విధంగా ఉందనేది చూస్తారు. అది ఈరోజు ఇక్కడ లేదు. అందుకని ఈ క్రిసిల్ రేటింగ్ చూసినట్లయితే, మనకు A+ ఇచ్చారు. AAA+, AAA, AAA- ఇవ్వలేదు, అలాగే AA+, AA, AA ఇవ్వలేదు. మనకు ఇచ్చింది కేవలం A+ మాత్రమే. అయితే, ఈ A+ కి బాండింగ్లో రేటింగ్ 10.32 శాతానికి ఫిక్స్ అయింది. పెట్టుబడి పెట్టేవాళ్ళు ఇవస్తే చూస్తారు. ఎందుకంటే దీనికి ఆదాయం వస్తుందా, రాదా ఇందులో రిస్క్ ఏమన్నా ఉందా లేదా అని అస్తి చూసుకుంటారు. అందువలనే ఈరోజున మనకు రేటింగ్ కేవలం 10.32 శాతానికి ఫిక్స్ అయ్యంది. అదేదో రేట ఆఫ్ ఇంట్రస్ట్ ఎక్కువ ఇచ్చేస్తున్నాం, అది ఇచ్చేస్తున్నాం, ఇది ఇచ్చేస్తున్నాం అని అన్నారు. ఇవస్తే ప్రక్కన పెడితే, ఎద్దుతే ఈరోజు మనకు అరేంజ్ చేశారో, దానికి నంబంధించి కమిటీమెంట్-కం-అరేంజర్ ఫి కేవలం 0.85 శాతం. ఈరోజున అరేంజ్ చేసిన కంపెనీలు మొదలైనవి చూసినట్లయితే మనం బిడ్డింగ్ పెట్టాం. ఇందులో A.K. Capital Services Limited, Axis Bank వాళ్ళ బిడ్డీ కోట్ చేశారు. Axis Bank వాళ్ళ 2.5 శాతం కోట్ చేశారు. A.K. Capital Services Limited నుంచి కేవలం 0.85 శాతం మాత్రమే కోట్ చేశారు. కాబట్టి A.K. Capital Services తీసుకున్నాం వాళ్ళకు రూ.17 కోట్లు అయింది. దానిని అంగీకరించాము. మేము బిడ్డింగ్ కు పోయాం. వాటిల్లో దాదాపు రూ.1300 కోట్లకు బిడ్డింగు చేస్తే దానికి 1.53 రెట్లు అధికంగా వచ్చింది. దానిని తీసుకునే వెనులుబాటు కూడా ఉంది. వాటిద్వారా మొత్తం రూ.2,000 కోట్లు తీసుకోవడం జరిగింది. దీనికి ఎవరు పెట్టుబడి పెట్టారు. రోడ్డున పోయే వాళ్ళు ఎవరో కాదు.

అధ్యక్షా, ఈరోజున చూసుకుంటే Mutual funds, Non-Banking Financial Institutions, individuals వాళ్ళందరూ పెట్టుబడులు పెట్టారు. దాదాపుగా మన రాజధానికి 30 కంపెనీలు పెట్టుబడులు పెట్టాయి. ఆరోజుకీ, ఈరోజుకి ఇంకా పెరిగి దాదాపు 300 కంపెనీలు వచ్చాయి. వాళ్ళ చేతులు మారాయి. ఈ విధంగా ఎలక్ట్రానిక్ బిడ్డింగ్ ద్వారా ఎంతో పారదర్శకంగా చేశాం. ఈరోజున గౌరవ సభ్యులు తెలుసుకోవలసిన విషయాలను తమ ద్వారా స్పష్టంగా చెప్పేదేమిటంటే – ఏ యే అంశాల గురించి మాటల్లాడుతున్నారు? ఇతర రాష్ట్రాలలో ఏ విధంగా

జరుగుతోందో ఒకసారి అందరూ తెలుసుకోవాలి. ఈ రోజున ఒడిశా రాష్ట్రంలో Gridco Ltd., రూ.50కోట్లకు పోతే, వాళ్ళకి 10.4 శాతం ఇంట్రో. వాళ్ళ చెల్లించిన క్రొఫ్ట్ కూడా 2 శాతం. మనం చెల్లించింది 0.85 శాతం మాత్రమే. అదే గుజరాత్ రాష్ట్రంలో పెట్లోల్ కంపెనీ రూ.1,000కోట్లకు పోతే, వాళ్ళ చెల్లించింది 10.45 శాతం. మనకు 10.32 శాతం మాత్రమే. వాళ్ళ ఇచ్చిన అరెంజ్మెంట్ ఫీజు ఆ రోజున 1.5 శాతం. అదేవిధంగా ఈరోజున గుజరాత్ రాష్ట్రంలో GSPC తీసుకుంటే, దాదాపుగా రూ.500కోట్లకు పోతే, వాళ్ళ 10.3 శాతం చెల్లించారు. అదేవిధంగా ఈ రోజున రాజస్థాన్ లో Rajasthan Vidyut Nigam Limited తీసుకుంటే, దాదాపుగా రూ.3,023కోట్లకు పోతే, దాదాపుగా 10.25 శాతం ఇంట్రోను చెల్లించారు.

మ.02.30

అధ్యక్ష, అరేంజర్ ఫీ వారు 1.7 శాతం చెల్లిస్తే, మన రాష్ట్రం 0.85 శాతం మాత్రమే చేసింది. అదే విధంగా, రాజస్థాన్ విద్యుత్ నిగం లిమిటెడ్ మరలా రూ. 226 కోట్లకు వెళతే 10.15 శాతం వడ్డిని చెల్లించారు. అరేంజర్ ఫీ 2.55 శాతం అయితే మనం భరిస్తాంది 0.85 శాతం. అదే విధంగా, తమిశనాడు కార్పోరేషన్ రూ.633కోట్లకు వెళతే వారు 10.5 శాతం చెల్లించారు. అరేంజర్ ఫీజు 1.75 శాతం. కారణం ఏమిటంటే తమిశనాడు కార్పోరేషన్కు ఏ గ్రేడ్ మాత్రమే ఉంది. ట్రిపుల్ ఏ లేదు, ట్రిపుల్ ఏ వ్హన్ లేదు. కాబట్టి సభ్యులు తెలుసుకోవాల్సింది ఏమిటంటే, మనకున్న రేటింగ్సు బట్టి వడ్డి ఫిక్స్ అవుతుంది. మనకు ఉన్న రేటు నేడు ఏ వ్హన్ మాత్రమే. మనకంటే పైన మూడు రేటింగ్లు ఉన్నాయి. ట్రిపుల్ ఏ వ్హన్, ట్రిపుల్ ఏ, ట్రిపుల్ ఏ మైన్స్, డబుల్ ఏ వ్హన్, డబుల్ ఏ మైన్స్ కాబట్టి ఎవరు మాట్లాడినా ఈరేటింగ్సు బట్టి మాట్లాడండి. అరేంజర్ ఫీ తీసుకున్న చాలా ట్రాన్స్ఫరెంట్గా చేశాము. మిగతా వారితో పోలిస్తే చాలా తక్కువుకే చేశామని అందరి నభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే దీని గురించి కూడా క్లారిటీ ఇమ్మిని అడిగారు.

అధ్యక్ష, ఈరోజు ఎక్స్‌పెండిచర్ మొత్తం చూసుకుంటే ల్యాండ్ పూలింగ్ వధకం క్రింద మొత్తం రైతులకు తిరిగి ప్లాటల్ ఇచ్చామో ఆ ప్లాటల్ మొత్తం మౌలికసదుపాయాలు కల్పించాలంటే రూ.16,725 కోట్లు ఖర్చుతుంది. దానికి గాను 5,979కోట్లతో టెండర్లు పిలిచి గ్రోండ్ చేశాము. భవనాలు నిర్మించాలంటే రూ.8,260 కోట్లు అవుతుంది. రూ.5,676 కోట్లతో టెండర్లు పిలిచాము. ఆ వనులు గ్రోండ్ అవుతున్నాయి. ట్రంకు రోడ్ మౌలికసదుపాయాల కోసం రూ.15,982 కోట్లు ఖర్చుతుంది. దానికి గాను రూ.8,982 కోట్లతో టెండర్లు పిలిచి గ్రోండ్ అయ్యాయి. ఐకానిక్ బిడ్డు రూ.1,383 కోట్లు టెండర్లు పిలిచాము. కొండపీటినాగు, పాలవాగుక రూ. 892 కోట్లు టెండర్లు పిలిచాము. అదే విధంగా పార్చులు ఇంకా ఇతర అభివృద్ధి కార్బూక్షమాల కోసం రూ. 5,500 కోట్లు ఖర్చుతుంది. మొత్తం రూ.48,747 కోట్లకు గాను రూ. 22,916 కోట్లతో వనులు ఇప్పటికే గ్రోండ్ అయిపోయాయి. మరొక రూ.25,831 కోట్లు నిధులు అవసరమవుతాయి.

అధ్యక్ష, ఈరోజు కేంద్రప్రభుత్వం ఎంతో దారుణం చేస్తుంది. ఎందుకంటే కేపిటల్ సిటీని దిలీని తలదన్నే రాజధాని కట్టుకోండని, మేము నసోర్పు చేస్తామని ఆరోజు, ఈరోజు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న మోదీగారు చెప్పారు. అయితే ఈరోజు కేవలం రూ.1500 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చి లేని పోని అభాండాలు వేస్తున్నారు. యూనీలు ఇవ్వలేదని, అది ఇవ్వలేదని, ఇది ఇవ్వలేదని ఏవేవో మాట్లాడుతున్నారు. ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారో తెలియదు. చక్కగా డేబా మొత్తం వారి దగ్గరనే ఉంది. డేబా మొత్తం తీసుకోవచ్చు. యూనీలు రూ.1,632 కోట్లకు ఇచ్చాము. అది కూడా ఒకసారి కాదు. నాలుగుసార్లు ఇచ్చాము. గతంలో అసెంబ్లీ, కౌన్సిల్లలో కూడా వివరాలు తెలియజేశాను. యూనీలు రూ.1,632 కోట్లు ఇచ్చింది కూడా ఈరోజు డైరెక్టర్ అఫ్ సితి ఆయోగ్ జస్ట్స్ 5, నెన తేదీననూచనలిచ్చింది. అమరావతి కేపిటల్ సిటీని జస్ట్స్ 5, నెన తేదీన సితి ఆయోగ్ డైరెక్టర్ వచ్చి వెరిఫై చేసి వెళ్లారు. చూసిన తరువాత వారు పూర్తిగా సంతృప్తి చెంది తేది. 14.06.2018న వారు రూ.1,632 కోట్లు వెరిఫై చేశామని అవి కరెక్చగా ఉన్నాయని గుర్తుమొంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు రెకమెండ్ చేశారు. అది కూడా షైలు సెంబరు చెబుతున్నాను. ఎం.13040/64 చాలా వివరంగా సితి ఆయోగ్ డైరెక్టర్ ఇచ్చినది ఖర్చుపెట్టి యూనీలు ఇచ్చారని మరొక రూ.666 కోట్లు ఇవ్వమని కేంద్రప్రభుత్వానికి తేది.14.06.2018న వారు రెకమెండ్ చేయడం జరిగింది. కాసీ, ఇంతవరకూ ఏమీ అంతూ పొంతూ లేదు. అడిగితే ఇదిగో అదిగో అంటున్నారు.

అధ్యక్ష, ఇక్కడ రాష్ట్రంలో బిజెపీ నాయకులు మాత్రం యూనీలు ఇవ్వలేదని అంటున్నారు. మేము ఇక్కడ షైలు సెంబరు తేదీతో సహా చెబుతున్నాము. సితి ఆయోగ్ డైరెక్టర్ ప్రాతపూర్వకంగా ఇచ్చిన దానినే చెబుతున్నాము. స్టేట్మెంట్ కాపీ చూసి మాట్లాడాలి గానీ ప్రజలను ఈవిధంగా అడ్డదారులు పట్టించడం కరెక్చకాదు. ఈ విధంగా అమరావతి రాజధాని అభివృద్ధి ఆపడానికి అనేక రకాలుగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఎవరు ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా కేంద్రప్రభుత్వం సహాయం చేయకపోయినా అభివృద్ధి జరుగుతోంది. ఈరోజు గుజరాత్లో ఒక విగ్రహం కట్టుకోవడానికి రూ. 2,500 కోట్లు మంజరు చేశారు. మేము చేయవద్దని అనడంలేదు. చేయండి. కాసీ మాకు రాష్ట్రం విడిషన్లుంది. ఈ రాష్ట్రానికి ఎంత అన్నాయం జరిగింది. అప్పులు ఈ రాష్ట్రానికి మగిల్పారు. ఆస్తులంతా తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి వెళ్లాయి. అన్ని విధాలా ఈ రాష్ట్రం సష్టుపోయింది. కాసీ రాజధాని కట్టుకోవడానికి సహాయం చేస్తారంటే యూనీలు ఇవ్వలేదు, అది ఇవ్వలేదు ఇది ఇవ్వలేదని అంటున్నారు. కొందరైతే 34 వేల ఎకరాలు ఎందుకంటారు. మీరు గాంధీనగర్, నయా రాయపూర్, చండ్లిఖండలలో ఏది తీసుకున్న 30 వేల ఎకరాల నుండి రాజధాని 50 వేల ఎకరాలకు ఉంది. ఈ విధంగా ఈరోజు మనకు అనేక అడ్డంకులు కలిగించినా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వారికున్న అపారమైన అనుభవంతో ప్రౌదరాబాదులో సైబర్ బాదు నగరాన్ని నిర్మించారు. ప్రౌదరాబాదులో అంత ఇన్కమ్ జనరేట్ అవుతుందంటే ఆరోజు ఎంతో దూరదృష్టితో ఆలోచించి చేయడం వల్లనే ఈరోజు ప్రౌదరాబాదు తెలంగాణలో ఆర్థికంగా చాలా స్టోంగ్గగా ఉంది. అవస్త్య దృష్టితో పెట్టుకుని ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్యాత్మిక అమరావతి రాజధాని విషయంలో ఎన్ని అడ్డంకులు వచ్చినా అనుకున్న సమయంలో పూర్తి చేస్తాము. దీనికి అందరూ సహకరించవలసినదిగా కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(నభ్యల హార్షధాన్మాలు)

MR. CHAIRMAN: Lunch Break for Half an hour.

(The House then adjourned at 2.36 PM)

సా. 03.40

6. పెట్టోలు, డీజిలు ధరల పెరుగుదలపై ఆర్థికమంత్రి తీర్మానం-చర్చ:

మిస్టర్ శైర్పాన్: పెట్టోల్, డీజిల్ ధరల పెరుగుదలపై ఆర్థికమంత్రి తీర్మానం, దానిపై చర్చ.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణాడు: అధ్యక్షా, భారతదేశంలో ఈరోజు ఏవైతే ధరలు, బంద్లు జరిగాయో, కేంద్రం వారు ప్రజలను కష్టాల్లో నెఱ్చారని ఏదేత్తే ప్రజలు అనుకుంటున్నారో, ఆ కష్టాలను తీర్చునిసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మీద కూడా ఉంటుంది. అందుచేత ఈరోజు తెలుగుదేశం పార్టీ ధరల్లో పాల్గొనడమే కాకుండా, చాలా పార్టీల్ని కూడా బంద్లో పాల్గొలని పిలుపు నివ్వడం జరిగింది. దేశంలో గాని, రాష్ట్ర వాష్టంగా కూడా ఇదొక బాధాకరమైన విషయంగా భావించడమే కాకుండా, పెట్టోల్ డీజిల్ ధరలు పెరగడం వలన చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనలని పరిస్థితి ఉంది. ధరలు పెరగడం వలన ఖర్చులు పెరుగుతాయి. అందువల్ల, ప్రజలు అనేక రకాల ఇబ్బందులకు లోన్నాడానికి అవకాశం ఉంది. అందుచేత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక నిర్దయం తీసుకోవడం జరిగింది. చట్టంభల్లో ప్రకటన చేయడమే కాకుండా, దానికి సంబంధించినంత వరకూ కూడా పాజిటివ్ నిర్దయం తీసుకోవాలి. అదే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా తీర్మానం రూపంలో విజ్ఞప్తి చేయాలనే నిర్దయం కూడా తీసుకోవడం జరిగింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వ చమురు సంస్థలు రోజురోజుకు పెట్టోల్, డీజిల్ ధరలను అదుపు లేకుండా పెంచడం పట్ల దేశవ్యాప్తంగా ప్రజల్లో తీవ్ర ఆగ్రహం పెల్లుబుకుతోంది. ఈరోజు ప్రతిపక్ష పార్టీలు నిర్వహిస్తున్న బంద్కు ప్రజల నుండి వచ్చిన విశేష స్పందనే అందుకు నిదర్శనం.

కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ప్రజా వ్యతిరేక, బాధ్యతారహిత విధానాలతో పెట్టోల్, డీజిల్ ధరలు అన్ని వర్గాల ప్రజలకు భరించలేని భారంగా మారాయి. ప్రజలను తీవ్ర ఆర్థిక ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్న ఈ ధరలను తగ్గించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వపరంగా ఎటువంటి చర్యలను గత నాలుగున్నరేణ్ణుగా తీసుకోకపోవడం గర్వనీయం.

దేశవ్యాప్తంగా జరుగుతున్న ఈ బంద్కు సంఖీభావంగా తెలుగుదేశం పార్టీ శైఖలు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నిరసన కార్బూకమాల్లో ముమ్మరంగా పాల్గొని ప్రజల ఆవేదనలో పాలుపంచుకున్నారు.

“అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో పెట్టోలియం ధరలు పెరగడంవల్ల, రాష్ట్రాలు వ్యాట్ రేట్లు పెంచడం వల్ల డీజిల్, పెట్టోల్ ధరలు పెరిగాయని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రచారం చేస్తోంది. డీజిల్, పెట్టోల్ ధరలు తగ్గించడం సాధ్యం కాదని” కేంద్ర పెట్టోలియం శాఖామంత్రి ధర్మేంద్ర ప్రధాన్ ఖరాఖండిగా చెప్పారు.

ఈ ప్రకటన వాస్తవ దూరంగాను, ప్రజలను మఖ్యపెట్టే విధంగాను ఒకవైపు వినియోగదారులు ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరిగిన ధరలతో ఇబ్బందులు పడుతుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధ పన్నులను, సెన్సలను అదనంగా మోపింది. ఎక్స్‌ప్రొజెక్ట్ ద్వారా 2013-14లో రూ.1,05,950 కోట్లు; 2014-15లో రూ.1,26,025 కోట్లు; 2015-16లో రూ.2,09,354 కోట్లు; 2016-17లో రూ.2,73,225 కోట్లు; 2017-18 సంవాదికి రూ.2,84,442 కోట్లు ప్రజల నుంచి వసూలు చేశారు. 2018-19 ప్రథమారంలోనే ఇది సుమారు

పెద్ద మొత్తంలో సెన్ పన్నుల రూపంలోను, డివిడెండ్ రూపంలోను అదనపు ఆదాయం పొందుతూ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశ ప్రజలపై పెట్రోల్ / డీజిల్ భారాన్ని మరింతగా మోపడం తీవ్రమైన ప్రజా వ్యతిరేక చర్య.

పెట్రోలు ధరల పెంపు భారం వల్ల నిత్యావసర ధరలు ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరిగిపోవడం చర్యితచరణంగా మారింది. ఖర్చులు పెరిగిపోవడం వల్ల ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు క్రీణిస్తున్నాయి.

ఈ నేపథ్యంలో ప్రస్తుతం పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న కష్టానష్టాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం బాధ్యతగా వ్యవహారించి వెంటనే ఎక్స్‌ప్రొజెక్ట్ ద్వారి / సెన్సలను గణసీయంగా తగ్గించాలని, తక్కణ ఉపశమన చర్యలను చేపట్టాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

~ ~ ~

డీజిల్ ధరల తగ్గింపు ద్వారా అన్నివర్గాల ప్రజలకు ఎటువంటి ఉపశమన చర్యలు చేపట్టకపోవడం బాధాకరం.

వ.03.50

అధ్యక్షా, ఇది చూసిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దిక్యం గాసి, రియాక్స్ కాకపోవడం గాసి, భారతదేశ వ్యవస్థంగా ఒక ఉపసాలగా ప్రజల నుండి అనంత్పుటి చెలరీని తరువాత, ప్రజల మీద భారం వడుతుందనే ఉద్దేశంతో ఆ భారం కేంద్ర ప్రభుత్వం తగ్గించడానికి సంసిద్ధంగా లేకపోయినా కేంద్రానికి ఒకవైపు తీర్మానం రూపంలో విజ్ఞప్తి చేస్తా, మరొవైపు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉండే ఆదాయం తక్కువైనవ్యటికీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉండేటటువంటి కష్టాలు ఉన్నప్పటికీ, ఆర్డికపరమైన ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ కూడా డీజిల్స్ పైన రూ.2/-, పెట్రోలు పైన రూ.2/- చొప్పున తగ్గించడానికి ఈ అర్థరాత్రి నుండి అమల్లోకి వచ్చేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్దయం తీసుకోవడం జరిగింది. అందుచేత, ఇప్పటికే దీనివల్ల అంటే డీజిల్స్ పైన రూ.2/-, పెట్రోలు పైన రూ.2/- వ్యాటలో తగ్గించినందువల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంవత్సరానికి ఇంచుమించు రూ.1120 కోట్లు రెవిన్యూ లాన్ ఉంటుంది. అయినవ్యటికీ కూడా ఇటువంటి కీష్టపరిస్థితుల్లో ప్రజల మీద భారం వేయకూడదు, రాష్ట్ర ప్రజలు ఈ భారాన్ని భరించలేకుండా ఉన్నారు కాబట్టి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయగలిగిన ఈ నిర్దయాన్ని, లీటరుకు రెండు, రెండు రూపాయల చొప్పున వ్యాటని తగ్గించి, రూ.1120 కోట్లు స్థాపనాయినవ్యటికీ ప్రజలను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో, ప్రజల కష్టాల్లో పాలువంచుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఈ నిర్దయాన్ని ముఖ్యమంచి గారు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరిగింది. ఒకవైపు తీర్మానం రూపంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా అప్పీల్ చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం జరిగింది. అందుచేత, తమరి అనుమతితో తీర్మానాన్ని కూడా ప్రవేశపెడతాను అధ్యక్షా.

పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల పెరుగుదలపై

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి తీర్మానం

కేంద్ర ప్రభుత్వం చనురు నంస్తలు రోజురోజుకు పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలను అదుర్న లేకుండా పెంచడం వట్ట దేశవ్యవస్థంగా ప్రజల్లో తీవ్ర అగ్రహం పెల్లుబుకుతోందని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి అభిప్రాయ వడుతున్నది. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల పెరుగుదలకు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఏకవ్యక్తి విధానాలే ప్రధాన కారణం.

కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ప్రజా వ్యతిరేక, బాధ్యతారహిత విధానాలతో అన్ని వర్గాల ప్రజలకు భరించలేని భారంగా పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు మారాయని ఈ సభ భావిస్తోంది. ప్రజలను తీవ్ర ఆర్థిక ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్న ఈ ధరలను తగ్గించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వపరంగా ఎటువంటి చర్యలను తీసుకోకపోవడాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి గట్టిస్తోంది.

అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడాయల్ ధర గణసీయంగా తగ్గినవ్యటికీ పెట్రోల్/ డీజిల్ ధరలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమాత్రం తగ్గించకపోవడాన్ని ఈ సభ నిరసిస్తోంది. 2014 జూన్ నెలలో డీజిల్స్ పై ఎక్సెప్షన్ సుంకం లీటరుపై

రూ.3.56 ఉండగా, 2017 సెప్టెంబర్ నాటికి లీటరుపై రూ.17.33 కు పెంచడం దారుణంగా అభిప్రాయపడుతోంది. 2014లో లీటరు పెట్రోల్స్‌పై రూ.9.48 ఉన్న కేంద్ర ఎక్సెప్షన్ నుంకాన్ని 2018 నాటికి లీటరుకు రూ.19.48కు పెంచడాన్ని తప్పవడుతోంది.

మౌలిక నదుపాయాల సెన్ పేరుతో లీటర్ పెట్రోల్స్ కు రూ.7, డీజిల్ కు రూ.8 అదనపు భారాన్ని వినియోగదారుల నుండి వసూలు చేయడం అన్యాయంగా శాసనమండలి అభిప్రాయ పడుతోంది.

గత నాలుగున్నరేళ్లలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఖజానాకు నుమారు రూ.23 లక్షల కోట్ల పైచిలుకు నిధులు ఎక్సెప్షన్ ద్వాటీ మరియు ఇన్కమ్ట్యూన్స్ డివిడెండ్ ద్వారా సమకూర్చుకున్నపుటికీ, సామాన్స్ ప్రజలపై భారం తగ్గించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చోరవ చూపించకపోవడాన్ని గ్రర్హిస్తోంది.

సెన్లు, వన్నలు, డివిడెండ్ల రూపంలోను పెద్ద ఎత్తున ఆదాయం పాందుతూ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశ ప్రజలపై పెట్రోల్/ డీజిల్ భారాన్ని మరింతగా మోహడం తీవ్రమైన ప్రజా వ్యతిరేక చర్యగా సభ అభివర్ణిస్తున్నది.

ప్రజలపై కేంద్రం మోహిన ఈ ఆర్థిక భారం నుంచి కొంతమేర ఊపశమనం కలిగించేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్రోల్/ డీజిల్స్ లీటర్కు రూ.2 చోప్పున వ్యాట తగ్గించాలని నిర్దయించడాన్ని ఈ సభ అభినందిస్తోంది. ఎన్నో ఆర్థిక ఇబ్బందులున్నపుటికీ, లోటు బడ్జెట్లో నతమతమవుతున్నపుటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఈ నిర్దయం పేద, సామాన్స్, మధ్యతరగతి ప్రజలకు కొంత ఊరటనిస్తుందని భావిస్తున్నాం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న పై నిర్దయం నేనధ్యంలోను, పేద, సామాన్స్, మధ్యతరగతి ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న కష్టస్వాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, కేంద్ర ప్రభుత్వం బాధ్యతగా వ్యవహారించి పెంటనే ఎక్సెప్షన్ ద్వాటీ/ సెన్లను గణసీయంగా తగ్గించాలని, తక్షణ ఊపశమన చర్యలను చేపట్టాలని కోరుతూ ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి తీర్మానిస్తున్నది.

అధ్యక్షా, ఈ తీర్మానాన్ని, అదేవిధంగా గోరవ నభ్యల మనోభావాలని అర్థం చేసుకున్న తరువాత ఇటువంటి నిర్దయం ప్రభుత్వం తీసుకుంది. అందుచేత, ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదించవలసిందిగా, అదేవిధంగా ప్రభుత్వం యొక్క నిర్దయాన్ని హర్షించవలసిందిగా సభను కోరుతూ శెలత్తు తీసుకుంటున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్రి గారు చేసిన ప్రకటన గాని, అలాగే ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం గాని నూటికి నూరుపాశ్లు నమర్థించాల్సినవి, బలపరచాల్సినవి. ప్రజలకు నంబంధించి ఒక సీరియస్ ఇమ్మా ఏదైనా ముందుకు వచ్చినప్పుడు, రాష్ట్రంలో అటు ప్రభుత్వం గాని, ఇటు ప్రతిపక్షాలు గాని ఏకోన్స్ న్యూఫంగా వాళ్ల పక్షానికి నిలబడతామనే నందేశాన్ని ఈ ప్రకటన ఇచ్చిందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. అట్లాగే, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి

ఇదొక ప్రాంగ్ మెనేజర్గా, ఇంకా మాట్లాడాలంటే ఒక హెచ్చరికగా, గుణపారంగా ఉందని నేను అభిప్రాయవదుతున్నాను. ఆఖరికి ఈ దేశంలో ఎలా అయ్యందంటే, పెట్రోలు ధరలు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో పెరిగినా, పెరగకశాయినా తమ ఆదాయం మాత్రం ఇబ్బడిముఖ్యడిగా పెంచుకునేదానికి మాత్రం ఒక వనరుగా మారడం అనేది ఒక రకంగా చెప్పాలంటే సిగ్గుచేటు. ఎవరి మీదనో నెపాన్ని మోపి, తమ విధానాల దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి ప్రజలకు తీవ్ర వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించి ఈ రకంగా రేట్లు పెంచుకుంటూ పోతే దేశం ఏమైపోతుందనే దాంతో నిమిత్తుం లేకుండా చేస్తున్నటువంటి చర్య వల్ల ఇది జరిగింది. 105 డాలర్లకుపైగా బ్యారెల్ ధర ఉన్నప్పుడు, రూ.49.60 పైనలేంటి, అదే రూ.72.73 బ్యారెల్ రేటు ఉన్నప్పుడు, రూ.86.71 పైనలు రేటు ఉండడమేనిటి? అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడాయిల్ ధరలు నిజంగా పెరిగితే ఇక్కడ పెరిగి, అక్కడ తగ్గితే ఇక్కడ కూడా తగ్గేటట్లు అయితే రూ.105 నుండి రూ.72కు తగ్గినప్పుడు, రూ.49 నుండి రూ.86కు ఎందుకు పెరిగాయి? ఏం పాయింట్ ఉంది గనుక? ప్రజలు అంత అమాయకులని, చెవిలో పూలు పెట్టుకుని ఉన్నారని అనుకుంటే ఎలా కుదురుతుంది? నిన్న మొన్న కూడా కేంద్ర మంత్రి గారు ప్రకటించారు. మమ్మల్ని ఏం చేయమంటారు? రూపాయి రేటు పతనమైపోతోంది, అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడాయిల్ ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి, అమెరికా ఇరాన్ దగ్గర నుండి కొనుకోవద్దని చెబుతున్నది. షిరు చేయాల్సింది మీరు చేసి, ఇంకెవరన్నా చేయాల్సిన దాని గురించి అడిగుంటే అంతో, ఇంతో న్యాయంగా ఉండేది. చాలా ఆశ్చర్యకరమేమంటే – ఒక జస్టిస్‌ఐస్ వషింది. అదేంటయ్యా అనంటే – నమాచార హక్కు చట్టం ప్రకారంగా మంగుళూరులో ఉండే ఆయుల్ రిపైనరి దగ్గర నుండి కొన్ని దేశాలకు కొట్టిగా మనం ఆయుల్ని ఎగుమతి చేస్తున్నాము. ఆ ఆయుల్ని ఎంతకు ఎగుమతి చేస్తున్నామనంటే – చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. పెట్రోలు రూ.34కు, డీజిల్ రూ.37కు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. అంటే కొంత ఆదాయాన్ని పెట్టుకున్న కూడా ఈ డ్యూటీలు కనుక లేకపోయినట్లయితే నిజమైన వాస్తవమైన ధర అంతే. పాకిస్తాన్లో రూ.54కు పెట్రోలు ఇస్తున్న మాట వాస్తవం. ఇతర దేశాల్లో కూడా అదేవిధంగా ఉంది. దురదృష్టప్రశాస్త్రా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పెట్రోలు అనేటటువంటిది జనానికి మంట పుట్టిస్తున్నప్పటికి, మహాదానందంగా ఎంత పెరిగితే అంత గిట్టుబాటు అనే ధోరణిలో ఉన్నందువల్ల జనం కూడా దీన్ని అర్థం చేసుకున్నారు. ఇది జనం బాగా అర్థం చేసుకున్నారు. ఇదేదో మనం ఒక్కరిమే అర్థం చేసుకున్నామనేది కాదు. మనకంటే జనం బాగా అర్థం చేసుకున్నారు కాబట్టి, ఈ రోజు అంత తీవ్రమైనటువంటి వ్యతిరేక వ్యక్తమయ్యాంది. చాలా నంతోషం.

మ.04.00

డీజిల్ / పెట్రోలు ధరలను రెండు రూపాయలు ‘పెంచడం ద్వారా’ రాష్ట్రప్రభుత్వం మంచి మెనేజర్ ఇచ్చింది.

మిశన్ చేర్చుకొనుట : పెంచడం కాదు తగ్గించడం ద్వారా.....

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : ఎంతసేపూ పెంచడమే అయ్యేనరికి తగ్గించడమనే మాట రావడం మానసికంగా చాలా కష్టమైపోతోంది అధ్యక్షు. కాబట్టి పెట్రోలు/డీజిలు రేటు 'తగ్గించడం' ద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వం చాలా మంచి మేసేట్ ఇచ్చింది. ఇది చాలా సంతోషదాయకమైన విషయం. మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్ ఎన్నికలు వచ్చేదాకా ఈ రేట్లు ఇలాగే పెరుగుతూ ఉంటాయన్న మాట. అప్పుడు వాళ్లేమన్నా నాలుగు రూపాయలు తగ్గిస్తారేమో చూడాలి. మనకు కూడా ఎన్నికలు వచ్చేలోపల ఇప్పుడున్న రెండు రూపాయల రేటు తగ్గించినా ఎన్నికల సమయానికి ఈ రెండు రూపాయలకు మరో నాలుగు రూపాయలు అదనంగానే ఉంటుంది.

అధ్యక్షు, మేము ఎప్పుడున్న తమిళనాడు వెళితే అక్కడే ఆయిల్ను కొట్టించుకువస్తాము. సార్ ఇక్కడే చ్యాంకు పూర్తిగా కొట్టించుకుండామని మా డ్రైవర్ అంటారు. కాసి దీనివల్ల ఇప్పుడు తమిళనాడు వాళ్లు ఆంధ్రాకు వచ్చి తమ వాహనాలకు ఆయిల్ కొట్టించుకునేటట్లుగా పరిస్థితి మారబోతోంది. ఈ రెండు రూపాయలు తగ్గించడం వల్ల అటువంటి పరిస్థితి కలుగుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఆర్థికమంత్రిగారు చేసిన ఈ ప్రకటనను పూర్తిగా సమర్థిస్తూ అలాగే, కేంద్రప్రభుత్వానికి చేసిన తీర్మానాన్ని సమర్థిస్తూ మీకు హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

మేము ఉదయం వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాము. దానిని తమరు తిరస్కరించారు. దానికి ఎప్పుడు సాధారణంగా ఫలితం ఉండదు కాసి, ఇప్పుడు ఫలితం కనిపించడమే కాకుండా ముచ్చటగా కూడా ఉన్నది అధ్యక్షు.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షు, ప్రజలు పెట్రోలు, డీజిలు ధరలు పెరిగాయని ఆందోళన చెందుతున్న సందర్భంలో, రాష్ట్రాన్ని పరిస్థితి ఇబ్బందికరంగా ఉన్నప్పటికీ కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజాపక్షాతీ అని నిరూపించుకుంటూ వారికున్న ఫండ్ష్న అవైలబిలిటీ ప్రకారం రెండు రూపాయల చోపున పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలను తగ్గించారు. ఈక్రమంలో ప్రజలపక్షాన నేనున్నానే మాటను వారు రుజువు చేసుకున్నారని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రస్తుతం వాహనాల వాడకం కూడా బాగా పెరిగినమాట వాస్తవం. మధ్యతరగతి కుటుంబికులు ఎట్టొనా వెళ్లాలన్న మోటారు వాహనాలకు పెట్రోలు/డీజిల్ వాడకం ఎక్కువుతున్నది. అలాగే, ట్రాన్స్పోర్టుకు సంబంధించి పండ్లు, కూరగాయలు, నిత్యావసర వస్తువులు ఎగుమతి, దిగుమతుల విషయంలో కూడా ధరలు పెరుగుతున్నాయి. లారీ ఓసర్లు రేట్లు పెంచుతున్నారు. అదంతా డీజిల్, పెట్రోలు ధరలనుబట్టి ఉంటుంది. పెట్రోలు ధర తగ్గించింది రెండు రూపాయలే కదా అనుకుంటాము కాసి, మనకి చాలా తక్కువగా కనబడుతుంది. కాసి, దాని ప్రభావం చాలా రంగాలలో రకరకాలుగా కనబడుతుంటుంది. ధరలు పెరిగినప్పుడు ఆ భారం మధ్యతరగతి ప్రజలమీద ఎక్కువగా కనబడుతుంది. వారంతా పైకి చెప్పుకోలేక నలిగిపోతుంటారు. ఇటువంటి సందర్భాలలో కేంద్రం రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకుని వ్యాపార లాభాల క్రింద చూడకుండా హుందాగా ముందుకువచ్చి ప్రజలను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. జాతీయ నాయకులు, 40 సంవత్సరాల నుండి అనుభవం ఉన్న మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి

ఇతర రాష్ట్రాలవారు కూడా ఆలోచించేవిధంగా ఒకమంచి మేసేజ్ ఇచ్చారు. ఈ తీర్మానాన్ని కేంద్రానికి పంపించి వారికి కూడా ఆలోచన కలిగించేటట్లు చేసి చూపించిన రాష్ట్రంగా భావిస్తానేను దీనిని నమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ బి.ఎన్. రాజసింహలు: అధ్యక్ష, పెద్దలు బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు చెప్పినట్లు 2013-14లో బ్యారెల్ ధర 105 డాలర్లు ఉంటే, లీటరు పెట్రోల్ ధర రూ.49లు ఉండేది. 2018లో క్రూడ్ ఆయిల్ బ్యారెల్ 72 డాలర్లు ఉంటే దానిని రూ.86లకు పెంచారు. అంటే దాదాపు 50 శాతం పెరిగింది. అధ్యక్ష, క్రూడాయిల్ రేటు తగ్గినప్పుడు పెట్రోలు ధర పెంచడం చాలా విడ్చురంగా ఉంది. అంతేకాకుండా ఎక్స్‌ప్రొస్ట్ డూటీ, ఇన్కంటాక్స్ వెరిఫికేషన్ చూస్తే రూ.23లక్షల కోట్లు అయింది. అందులో ఒక్క రూపాయి కూడా మనకు వచ్చే ఆదాయమేమీ లేదు. కానీ, రేటు పెంచినందువల్ల మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పెట్రోలు బంకులవాళ్లు చాలావరకు నష్టపోయారు. మేము చిత్తారు బోర్డరులో ఉన్నాము. వక్కన కర్ణాటక, తమిళనాడుకు వెళితే అక్కడ రూ.5లు తక్కువకు దొరుకుతున్నందువల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్లో పెట్రోలు బంకులు మూతపడ్డాయి. వచ్చేవాళ్లంతా ఆ రాష్ట్రాల్లోనే పెట్రోలు, డీజిలు పుర్ ట్యాంకులు కొట్టించుకొని వచ్చేవారు. నిన్న నాకు రూ.1000లు నష్టం వచ్చింది. ఆదివారంనాడు మాకున్న రెండు ట్రాక్టర్లకు 500 లీటర్ల డీజిలును వట్టించాము. సి.ఎం. గారు తగ్గిస్తారని తెలిసి ఉంటే నాకు వెయ్యిరూపాయలు మిగిలేది కదా సార్! అంటే, నాకొక్కడికే ఆ విధంగా ఉంటే అలా ఎంతమంది ఉన్నారో ఒక్కసారి ఆలోచించండి. దైత్యులందరి పరిస్థితి అలాగే ఉన్నది. మోటారు సైకిల్ మీద లేబర్ వెళ్లాలంటే రెండు రోజులకు ఒక లీటరు ఖర్చుపుతుంది. దానివల్ల వచ్చే లేబరుకు రూ.350, 400 లు అయితే, పెట్రోలుకు, డీజిలుకు కూడా ఖర్చు ఎక్కువ అవుతోందని అంటున్నారు. నిత్యావనర వస్తువులు, కూరగాయలు, పండ్లు అస్తీ కూడా ట్రాన్స్‌ప్రోఫెసన్ పెరగడంవల్ల రేట్లు పెరుగుతాయి. మాకు సుమారు 15 లారీలు ఉన్నాయి. పాలు పంచిస్తాము. కాబట్టి ఈ విధంగా రేట్లు పెరిగినప్పుడు మేము కూడా పెంచాలి. అలా పెంచినప్పుడు ఆటోమాటిక్‌గా లీటరు పాల ధర పెరుగుతుంది. ఈనాడు రూ.1020 కోట్ల అధిక భారం పడుతున్నది. అనలే రాష్ట్రం రూ.16,000 కోట్ల లోటు బడ్జెట్లో ఉన్నవ్యాపికి దీనిని తగ్గించారంటే పేద బడుగు, బలహీన వర్గాలకు ఎంతో మేలు చేకూర్చినవారయ్యారు. పెట్రోలు ధరలు పెరగడం వల్ల బస్ ఛార్జీలు పెరుగుతున్నాయి, కామన్సమ్యాన్ ఇబ్బంది పడుతున్నాడు. ఆ విధంగా చూస్తే రెండు రూపాయలు ‘పెంచడం వల్ల’

మిస్టర్ షైర్క్స్ : ‘తగ్గించడం’ అని చెప్పండి.

శ్రీ బి.ఎన్. రాజసింహలు: ‘తగ్గించడమే’ సార్. ఎంతసేపూ మాకు డీజిల్, పెట్రోలు ధరలు పెంచారు అనేది అలవాట్లపోయింది. తగ్గించడం ఎప్పుడూ చూడలేదు సార్. డీజిలు, పెట్రోలుపై లీటరుకు రెండు రూపాయలు తగ్గించడంవల్ల బస్సులు, మోటారు సైకిల్స్ పై వెళ్లేవారికి అడ్వోటేజ్ అని సేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి: అధ్యక్ష, ఈ డీజిలు, పెట్రోలు ధరల పొచ్చుతగ్గల వలన ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు ఆధారపడి ఉన్నాయి. మనదేశంలో సుమారు 80 శాతం డీజిలు, పెట్రోలును దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము.

2014లో క్రాడ్ ఆయల్ ధర బ్యారెల్ ధర 105.52 డాలర్లు ఉన్నప్పుడు మనకు పెట్రోలు లీటరు రూ.50లు ఉండేది. అది ఇప్పుడు 72 డాలర్లకు తగ్గినప్పటికీ మనకు రూ.86 లకు పెరిగింది. సెన్, ఎక్సెప్ డ్యూటీ ద్వారా నుంకాల ద్వారా నాలుగేళ్ళ కాలంలో పెట్రోలుపైన 211 శాతం, డీజిలుపైన 443 శాతం పెరిగింది. ఈ పెరగడం వల్ల ఆదాయం ప్రజలకు రాలేదు. ఈ నాలుగేళ్ళ కాలంలో రూ.23లక్షల కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వానికి వెళ్లింది. ఇందులో ఎడ్యూకేషన్ సెన్కూడా ఉన్నది. దాదాపు రూ.86,000 కోట్లు ఉన్నది. ఆ డబ్బులు కూడా హౌఫ్స్ ఆర్డర్డి మంత్రిత్వశాఖ ద్వారా ఖర్చుపెట్టేదిలేదు. సెంటుల్ నుండి స్టేట్కు ఇచ్చే యు.జి.ఎస్. స్క్యూల్ కావచ్చు, ఎస్ఎస్ఎస్ క్రింద మన రాష్ట్రానికి 2017-18 సంవత్సరానికి రూ.2,900 కోట్లు రావాలంటే రూ.1200 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఈ నాలుగేళ్ళ సర్వశిక్ష అభియాన్ గణాంకాలు చూస్తే కేంద్రం ఇచ్చే 60 శాతంలో కసీనం సగం కూడా మనకు ఇవ్వలేదు. మన రాష్ట్రం నుండి సెన్ ద్వారా, ప్రజలు కట్టే వన్నుల ద్వారా కేంద్రప్రభుత్వం మనూలు చేస్తున్న రాష్ట్రాలకు ఇన్వాటలని వాటా మాత్రం ఇవ్వడం లేదు. అందువల్ల మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని గట్టిగా సమర్థిస్తున్నాము. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించాలి. రవాణా రంగం కూడా డీజిల్ ధరల పెరుగుదల వల్ల ఆర్టిటిని నంట్ల కోట్లురూపాయల నష్టాల్కి వెళ్లే అవకాశముంటుంది. ధరలు పెంచితే ప్రజలు అనంత్పుటికి లోనుతారు. భారం మోయలేరు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆర్థికభారంలో ఉన్న కూడా తనకున్న నిధులలోనుండి రూ.1140 కోట్లు ఏడాదికి ఆర్థిక భారాన్ని భరిస్తూ రాష్ట్రప్రజలకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని తీర్మానం చేసిన రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక లభినందనలు, కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ, ఈతీర్మానాన్ని పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను.

మ.04.10

మిషన్ షైర్స్: నాగేశ్వర రావు గారూ, క్లప్పంగా చెప్పండి.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యాం, నేను వివరాలన్నీ కూడా చెప్పసు. ఎందుకంటే, పెద్దలంతా ఇంతకు ముందే రాష్ట్రంలో మరియు దేశంలో పెట్రోలు మరియు డీజిల్ ధరల పెరుగుదల గురించి చెప్పారు. నేను నూటిగా రెండు విషయాలు మాత్రమే చెబుతాను. ఒకటి, కేంద్రప్రభుత్వం ఈ డబ్బుతోనే ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్నట్లుగా పెద్దవిత్తున రవాణా రంగాన్ని, నిత్యాపనర వస్తువులను, వ్యవసాయ రంగాన్ని ప్రభావితం చేస్తూ, ప్రజలను అతలాకు తలం చేసే వసిచేస్తూ ఉంది. దీనిపై కేంద్రప్రభుత్వానికి మనం చేసిన తీర్మానం ఏదైతే ఉందో అది పూర్తిగా సమర్థించాలని అని నిరం కూడా ఉంది.

రెండవ విషయం, నేడు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్లో కేంద్రప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఎక్సెప్ నుంకాన్ని పెంచి మనూలు చేస్తోందని లేదా మోలికపనతుల కోసం ఎలా మనూలు చేస్తూ ఉందో చెప్పాము, మంచిది. రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా వ్యాట్ రూపంలో దీనిని ఏవిధంగా పెంచి మనకు ఎంత ఆదాయం గతానికి, ప్రస్తుతానికి వచ్చిందనేది కూడా స్టేట్

మొంటో ఇచ్చివుంటే బాగుండేదని నా అభిప్రాయం. దానితోపాటు ఈరోజు రాష్ట్రప్రభుత్వం రూ.2 లు తగ్గించడం అనేది అభినందనీయం. కనీసం రూ.4 లు తగ్గించి ఉంటే బాగుండేదని నా ఉద్దేశం. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటే మంచిదనే అభిప్రాయాన్ని తమరిద్వారా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

మిషన్ షైర్క్స్: మాణిక్యవర ప్రసాద్ గారూ, మాటలాడండి.

శ్రీ డోక్కు మాణిక్య వర ప్రసాద్: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రం ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్నప్పటికీ నేడు మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు మరియు ఆర్థికశాఖ మంత్రి గారు మన రాష్ట్రంలోని 5 కోట్లమంది ప్రజల కోసం చాలా బోల్ట్ డెసిప్సను తీసుకున్నారు. దీనివల్ల కొంతవరకూ ధర తగ్గినప్పటికీ కేంద్రప్రభుత్వం ప్రావర్గా స్పందించడం లేదు. ఇంతకుముందు యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వ పాలన చివరలో ఆయుల్ ఫూల్ అకోంట్లలో ఎక్కువ డెఫిసిట్ ఉండేది. అంత ర్హత్తీయంగా ఆయుల్ ఫూల్ అకోంట్లలో బ్యారల్ ధర తగ్గడం వల్ల చాలా అడ్వోటేజి వచ్చింది. ఆ అడ్వోటేజిను వారు ప్రజలకు ఇవ్వకుండా ధరలను నిత్యం పెంచి దానిలో వచ్చిన అడ్వోటేజిను పారిశ్రామికవేత్తలకు పంచారు. దానిలో వచ్చిన మిగులు ఆదాయాన్ని బ్యాంకులు లేదా ఇతర ఆర్థికసంస్థల ద్వారా సీరవ్ మోదీ లేదా మరొక మోదీకి ఇచ్చి ఆ డబ్బునంతా విదేశాలకు పంచించారు. అందువల్ల భారతీయ జనతాపార్టీ కుటు గురించి ప్రజలకు మనం చెప్పచలనిన అవసరముంది. వ్యవసాయదారులకు నద్దెన గిట్టుబాటు ధర రాక నేడు ప్రజల నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. ప్రజలు చాలా అవస్థలు వడుతున్నారు. పైటోలు ధరలపై వారు ఎందుకు ఒక పాలసీ డెసిప్సను తీసుకోరు? అంతర్హత్తీయంగా 2014లో బ్యారల్ ధరచాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ఆ అడ్వోటేజిను ఈ నాలుగు సంవత్సరాలు ఎంజాయ్ చేసి మిగులు ఆదాయాన్నంతా పారిశ్రామికవేత్తలకు, దోషించిదారులకు పంచిపెట్టి నేడు ఇంకా తగ్గించమని మొండికేసి కూర్చుని ఇంకా పెంచుతామంటే మన వరిష్ఠితి ఏమిటి? అందువల్ల మోదీ, భారతీయ జనతాపార్టీ మోసాన్ని ప్రజలు చూస్తున్నారు. పైటోలు మరియు డీజిల్ రేట్లను అధికంగా పెంచడం వల్ల సామాన్య ప్రజలపై చాలా ప్రభావం వడుతుంది. రోజువారి కూలీపనులు చేసుకునే వారి నుంచి ప్రతి ఒక్కరిపై కూడా దాని ప్రభావం వడుతుంది. భారతీయ జనతాపార్టీ, మోదీ యొక్క మోసాన్ని ఎండగట్టుచలనిన అవసరముంది. నేడు మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు, మన ఆర్థికశాఖ మంత్రి గారు ఈ రాష్ట్రం కోసం ధరను ఇంత తగ్గించడమంటే చాలా పెద్ద విషయం. మన రాష్ట్రానికి రూ.16 వేలకోట్ల లోటు బడ్జెట్ ఉంది. రాష్ట్రంలో హోలిక నదుపాయాల అభివృద్ధి, అమరావతి రాజధాని, పోలవరం ప్రాజెక్టు, నూతన రాష్ట్రంలో అనేక రకాలుగా అభివృద్ధి జరగాలి. నిరుద్యోగులను ఆదుకోవడం కోసం కొత్తగా యువనేస్తం కార్బూకమాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నారు. రాష్ట్రంలో సంక్షేమ కార్బూకమాలు ఆగకూడదు. ఇవస్తీ చేస్తూ, ప్రజలకోసం తపిన్టున్నారంటే నిజంగా స్నేహితీ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగారిని, ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారిని అప్రిమియేట్ చేస్తున్నాను. ఆయుల్ ఫూలింగ్ అకోంట్లలో యు.పి.ఎ.ప్రభుత్వం నెఱ్లే నమయంలో 2014 సంవత్సరంలో వారిచ్చిన అడ్వోటేజిను మోదీ మరియు భారతీయ జనతాపార్టీ ప్రభుత్వం దోషించిదారులకు, బ్యాంకులను కొల్పగొట్టిన వారికి ఇచ్చారు. దానిని వెంటనే రికవరి చేసి ప్రజలకు పంచాలని నేను తమరిద్వారా కోరుతున్నాను.

మిశ్ర్ ఛైర్స్: శమంతకమణి గారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, పెట్రోలు మరియు డీజిల్ ధరలపై ఆర్థికశాఖా మంత్రి గారు నభలో ఇచ్చిన ప్రకటనతో మా మహిళలందరికి కూడా చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఎందుకంటే, ఉదయస్నేపాలు, వండ్లు, కూరగాయలు, ఆకుకూరలు మొదలుకొని ప్రతి ఒక్కరూ ఈరోజు కొనవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

మిశ్ర్ ఛైర్స్: గ్రౌం గురించి చెప్పండి.

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, గ్రౌం కూడా. ఇవస్నే భర్తకేమీ తెలియదు. నెలజీతం తెచ్చి భార్యలకు ఇచ్చి నెలాఖరున అప్పుడే అయిపోయిందా అనేది ఒక్కటే చెబుతారు. కానీ, భరించవలసింది భార్య. ఎందుకంటే, ప్రతి ఒక్కటి ఆమె డబ్బులిచ్చి ఆరోజుకు కావలసినవస్నే భార్యకొంటుంది. చివరకు, సాయంత్రం వూలు పెట్టుకుందామన్నా ఈమధ్య మూర వూలు రూ.10 ల నుంచి రూ.20 లకు పెంచారు. డబ్బులు మిగలడం లేదు, సుఖం కూడా మిగలడం లేదు. గ్రౌం అయిపోయి పొరుగింటి వారిని అడుగుదామంటే, లేదు వదినా, నిన్న సాయంకాలమే మా గ్రౌం అయిపోయింది, మీ తమ్ముడు గ్రౌం బిగించారని చెబుతారు. మళ్ళీ మా గ్రౌం సిలిండర్ రాగానే ఇస్తామని చెప్పినా వక్కింటి మహిళలు ఒప్పుకోవడం లేదు. గతంలో పెట్రోలు ధరను పెంచినపుడు అర్థరాత్రి నుంచి 50 పైసలు లేదా 75 పైసలు పెంచుతామని సాయంకాలం వూలు టెలివిజన్లో స్నేహితిగా వచ్చేది. ఈ రెండు, మూడుసార్లు నుంచి స్నేహితిగేపీ లేకుండా డీజిల్ మరియు పెట్రోల్ ధరలు పెంచడం జరిగింది. దినవల్ల మధ్యతరగతి కుటుంబికులకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది.

అధ్యక్షా, ఈమధ్యనే మన రాష్ట్రపథత్వం రైతులకు ట్రాక్టర్లను సబ్సిడీ క్రింద అన్ని గ్రామాల్లో ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ ట్రాక్టర్లు కూడా ఈ వారం రోజులు ఇంటివద్దనే నిలబడడం జరిగింది. డీజిల్ ధరలు పెరగడం వల్ల వారు ఎవరూ బయటకు వెళ్లడానికి, సేద్యం చేసుకోవడానికి, బాడుగలు పోవడానికి కూడా లేదు. మధ్యతరగతి రైతులను, కొలు రైతులను, బలహీనవర్గాల వారిని, వెనుకబడిన తరగతుల వర్గాల వారికి గొప్ప మేలు చేసినట్లు అయింది. మరీ ముఖ్యంగా, నేను ఒక్క విషయాన్ని చెప్పడలచుకున్నాను. ఈసారి భారతీయ జనతాపార్టీ మహిళలు వర్గాల ఓట్లు వేయరు. ఎందుకంటే, వట్టు! రలు కావాలంటే మొన్నె ధర్మవరం వెళ్లాము. వారు ప్రతి ఒక్క దానిపై జీవ్సీ వేశారు. మహిళలకు ఇష్టమైనవి! రలు, నగలే. బంగారం, ఇరలపై కూడా జీవ్సీ వేశారు. ఇప్పుడు పెట్రోలు, డీజిల్ వల్ల అన్ని ధరలు పెరిగాయి కాబట్టి ఒక్క మహిళ కూడా భారతీయ జనతాపార్టీకి ఓట్లు వేయదు. మన మహిళల ఓట్లాన్నీ కూడా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి వస్తాయి. ఎందుకంటే, మహిళలను ఇంత సంతృప్తిపరిచినట్లు ఎప్పుడూ కూడా లేదు. మన ఆర్థికశాఖామాత్రులు తక్కువ మాటలు ఎక్కువ పనులను చేసేవారు కాబట్టి నేను ఆయనను మనస్సుమ్రిగా అభినందిన్నన్నాను.

మిశ్ర్ శైర్ష్న్: శ్రీనివాసులురెడ్డి గారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, నేడు సామాన్య, మధ్యతరగతి, వ్యవసాయం అన్ని రంగాలకు చెందిన ప్రజలపై పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల ప్రభావం పడుతుందనేది అందరూ మాట్లాడిన విషయం. నేడు పెట్రోల్ మరియు డీజిల్పై రూ.2 ల ధరను తగ్గించిన నిర్ణయాన్ని రాష్ట్రపభుత్వం ప్రత్యేకంగా తీసుకోవడాన్ని అభినందిస్తున్నాను. కేంద్రం కూడా ఇదే వర్ధతలో తగ్గించాలనే తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తూ, మిగిలిన రాష్ట్రాలు కూడా పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలను తగ్గించవలసిన అవసరాన్ని గుర్తించాలి. ఎందుకంటే, మనవర్ధ పెట్రోల్, డీజిల్ వంటి సహజవనరుల లభ్యత తక్కువగా ఉంది కాబట్టి మనం ఎక్కువ దిగువుతులపై ఆధారపడి వస్తోంది. ఈ నిర్ణయాన్ని తీసుకున్న రాష్ట్రపభుత్వాన్ని మనస్సుర్చిగా అభినందిస్తున్నాను. దక్కిణా రాష్ట్రాలైన కడ్డాటక, తమిళనాడు మాదిరిగా ఇప్పుడు కాకపోయినా మరో రెండు నెలల్లో మరో రూ.2 లు తగ్గిస్తే సముచితంగా ఉంటుందని, ఆ దిశగా ఆలోచించాలని నేను తమరిద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. వ్యాటను కొంతమేరకు మన రాష్ట్రం తగ్గించుకోవాలని కూడా నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల తగ్గింపు నిర్ణయాన్ని హృదయహర్షకంగా నేను అభినందిస్తున్నాను. కేంద్రపభుత్వం మొత్తం డీజిల్, పెట్రోల్ ధరల మీదనే వరిపాలన చేయాలనుకుంటే లేదా ఎక్సైజ్ ద్వారా పరిపాలన చేయాలనుకునే ఆలోచన నుంచి మినహాయించుకుని రాష్ట్ర మరియు దేశ ఆర్థికవనరుల కోసం ఇతర మార్గాలను అన్వేషించుకుంటే బాగుంటుందని, పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు ఎప్పుడూ నియంత్రణలోనే ఉంటే బాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

మ.04.20

శ్రీ యనమల రామకృష్ణడ్డు: అధ్యక్షా, మీరు అనుమతిస్తే కొన్ని పాయింట్స్ చెప్పాను. రెండు రూపాయలు కాదు నాలుగు రూపాయలు తగ్గించాలని గౌరవ సభ్యులు సూచించడం జరిగింది. ఇసిప్పియల్గా somehow రావాలనే ఉద్దేశంతో ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. But after sometime again we will review the entire situation. ఈ రోజున ప్రతిదానికి కూడా అప్పుచేస్తున్నానునే విషయం మీకూ, సభకు తెలుసు. ఇటు ప్రభుత్వం, అటు కార్బోరైఫన్ నుంచి అప్పుచేస్తున్నాం. బాంఫ్స్కు కూడా వెళ్తున్నాం. ఎందుకంటే మన రెపెన్యాస్ లస్సీ అనుకున్నమేరకు చేరడంలేదు. ఇన్ని ఇబ్బందుల్లో ఉన్నప్పటికీ కూడా రెండు రూపాయలు తగ్గించాలని ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని గౌరవ సభ్యులు హర్షించినందుకు చాలా సంతోషం.

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రాష్ట్ర సరిహద్దుల్లో ఉన్నటువంటి పెట్రోల్ బంకుల గురించి చెప్పారు. ఆ బంకులు ఒకప్పుడు ఇబ్బందివడ్డాయి. ఈ తగ్గింపు నిర్ణయంతో వాలావరకూ రాష్ట్ర సరిహద్దుల్లోని బంకుల వారు కూడా చాలా సంతోషిస్తారని నేను అనుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా, ద్రవ్యోల్పణం వివరించంగా పెరుగుతోంది. ఈ ద్రవ్యోల్పణం నాలుగైదు రకాలుగా ఉంటుంది. ప్రాథమిక వస్తువులైన నిత్యానవరాలు, ఆహారపదార్థాలు, సిమెంటు,

స్థీలు ధరలు పెరుగుతున్నాయి. ఓవరార్గా ప్రజలమీద చాలా భారం వడే విధంగా ఈ నిర్దయం ఉండనేది ప్రభుత్వ అలోచన.

అదేవిధంగా, గౌరవ సభ్యులు నుబుహృతింగారు అంతర్జాతీయ మార్కెట్ గురించి చెప్పారు. సాధారణంగా అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడాయిల్ ధర పెరిగినప్పుడు ఇక్కడ పెరుగుతుంది. అక్కడ తగ్గినప్పుడు ఇక్కడ తగ్గించాలి. అయితే, ఆరు నెలల క్రితం అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడాయిల్ ధర తగ్గినప్పుడు, అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడాయిల్ రేటు తగ్గింది కాబట్టి మీ రాష్ట్రాలు కూడా వ్యాట తగ్గించుకోండి అని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆరోజున అన్ని రాష్ట్రాలకు కూడా ఓర్టల్గా చెప్పిందే తప్ప వారు మాత్రం ఒక్క పైసా కూడా తగ్గించలేదు. అందుచేత ప్రజలమీద భారం వడినప్పటికీ కేంద్రానికి వచ్చిన ఆదాయాన్ని మాత్రం వాళ్ళ ప్రాటెక్టు చేసుకున్నారు. రాష్ట్రాలకు వచ్చే ఆదాయానికి గండికొట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చూస్తోంది. ఇది చాలా సప్టంగా తెలుస్తోంది.

అధ్యక్షా, అన్నింటిమీదా జి.ఎస్.టి ఉంటోందని ఇంద్రాక గౌరవ సభ్యులాలు శమంతకమణిగారు చెప్పారు. జరీమీద జి.ఎస్.టి తీసెయ్యుమని కేంద్రాన్ని అడిగాము. కానీ తియ్యడం లేదు. ఎందుచేతనంటే ఠరలమీద జరీ చాలా ఖరీదైనది. చేసేత మీద కూడా వన్ను వడింది. వ్యాటలో ట్యూక్స్ లేదు. సాధారణ ప్రజలు పయోగించే చింతవండు మీద వన్ను వడింది. జి.ఎస్.టి కూడా అన్నిచోట్ల వడుతుందనే ఉద్దేశంతో మన రాష్ట్రం తరువాన సాధారణ ప్రజలమీద ఉండే భారం తీసెయ్యాలని ఇప్పటికి కూడా మనం వర్షాన్ని చేస్తున్నాం. దేశు మళ్ళీ ఏటికి సంబంధించిన సమావేశముంది. అప్పుడు చేసేతకు సంబంధించిన వాటిమీద, జరీమీద వన్నులు లేకుండా ఉండే విధంగా ప్రయత్నాలు చేస్తాము.

అధ్యక్షా, ఇవాళ భారతదేశ వ్యవస్థాలో ఉన్నటువంటి పార్టీలస్తీ ఆల్ఫోన్స్ ఈరోజున రోడ్డుమీదకి వచ్చి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా చూస్తే లెష్ట్ కానీ, కాంగ్రెస్ కానీ, తెలుగుదేశం పార్టీకానీ, అన్ని పార్టీలు కూడా రహదార్లమీదకి వచ్చి మొదటినుంచి కూడా ధర్మాలు, బందులు ఇవస్తి చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ఒక్క పై.ఎస్.ఆర్.సి.పి మాత్రం ఏ విధంగానూ పట్టకుండా ఉంది. ఇంత ప్రమాదకరమైన భారం, ఇంత పెద్ద భారం ప్రజలమీద వడితే ఆ పార్టీ మాత్రం సంతోషంగా ఇళ్ళ దగ్గర కూర్చుని వాచ్ చేస్తున్నారు తప్పితే కసిన స్వందన కూడా వాళ్ళ దగ్గర నుంచి లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో పెద్ద ప్రతివక్షంగా ఉండి ఇటువంటి సమస్యమీద స్వందించలేదంటే ఆ పార్టీకి ప్రతివక్షంగా ఉండే అష్టత గురించి చెప్పాల్సిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా బి.జె.పి విషయం. నేను శాసనసభ నుంచే వచ్చాను. శాసనసభలోనూ వారు హాజరులేదు. ఇక్కడా లేదు. వాళ్ళ అభిప్రాయం చెప్పామ్మి. వాళ్ళ ప్రభుత్వం నిర్దయం తీసుకుంది కాబట్టి వాళ్ళ అభిప్రాయాలు చెప్పామ్మి, ఇటువంటి ప్రధాన అంశం చర్చించేటప్పుడు హాజరుకాకోవడం సరియైనటువంటి విధానం కాదేమోనని నా అభిప్రాయం. ఏదేమైనప్పటికీ గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా సహార్థు చేసినందుకు నా హృదయహర్షక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Now, the Government resolution moved by the Leader of the House is before the House. Now the question is...

పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల పెరుగుదలపై

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి తీర్మానం

కేంద్ర ప్రభుత్వ చమురు నంష్టలు రోజురోజుకు పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలను అదువు లేకుండా పెంచడం వట్ట దేహాష్టపుగా ప్రజల్లో తీవ్ర ఆగ్రహం పెల్లుబుకుతోందని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి అభిప్రాయ వడుతున్నది. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల పెరుగుదలకు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఏకవక్ష విధానాలే ప్రధాన కారణం.

కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ప్రజా వ్యతిరేక, బాధ్యతారహిత విధానాలతో అన్ని వర్గాల ప్రజలకు భరించలేని భారంగా పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు మారాయని ఈ సభ భావిస్తాంది. ప్రజలను తీవ్ర ఆర్థిక ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్న ఈ ధరలను తగ్గించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వపరంగా ఎటువంటి చర్యలను తీసుకోకపోవడాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి గ్రహిస్తాంది.

అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో క్రూడాయల్ ధర గణసీయంగా తగ్గినవ్యటికీ పెట్రోల్/ డీజిల్ ధరలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమాత్రం తగ్గించకపోవడాన్ని ఈ సభ నిరసిస్తాంది. 2014 జూన్ నెలలో డీజిల్స్పై ఎక్స్‌జెండర్ నుంకం లీటరుపై రూ.3.56 ఉండగా, 2017 సెప్టెంబర్ నాటికి లీటరుపై రూ.17.33 కు పెంచడం దారుణంగా అభిప్రాయ వడుతోంది. 2014లో లీటరు పెట్రోల్స్పై రూ.9.48 ఉన్న కేంద్ర ఎక్స్‌జెండర్ నుంకాన్ని 2018 నాటికి లీటరుకు రూ.19.48కు పెంచడాన్ని తప్పువడుతోంది.

మౌలిక సదుపాయాల సెన్స పేరుతో లీటర్ పెట్రోల్కు రూ.7లు, డీజిల్కు రూ.8లు అదను భారాన్ని వినియోగదారుల నుండి వసూలు చేయడం అన్యాయంగా శాసనమండలి అభిప్రాయ వడుతోంది.

గత నాలుగున్నర్చేళలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఖజానాకు సుమారు రూ.23 లక్షల కోట్ల పైచిలుకు నిధులు ఎక్స్‌జెండర్ డూటీ మరియు ఇన్కమ్టాక్స్ డివిడెండ్ ద్వారా సమకూర్చుకున్నప్పటికీ, సామాన్య ప్రజలపై భారం తగ్గించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చోరవ చూపించకపోవడాన్ని గ్రహిస్తాంది.

సెన్సలు, వన్సలు, డివిడెండ్ల రూపంలోను పెద్ద ఎత్తున ఆదాయం పొందుతూ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశ ప్రజలపై పెట్రోల్/ డీజిల్స్పై లీటర్కు రూ.2 చోపున వ్యాట్ తగ్గించాలని నిర్ణయించడాన్ని ఈ సభ అభినందిస్తాంది.

ప్రజలపై కేంద్రం మోహిన ఈ ఆర్థిక భారం నుంచి కొంతమేర ఊపశమనం కలిగించేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్రోల్/ డీజిల్స్పై లీటర్కు రూ.2 చోపున వ్యాట్ తగ్గించాలని నిర్ణయించడాన్ని ఈ సభ అభినందిస్తాంది.

ఎన్నో ఆర్థిక ఇబ్బందులున్నప్పటికీ, లోటు బడ్జెట్తో నతమతమవుతున్నప్పటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఈ నిర్ణయం పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి ప్రజలకు కొంత ఊరటనిస్తుందని భావిస్తున్నాం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న పై నిర్ణయం నేపథ్యంలో పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న కష్టానష్టాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, కేంద్ర ప్రభుత్వం బాధ్యతగా వ్యవహారించి పెంటనే ఎక్సెప్ట్ ద్వారా/ సెన్సలను గణసీయంగా తగ్గించాలని, తక్కుణ ఉపశమన చర్యలను చేపట్టాలని కోరుతూ ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి తీర్మానిస్తున్నది.

(PAUSE)

The motion is adopted and the Resolution is unanimously Passed.

Now the House is adjourned to meet again at 10.00 a.m. tomorrow.

(The House, then adjourned at 4.24 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Tuesday, the 11th September, 2018).

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Council and printed at the AP Legislative Assembly Press,
Velagapudi, Amaravati.**